स्थायी लेखा नं. : ६०५९८६८४८

रजिष्ट्रेसन नं.: १६४८६२/०७३/०७४

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LIMITED

दोस्रो वार्षिक प्रतिवेदन

आ.व. २०७९/०८०

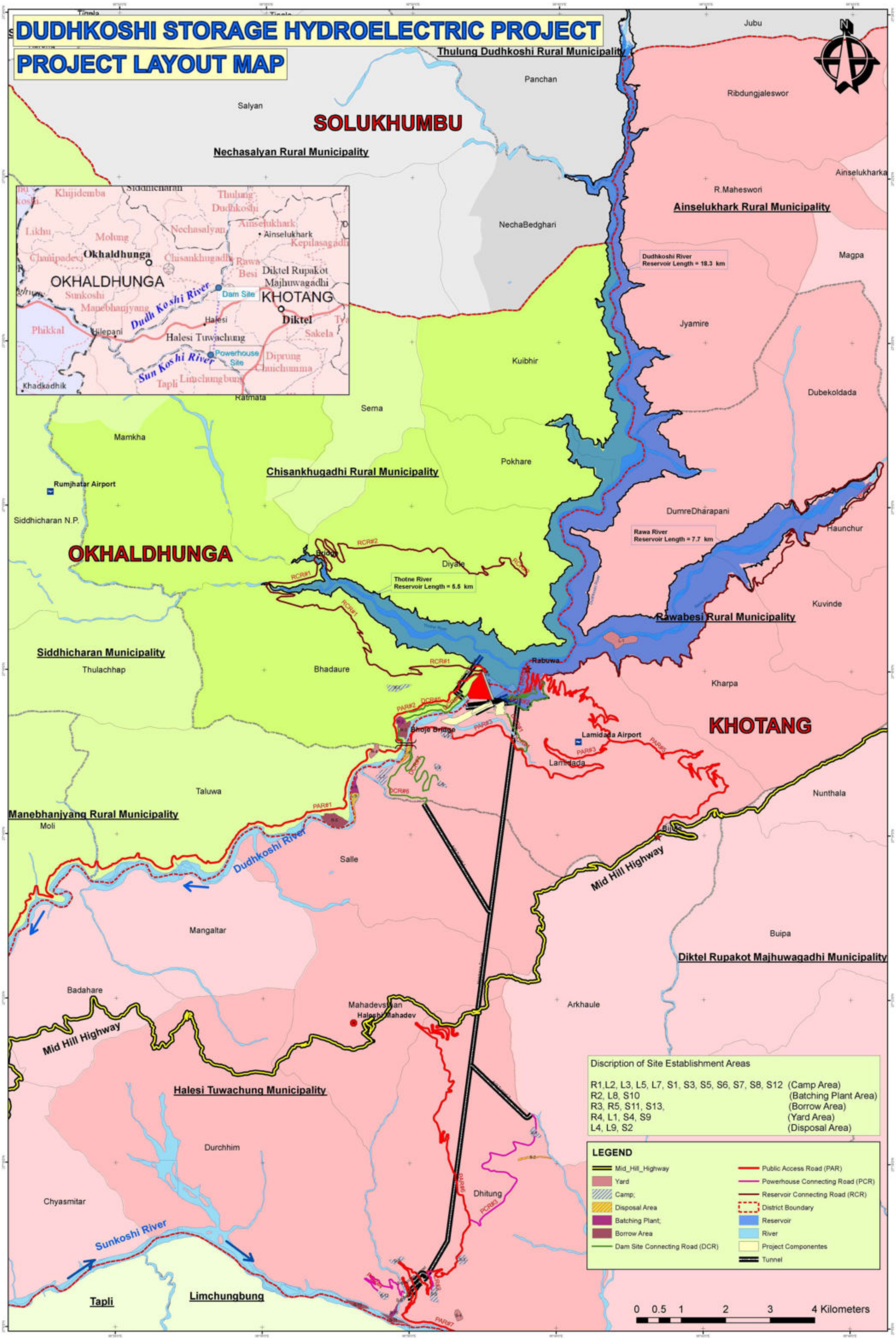

DUDHKOSHI STORAGE HYDROELECTRIC PROJECT
PROJECT LAYOUT MAP
SOLUKHUMBU
OKHALDHUNGA
KHOTANG
Thulung Dudhkoshi Rural Municipality
Nechasalyan Rural Municipality
Ainselukhark Rural Municipality
Chisankhugadhi Rural Municipality
Rawabesi Rural Municipality
Siddhicharan Municipality
Manebhanjyang Rural Municipality
Diktel Rupakot Majhuwagadhi Municipality
Halesi Tuwachung Municipality
Jubu
Panchan
Salyan
Ribdungjaleswor
R.Maheswori
Ainselukharka
NechaBedghari
Magpa
Jyamire
Kuibhir
Sema
Dubekoldada
Mamkha
Pokhare
Rumjhatar Airport
Siddhicharan N.P.
DumreDharapani
Hauncnur
Diyale
Kuvinde
Thulachhap
Bhadaure
Rabuwa
Kharpa
Bhoje Bridge
Lamidada Airport
Lamidada
Taluwa
Nunthala
Moli
Salle
Mangaltar
Buipa
Badahare
Mahadevsthan
Halesi Mahadev
Arkhaule
Durchhim
Chyasmitar
Dhitung
Tapli
Limchungbung
Dudhkoshi River
Sunkoshi River
Mid Hill Highway
Dudhkoshi River Reservoir Length = 18.3 km
Rawa River Reservoir Length = 7.7 km
Thotne River Reservoir Length = 5.5 km
RCR#1
RCR#2
PAR#1
PAR#2
PAR#3
DCR#6
Khijidemba
Siddhicharan
Thulung Dudhkoshi
Likhu
Molung
Nechasalyan
Ainselukhark
Kepilasagadhi
Okhaldhunga
Chisankhugadhi
Champadevi
Rawa Besi
Diktel Rupakot Majhuwagadhi
OKHALDHUNGA
KHOTANG
Sunkoshi
Dudh Koshi River
Dam Site
Manebhanjyang
Phikkal
Hilepani
Halesi
Diktel
Sakela
Halesi Tuwachung
Sun Koshi River
Powerhouse Site
Diprung Chuichumma
Khadkadhik
Tapli
Limchungbung
Ratmata
Discription of Site Establishment Areas
R1,L2, L3, L5, L7, S1, S3, S5, S6, S7, S8, S12 (Camp Area)
R2, L8, S10 (Batching Plant Area)
R3, R5, S11, S13, (Borrow Area)
R4, L1, S4, S9 (Yard Area)
L4, L9, S2 (Disposal Area)
LEGEND
Mid_Hill_Highway
Yard
Camp;
Disposal Area
Batching Plant;
Borrow Area
Dam Site Connecting Road (DCR)
Public Access Road (PAR)
Powerhouse Connecting Road (PCR)
Reservoir Connecting Road (RCR)
District Boundary
Reservoir
River
Project Componentes
Tunnel
0 0.5 1 2 3 4 Kilometers

सञ्चालक समिति

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
कार्यकारी निर्देशक, नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्रदिप कुमार थिके
सदस्य
उप–कार्यकारी निर्देशक, नेपाल विद्युत प्राधिकरण

लोकहरि लुइँटेल
सदस्य
उप–कार्यकारी निर्देशक, नेपाल विद्युत प्राधिकरण

व्यवस्थापकीय अधिकारीहरु

विमल गुरुङ
प्रमुख कार्यकारी अध्यक्ष

राजेश थपलिया
उप–प्रबन्धक

हरि ओम अर्याल
उप–निर्देशक (लेखा)
कम्पनी सचिव

बासु कलौनी
उप–निर्देशक (प्रशासन)

बिपिन सापकोटा
उप–प्रबन्धक

नविनचन्द्र पौडेल
सहायक प्रबन्धक

संजिव रेग्मी
सहायक प्रबन्धक

यदुकिशोर श्रेष्ठ
सहायक प्रबन्धक

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LIMITED

विषय सूची

दोस्रो वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना ।

खण्ड - क

१. सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूको प्रतिवेदन १-११

२. आ.व. २०७९/०८० को वित्तीय विवरण १२-२५

खण्ड - ख

१. प्रथम वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना २६

२. प्रथम वार्षिक साधारण सभामा सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूको प्रतिवेदन २७-३३

३. आ.व. २०७३/०७४ को वित्तीय विवरण ३४-४८

४. आ.व. २०७४/०७५ को वित्तीय विवरण ४९-६३

५. आ.व. २०७५/०७६ को वित्तीय विवरण ६४-८३

६. आ.व. २०७६/०७७ को वित्तीय विवरण ८४-१०४

७. आ.व. २०७७/०७८ को वित्तीय विवरण १०५-१२०

८. आ.व. २०७८/०७९ को वित्तीय विवरण १२१-१४३

खण्ड - ग

१. Salient Feature १४४

२. Picture

हाल कार्यरत कर्मचारीहरू

१. हेमराज वली – इन्जिनियर

२. श्याम सुन्दर महर्जन – इन्जिनियर

३. बल्लब मणी कोइराला – प्रशासकिय अधिकृत

४. प्रदिप पोखरेल – सहायक लेखा अधिकृत

५. शंकर बहादुर क्षेत्री – स्टोरकिपर

६. दिपरमण अधिकारी – वरिष्ठ सहायक

७. उदिप तण्डुकार – लेखापाल

८. अम्बिका सापकोटा – सूपरभाइजर

९. कल्याण बहादुर भुजेल – फोरमेन

१०. किशोर खड्का – सिनियर मिटर रिडर

११. तेज कुमार श्रेष्ठ – सिनियर मिटर रिडर

१२. कृष्ण गिरी – ड्राइभर

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

दोस्रो वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना

(प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८०।०८।२०)

यस कम्पनी लिमिटेड, सञ्चालक समितिको मिति २०८०।०८।१५ गते बसेको १९ औं सञ्चालक समितिको बैठकको निर्णय अनुसार कम्पनीको दोस्रो वार्षिक साधारण सभा निम्न विषयहरूमा छलफल गर्न निम्न मिति, समय र स्थानमा बस्ने भएकोले शेयरधनी महानुभावहरू उपस्थित भइदिनु हुन अनुरोध छ ।

सभा हुने मिति, समय र स्थानः

मिति : २०८०।०९।१३ गते शुक्रबार

समय : अपरान्ह ३:३० वजे

स्थान : ने.वि.प्रा.को सभाकक्ष, दरबारमार्ग, काठमाडौं ।

साधारण सभामा छलफल हुने विषयहरूः

१. सञ्चालक समितिको तर्फबाट पेश हुने अध्यक्षज्यूको वार्षिक प्रतिवेदनउपर छलफल गरी पारित गर्ने सम्बन्धमा ।

२. आ.व. २०७९/०८० को वित्तीय विवरणहरू (वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब र नगद प्रवाह तथा सम्बन्धित अनुसूचीहरू) र लेखा परीक्षकको प्रतिवेदनउपर छलफल गरी पारित गर्ने सम्बन्धमा ।

३. लेखा परीक्षण ऐन, २०७५ को दफा ११ बमोजिम श्री महालेखा परीक्षकको कार्यालयको परामर्श तथा कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १६५ (घ) को प्रावधान अनुरूप महालेखा लेखा परीक्षकको कार्यालयको सिफारिसमा आ.व. २०७९/०८० को लागि नियुक्त हुनुभएका लेखा परीक्षक सि.ए. श्री दिपेन्द्र कुमार मिश्रज्यूको नियुक्ति र पारिश्रमिक अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा ।

४. आ.व. २०८०/०८१ का लागि लेखा परीक्षक नियुक्ति गर्ने र निजको पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने ।

५. विविध ।

सञ्चालक समितिको आज्ञाले

हरि ओम अर्याल

कम्पनी सचिव

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको दोस्रो साधारण सभाका लागि सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूको प्रतिवेदन

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको दोस्रो साधारण सभामा उपस्थित सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरूलाई सञ्चालक समितिको तर्फबाट हार्दिक स्वागत तथा अभिवादन गर्न चाहन्छु ।

यो कम्पनी नेपाल विद्युत प्राधिकरण (ने.वि.प्रा.) को सहायक कम्पनीको रुपमा मिति २०७३।११।२० गते कम्पनी ऐन, २०६३ अनुसार कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता भई विधिवत रूपमा स्थापना भएको हो । कम्पनीले पहिलो चरणमा ६३५ मेगावाट क्षमताको दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको निर्माण प्रक्रियालाई अघि बढाएको छ । यस जलाशययुक्त आयोजनाको मुख्य बाँध खोटाङ र ओखलढुङ्गा जिल्लाहरूको सिमानामा पर्ने रबुवा बजारभन्दा करिब १ कि.मि. दक्षिण-पश्चिममा रहनेछ। यस आयोजनाका दुइटा विद्युतगृहहरूमध्ये ६०० मेगावाटको मुख्य विद्युतगृह खोटाङ जिल्लाको हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको धितुङ गाउँ नजिक भूमिगत रूपमा तथा अर्को ३५ मेगावाटको म्क त्यभ विद्युतगृह बाँधसँगै ओखलढुङ्गा जिल्लाको चिसंखुगढी गाउँपालिकाको वडा नं. ६ मा रहनेछ। पछिल्लो वातावरणीय अध्ययन (E–Flow Study) अनुसार उपर्युक्त म्क त्यभ विद्युतगृहको क्षमता वृद्धि भई ७० मेगावाटसम्म पुग्ने कुरा परामर्शदाता ELC ले जनाएको छ । २२० मिटर अग्लो रकफिल बाँधको निर्माणबाट कुल ३१.५ कि.मि. लामो र १५८ करोड घ.मि. को कृत्रिम जलाशय (ताल) को निर्माण हुनेछ। उक्त जलाशयले सोलुखुम्बु जिल्लाको केही भाग पनि छुनेछ ।

यस आयोजनाबाट औसत ३,४४२ गिगावाट घण्टा वार्षिक ऊर्जा उत्पादन हुनेछ । यस आयोजनाबाट उत्पादित विद्युत करिब ८१ कि.मि. लामो ४०० के.भी. डवल सर्किट प्रसारण लाइनमार्फत ढल्केबर सवस्टेशन पुऱ्याई राष्ट्रिय प्रसारण सञ्जालमा जोडिनेछ ।

यस आयोजनाको मुख्य संरचनाहरूको निर्माण कार्य आ.व. २०८१/८२ मा सुरु गरी आ.व. २०८८/८९ मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ। आयोजनाको निर्माण अवधि ७ वर्ष हुनेछ।

आयोजनाको निर्माणपश्चात् विशेषत सुख्खायाममा देशको विद्यमान ऊर्जा आपूर्तिको समस्या समाधान गर्न समेत ठुलो योगदान पुग्नुको साथै स्थानीय स्रोत तथा साधनको सदुपयोग भई समग्र देशको आर्थिक एवं सामाजिक विकासमा समेत टेवा पुग्ने देखिन्छ।

यस गरिमामय सभामा सञ्चालक समितिको तर्फबाट आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक प्रतिवेदन र कम्पनी ऐन, २०६३ मा निर्दिष्ट ढाँचा अनुरूपका सोही अवधिको लेखा परीक्षण भएका वित्तीय विवरणहरू शेयरधनी महानुभावहरूको जानकारीको लागि प्रस्तुत गर्न अवसर पाएकोमा आफूलाई गौरवान्वित भएको अनुभूति गरेको छु। साथै, यस अवधिमा कम्पनीले हासिल गरेका प्रगति विवरणहरू संक्षिप्त रूपमा देहायबमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. कम्पनीको पुँजी संरचना तथा वित्तीय व्यवस्थापन :-

यस कम्पनीको प्रबन्धपत्रको दफा ६ मा कम्पनीको पुँजी संरचना निम्नानुसार रहेको छः

क) कम्पनीको अधिकृत पुँजी रु. १०,००,००,००,०००।- (दश अर्ब) । सो पुँजीलाई प्रति शेयर रु. १००।- का दरले १०,००,००,००० (दश करोड) थान साधारण शेयरमा विभाजन गरिएको छ ।

ख) कम्पनीको तत्काल जारी गर्ने पुँजी रु. ३,००,००,००,०००।- (तीन अर्ब) सो पुँजीलाई प्रति शेयर रु. १००।- का दरले ३,००,००,००० (तीन करोड) थान साधारण शेयरमा विभाजन गरिएको छ ।

ग) कम्पनीका संस्थापकले तत्काल चुक्ता गर्न कबोल गरेको पुँजी रु. ३,००,००,००,०००।- (तीन अर्ब) हुनेछ ।

कम्पनीको हाल रहेको शेयर संरचना निम्नानुसार रहेको छः

क) संस्थापक शेयरधनी समूह

नेपाल विद्युत प्राधिकरण - ६८%

ख) सर्वसाधारण शेयर समूह - ३२%

'ख' वर्गको सर्वसाधारण शेयर समूहको ३२% को संरचना निम्नानुसार रहेको छः

१. सर्वसाधारण नेपाली नागरिक र संस्था - १५%

२. आयोजना प्रभावित जिल्लावासी - १०%

३. लगानी कर्ता र कम्पनीका कर्मचारीहरू - ५%

४. अति विपन्न नागरिक सहिद तथा बेपत्ता नागरिकका परिवार तथा अपाङ्ग - २%

कम्पनीले निर्माण गर्ने दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको वित्त व्यवस्थापनका लागि कुल अनुमानित लागत २,२०६ मिलियन अमेरिकी डलर लाग्ने देखिएको छ । आयोजना निर्माणको लागि वित्तीय व्यवस्थापन सहुलियत ऋण, व्यावसायिक ऋण तथा शेयर लगानीबाट गरिने छ। यस आयोजनाको निर्माणको लागि एसियाली विकास बैंक, विश्व बैंक, युरोपियन युनियन, युरोपियन इन्भेष्टमेन्ट बैंक, OPEC fund for international development (OFID), सार्क डेभलपमेन्ट फण्ड, जाइका नेपाल, नर्वेजियन फण्ड तथा अन्य विकास साझेदारहरूसँग लगानीको लागि छलफल भइरहेको छ ।

२. कम्पनीको आ.व. २०७९/०८० को वित्तीय कारोबारको समीक्षा :-

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू,

कम्पनीले आ.व. २०७९ जेठ १ गतेदेखि औपचारिक रूपमा कारोबार प्रारम्भ गरेको छ । कम्पनी स्थापना भएको ७ औं वर्षसम्म आयोजनाले गरेको क्रियाकलापलाई यस बिन्दुसम्म पुऱ्याउन विशेष योगदान गर्नु हुने सञ्चालक समिति, प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, कम्पनी सचिव, नेपाल सरकार, ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू, आयोजनास्थल रहेको गाउँ र नगर पालिकाहरू, ने.वि.प्रा. का उच्च व्यवस्थापनलगायत निर्देशनालय एवं विभागहरूबाट प्राप्त अमूल्य राय, सल्लाह, सुझाव र सहयोग तथा कर्मचारीहरूको योगदानको लागि विशेष धन्यवादसहित आभार प्रकट गर्न चाहन्छु ।

अब म आ.व. २०७९/०८० मा कम्पनीले गरेका उपलब्धीहरूको तुलनात्मक वित्तीय आँकडाहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

वित्तीय झलकहरू (Financial Highlights)

क्र.सं.	विवरण	असार मसान्त		कैफियत
		गत आ.व. २०७८/०७९	चालू आ.व. २०७९/०८०	
१.	कुल सम्पत्ति / दायित्व	१,१०,२८,५२७।८५	१,०७,४२,४२,५५७।६१	
२.	शेयर पुँजी	१,१०,७३,२५०।००	१,०८,०९,१५,५५५।९६	
३.	चालू दायित्व तथा अन्य व्यवस्था	७,४३,६३४।-	१३,४२,६२९।५०	
४.	स्थिर सम्पत्ति	००	५०,५३९।२९	
५.	नगद तथा बैंक मौज्दात	१,१०,२८,५२७।८५	१,३९,०२,८४४।३९	
६.	कुल व्याज आम्दानी	१८,५८२।८५	३७८,८९७।९८	
७.	खुद व्याज आम्दानी		२९९,०३०।०१	
८.	सञ्चालन खर्च	४८२,४८४।००	७६,०६,१६९।१८	
९.	आयकर अघिको नाफा नोक्सान	(४६३,९०१।१५)	(७२,२७,२७१।२०)	
१०.	आयकर व्यवस्था			
११.	कुल नोक्सान	(४६३,९०१।१५)	(७२,२७,२७१।२०)	

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको वित्तीय अवस्था सम्बन्धमा आ.व. २०७३/०७४ मा संस्थापक संस्था ने.वि.प्रा. बाट शेयर लगानीबापत प्राप्त रकम रु. १,१०,००,०००।- (एक करोड दश लाख मात्र) कम्पनीको खाता एभरेष्ट बैंकमा जम्मा भएको थियो । कम्पनीको आ.व. २०७८/०७९ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएबमोजिम शेयरमा calls in advance बापत रु. ७३,२५० लेखाङ्कन गरी जम्मा शेयर पुँजी रु. १,१०,७३,२५०।- कायम भएको छ । कम्पनीको आ.व. २०७९/०८० को सम्पन्न लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएबमोजिम दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजना विकास गर्दा लागेको खर्च शेयरमार्फत कम्पनीमा हस्तान्तरण गरी calls in advance शीर्षकमा रु. १,०८,०९,१५,५५५।९६ (एक अर्ब आठ करोड नौ लाख पन्ध्र हजार पाँच सय पचपन्न र पैसा छयानब्बे मात्र) लेखाङ्कन गरी शेयर पुँजी कायम भएको छ ।

३. कर्मचारी व्यवस्थापन :-

आ.व. २०७९/०८० मा कम्पनी/आयोजनामा नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट काजमा खटिएका १९ (उन्नाईस) जना कर्मचारीहरू कार्यरत रहेका थिए, जसको विवरण निम्नानुसार रहेको छः

कर्मचारी	अधिकृत स्तर		सहायक स्तर		जम्मा
	प्राविधिक	प्रशासन	प्राविधिक	प्रशासन	
नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट काजमा खटिई आएको	७	४	३	५	१९
जम्मा	७	४	३	५	१९

उपर्युक्त कर्मचारीहरू बाहेक आ.व. २०७९/०८० मा ८ जना अन्य कर्मचारीहरू (सवारी चालक र सहयोगी) ले पनि सेवा करार/ज्यालादारीको रूपमा कार्य गरेका थिए ।

४. विगत वर्षहरूमा भएका दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनामा भएका कार्यहरूको सिंहावलोकन:-

सन् 1985 मा JICA द्वारा कोशी नदी बेसिन गुरुयोजना (Master Plan Study on Koshi River Basin) मा पहिचान भएको यो आयोजनाको सन् 1998 मा Canadian Consultant CIWEC मार्फत नेपाल विद्युत प्राधिकरण (ने.वि.प्रा.) ले सम्भाव्यता अध्ययन गरेको थियो । तत्पश्चात् सन् 2013 मा ने.वि.प्रा. आफैंले यसको थप Review Study गरेको थियो भने सन् 2014 मा JICA ले तयार गरेको Nationwide Master Plan Study on Storage–type Hydroelectric Power को प्रतिवेदनमा गरिएको मूल्याङ्कन अनुसार कार्यान्वयनमा लग्नु पर्ने जलाशययुक्त आयोजनाहरूमध्ये यस आयोजनालाई उच्च स्थानमा राखेको थियो ।

एसियाली विकास बैंक (ADB) को अनुदान सहयोग तथा नेपाल सरकार र नेपाल विद्युत प्राधिकरणको संयुक्त लगानीमा दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन र विस्तृत डिजाइन गरी बोलपत्र कागजात समेत तयार गर्ने परामर्श सेवाको लागि मिति 30 May 2016 मा परामर्शदाता M/S ELC Electroconsult S.p.A. (Italy) in association with NEWJEC Inc. (Japan) सँग भएको थियो । उक्त परामर्श सेवाको म्याद आगामी घज्ञ ब्ाथि दृण्द्द्ध सम्म थप गरिएको छ । हाल आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन सम्पन्न भएको र विस्तृत डिजाइन अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

जलाशयले डुवान पार्ने क्षेत्र र आयोजनाको मुख्य संरचनाहरूको लागि आवश्यक जग्गाहरू प्राप्त गर्न जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४ अनुसार गोरखापत्र दैनिकमा गत २०७८ सालमा सूचना प्रकाशित गरिसकिएको छ ।

५. आयोजना कार्यान्वयनको अवस्था एवं हालसम्मको प्रगति :-

५.१ विस्तृत डिजाइन

परामर्शदाताले हालसम्म Detailed Design Report, Pre–Qualification Document, EIA Report, Terms of Reference (ToR) of IEE for Transmission Line आदिका मस्यौदा प्रतिवेदनहरू (Draft Reports) पेश गरेको छ । ती मस्यौदा प्रतिवेदनहरू उपर परामर्शदातासँग छलफल भइरहेको छ ।

त्यस्तै, ADB को समन्वयमा नर्वेजियन सरकारमार्फत विज्ञ समूह (Panel of Expert, PoE) पनि कार्यरत रहेको छ । उक्त PoE ले परामर्शदाता भित्र्‌ ले पेश गरेका डिजाइन प्रतिवेदनहरूउपर आफ्नो राय परामर्श दिइरहेको छ । PoE को सिफारिसअनुसार विद्युतगृह क्षेत्रमा थप भौगर्भिक अन्वेषण कार्यहरू सम्पन्न भएका छन् भने थप अपुग अन्वेषण कार्यहरू गर्ने तयारी पनि भइरहेको छ ।

परामर्शदाताले हालै निम्न प्रतिवेदनहरू पेश गरेको छ र सोउपर पुनरावलोकन गर्ने कार्य भइरहेको छ:

- Geology Report
- Quantity and Cost Estimate Report
- 400 kV Transmission Line Report
- Selection of Alternatives Report
- Tunnel Risk Analysis Report

५.२ बोलपत्र तयार गर्ने कार्य

परामर्शदाताले आयोजना निर्माणको लागि निम्न मुख्य प्याकेजहरूअनुसार अन्तर्राष्ट्रिय ठेकेदारहरूको पूर्वयोग्यता निर्धारणको लागि Draft Pre–Qualification Document पेश गरेको छ:

- Package 1AM Dam and Intake incl= Hydraulic Steel Equipment (EPC Model)
- Package 1BM Main Tunnel and Power House incl= Hydraulic Steel Equipment (EPC Model)
- Package 2M Electro–mechanical Works (Design, Supply, and Installation Model)
- Package 3M Transmission Line (Design, Supply, and Installation Model)

यसैबिच यस आयोजना निर्माणको लागि Contract type र Contract Packaging सम्बन्धमा परामर्शदाताको विज्ञहरूसँग छलफल भएको छ। आयोजनाको Package 1A / Package 1B को बोलपत्र FIDIC Conditions of Contract for Underground Works (2019 Emerald Book) अनुसार तयार गर्ने सम्बन्धमा आधादिने अन्तर्क्रिया कार्यक्रम समेत आयोजना गरिएको छ। तत्पश्चात् ADB लाई यस आयोजना निर्माणको लागि निम्नानुसार Contract type / Contract Packaging cjnDag गर्ने योजना रहेको सम्बन्धमा ब्म्द्य को प्रतिक्रिया प्रदान गर्न अनुरोध गरिएको छ:

Package	Works	Contract Model
Package 1	Dam and Intake incl. Hydraulic Steel Equipment	FIDIC Emerald Book
Package 2	Main Tunnel and Power House incl. Hydraulic Steel Equipment	FIDIC Emerald Book
Package 3	Electro–mechanical Works	FIDIC Yellow Book 2017
Package 4	Transmission Line	FIDIC Yellow Book 2017

त्यस्तै, परामर्शदाता ELC लाई यस आयोजनाको लागि लट/प्याकेजहरूको संख्या सिफारिस गर्न अनुरोध गरिएकोमा परामर्शदाताले सिभिल कार्यको लागि Single Package सहित जम्मा तीन वटा लट/प्याकेज सिफारिस गरेको छ।

ADB को सिफारिसअनुसार आयोजना निर्माणको लागि Contract type र Contract Packaging सम्बन्धमा सम्भावित वैदेशिक ठेकेदारहरूलाई निमन्त्रणा गरी शीघ्र :Market Sounding गर्ने र उपर्युक्त विषयमा निर्क्यौल गर्ने योजना रहेको छ।

५.३ वातावरणीय र सामाजिक अध्ययन कार्य

विद्युत विकास विभागमा मिति २०७९/१०/२३ मा Hydropower तर्फको Environmental Impact Assessment (EIA) स्वीकृतिको लागि पेश गरिएको थियो। साथै, ADB को Safeguard Policy Statement (SPS) बमोजिम समेत उक्त Hydropower तर्फको Environmental Impact Assessment (EIA) अद्यावधिक गर्ने कार्य भइरहेको छ।

सोही सन्दर्भमा ADB ले मिति 21 May देखि 5 June 2023 सम्म यस आयोजनाको Safeguard सम्बन्धी हालसम्मको कार्य प्रगति समीक्षाको लागि Safeguard Consultation Mission आयोजना गरेको थियो। सो Mission मा यस आयोजनाको वातावरणीय तथा सामाजिक अध्ययन कार्यमा संलग्न सबै विज्ञहरूसँग

छलफल/प्रस्तुतीकरण भएको थियो । उक्त Mission को Aid Memoire मा उल्लिखित विषयवस्तुहरूलाई सम्बोधन गर्दै ADB को Safeguard Policy Statement (SPS) बमोजिम विभिन्न वातावरणीय र सामाजिक अध्ययन कार्यहरूलाई ठोस कार्ययोजनासहित अघि बढाइएको छ । मिति २०८० भदौ ५ गते (22 August 2023) यस आयोजनाको EIA, IEE / Safeguard अध्ययन कार्यमा संलग्न सबै स्वदेशी विज्ञहरूलाई समावेश गरी एकदिने कार्यशाला गोष्ठी पनि आयोजना गरिएको थियो । सो गोष्ठीमा एक वर्षे कार्ययोजना (Action Plan) सहित विभिन्न ११ वटा कार्य समूहहरू (Working Groups) गठन गरिएको छ । आयोजनाको वातावरणीय अध्ययन कार्यअन्तर्गत दुधकोशी तथा सुनकोशीलगायतका नदीहरूमा Aquatic Biodiversity अध्ययनको सिलसिलामा दुधकोशी तथा सुनकोशी नदीको विभिन्न क्षेत्रमा Questionnaire Surveys सम्पन्न भएको छ ।

आयोजनाको वातावरणीय तथा सामाजिक कार्यान्वयन कार्यक्रम (Environmental and Social Implementation Program) सञ्चालन गर्न नेपाल विद्युत प्राधिकरण (ने.वि.प्रा.) को वातावरण तथा सामाजिक अध्ययन विभाग (Environment and Social Studies Department, ESSD) सँग मिति २०७८/०९/३० मा सम्झौता भई आयोजना निर्माणको पूर्व तयारीको सिलसिलामा गर्नुपर्ने वातावरणीय र सामाजिक सम्बन्धी जस्तैः Air, Noise and Water Quality Study, Fisheries Study, Facilitating for Land Acquisition, Project Information Disclosure Plan, Compensatory Tree Plantation Plan, Community Development Support Plan and Establishment of Environment and Social Unit आदि कार्यहरू भएको थियो ।

सोही कार्यहरूलाई निरन्तरता दिन मिति २०८०/०६/०१ मा वातावरणीय तथा सामाजिक कार्यान्वयन कार्यक्रमको Second Phase को कार्यहरू गर्न सम्झौता गरिएको छ ।

साथै, आयोजनाको लागि उपयोगी हुने ओखलढुङ्गा जिल्लाको चिसंखुगढी गाउँपालिकाको तल्लो भदौरेदेखि भोजे गाउँ हुँदै प्रस्तावित पुलसम्म जोड्नको लागि निर्माण गरिने Public Access Road (PAR#2) (लम्बाइ करिब ५ कि.मि.) तथा खोटाङ जिल्लाको हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको धितुङस्थित भाडबेसीदेखि आयोजनाको प्रस्तावित विद्युतगृहको Tailrace सम्म निर्माण गरिने Public Access Road (PAR#7) (लम्बाइ करिब ५.५ कि.मि.) को निर्माण कार्य सुरु गर्नुअघि प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) गर्न आवश्यक तयारी भइरहेको छ । त्यस्तै, चालू आ.व. मा आयोजनाका अन्य PAR हरूको पनि प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) गर्ने योजना रहेको छ ।

आयोजना क्षेत्रका स्थानीय आदिवासी समुदायको Free, Prior and Informed Consent (FPIC) अन्तर्गत पहिलो चरणको Consultation Meeting सम्पन्न भएको छ ।

प्रसारण लाइनको Initial Environmental Examination (IEE) को परिमार्जित कार्यसूची प्रतिवेदन मिति २०८०/०९/०८ मा स्वीकृतिको लागि विद्युत विकास विभागमा पेश गरिएको छ ।

५.४ जग्गा अधिग्रहण

- आयोजना र यसको जलाशयले खोटाङ जिल्लाको दुइटा गाउँपालिकाहरू (रावा वेसी र ऐसेलुखर्क) र एउटा नगरपालिका (हलेसी तुवाचुङ) का १३ वडाहरू, ओखलढुङ्गा जिल्लाको एउटा गाउँपालिका (चिसंखुगढी) का ५ वडाहरू र सोलुखुम्बु जिल्लाको दुइटा गाउँपालिका (नेचासल्यान र थुलुङ दुधकोशी) का ३ वडाहरू प्रभावित हुनेछन् ।

- आयोजनाको निर्माणबाट ३,१३९ घरधुरी प्रभावित हुनेछन्, जसमध्ये २३८ घरधुरी पूर्ण र २,९०१ घरधुरी आंशिक रूपमा प्रभावित हुनेछन् । त्यस्तै, प्रसारण लाइनहरूको निर्माणबाट करिब ५२ घरधुरी प्रभावित हुनेछन् ।
- आयोजनाले प्रभावित गर्ने करिब ६५,००० रोपनी जग्गाहरूमध्ये करिब ३०,००० रोपनी (पहुँचमार्गहरूसहित) जग्गा अधिग्रहण गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- जग्गाको मुआब्जा निर्धारण कार्य अन्तर्गत मुआब्जा निर्धारण समितिद्वारा जग्गाको प्रारम्भिक मूल्याङ्कन गर्न गठित उपसमितिद्वारा प्रतिवेदन तयारी अन्तिम चरणमा रहेको छ ।
- आयोजना र एसियाली विकास बैंकका प्रतिनिधिद्वारा आयोजना प्रभावित जिल्लाहरूको प्रमुख जिल्ला अधिकारी, स्थानीय Stakeholder हरूसँग जग्गा अधिग्रहण तथा सो सम्बन्धमा एसियाली विकास वैंकको नीतिसम्वन्धी संयुक्त रूपमा परामर्श गरिएको छ ।

आयोजनाको जलाशयले डुवान पार्ने क्षेत्र र आयोजनाको मुख्य संरचनाहरूको लागि आवश्यक पर्ने जग्गाहरू प्राप्त गर्नको लागि जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४ अनुसार गोरखापत्र दैनिकमा सूचना प्रकाशन गरी ती जग्गाहरू रोक्का गरिएको छ । रोक्का भएका जग्गाहरूको संक्षिप्त विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ (पहुँचमार्गहरूबाहेक) ।

क्र.स.	जिल्ला	जग्गाको क्षेत्रफल	रोक्का मिति
१.	खोटाङ (जलाशय डुवान हुने क्षेत्र)	करिब १३,००० रोपनी	२०७८।०३।२३
२.	खोटाङ (आयोजनाको संरचनाहरू)	करिब २,००० रोपनी	२०७८।११।२६
३.	ओखलढुङ्गा	करिब ८,००० रोपनी	२०७८।११।२३
४.	सोलुखुम्बु	करिब ७०० रोपनी	रोक्का गर्न बाँकी
	जम्मा	करिब २३,७०० रोपनी	

५.५ प्रवेश मार्ग, पक्की पुल र अन्य पूर्वाधार निर्माणका कार्यहरू

राष्ट्रिय राजमार्गको सञ्जालबाट आयोजनाका मुख्य संरचनाहरू बाँध र विद्युतगृहस्थलसम्म पुग्नको लागि करिब ९३ कि.मि. लामो पहुँच सडकहरूको आवश्यक पर्छ, जसमध्ये केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूबाट करिब ७० कि.मि. सडकको ट्र्याक निर्माण भइसकेको छ । चालू आ.व. मा आयोजनाको प्रवेशमार्गको मर्मत तथा सुधार कार्यअन्तर्गत बिजुलेदेखि रबुवा (बाँधस्थल) सम्म करिब २० कि.मि. बाटोको मर्मत तथा सुधार कार्य भएको छ । परामर्शदाता (ChesCo -Chilime Engineering and Services Company Ltd.) सँग प्रवेश मार्गहरूको ९३ कि.मि. सडकखण्ड र भोजे गाउँनजिक एउटा पक्की पुलको डिजाइन गर्न मिति २०८०/०५/२४ मा सम्झौता सम्पन्न भएको छ । ChesCo ले पुलको Draft Design Report पेश गरिसकेको छ ।

बाँध निर्माण हुने स्थान खोटाङ जिल्लाको रबुवा बजारनजिक दुधकोशी नदीमा पक्की पुल नभएको हुनाले दुधकोशी नदी सवारी साधनबाट वारपार गर्न कठिन भएको, भोजे गाउँनजिक प्रस्तावित पक्की पुल निर्माण सम्पन्न गर्न दुई/तीन वर्ष लाग्ने भई लामीडाँडाबाट ओखलढुङ्गा जिल्लाको सदरमुकाम आवतजावत गर्न हिलेपानी भई जानुपर्दा सडक घुमाउरो र लामो हुने भएको, भविष्यमा बाँध निर्माणको समयमा रावा किनारपट्टि रहने कामदार हरूको आवास क्षेत्रबाट बाँधको दायाँ किनारपट्टि आवतजावत गर्न सहज पनि हुने भएकोले दुधकोशी नदी र रावा खोलामा अस्थायी रूपमा बेलीब्रिज (हरू) बनाउन आवश्यक देखिएकोले ChesCo सँग बेलीब्रिजहरूको डिजाइन गर्न मिति २०८०/०९/०८ मा सम्झौता सम्पन्न भएको छ ।

आयोजनाको साइट कार्यालय स्थापनाको लागि मिति २०७२/१२/२८ मा साविक खोटाङ जिल्ला विकास समितिको कार्यालयसँग भएको सम्झौताबमोजिम साविक लामिडाँडा गा.वि.स., वडा. नं, ७, हाल रावा बेसी गाउँपालिका वडा. नं. ३ लामिडाँडास्थित जग्गा र संरचना मिति २०८२/१२/२७ सम्म भाडामा लिने सम्झौता भएकोमा उक्त जग्गा थप २५ वर्ष अवधिको लागि नयाँ सम्झौता गर्न जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय खोटाङलाई अनुरोध गरिएको छ। थप अवधिको लागि सम्झौता हुनासाथ केही थप कार्यालय/आवासीय भवनहरू चालू आ.व. मा निर्माण गर्न सुरु गरिनेछ।

५.६ वित्तीय व्यवस्थापन

नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको अनुरोधमा एसियाली विकास बैंक (ADB) ले वैदेशिक लगानीको लागि समन्वय गरिरहेको छ। मिति २०८० भदौ २६ गते (12 September 2023) माननीय अर्थ मन्त्रीज्यू, माननीय ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रीज्यू, अर्थ मन्त्रालय र ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालयका श्रीमान् सचिवज्यूहरूको उपस्थितिमा ADB लगायत Development Partner (DP) हरूसँग Consultative Meeting सम्पन्न भएको छ। धेरैजसो DP हरूबाट लगानीको लागि सकारात्मक कुरा आएको छ। सो बैठकमा ADB, WB, EU, EIB, SAARC DF, AIIB, Norwegian Embassy, JICA, OFID, Saudi Fund लगायतका DP हरूको प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति रहेको थियो । नेपालबाट पनि लगानी उठाउनु पर्ने रकमको हकमा नेपाली वित्तीय संस्थाहरू हाइड्रोइलेक्ट्रीसीटी इन्भेष्टमेन्ट एण्ड डेभेलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड (HIDCL), कर्मचारी सञ्चयकोष, नागरिक लगानी कोष लगायतका वित्तीय संस्थाहरूबाट पनि ऋण लगानीको लागि छलफल गर्ने योजना रहेको छ। उपर्युक्तअनुसार प्रक्रियाहरू अघि बढाई सन् 2024 को अन्त्यसम्ममा आयोजनाको लागि आवश्यक विदेशी र स्वदेशी लगानीको सम्पूर्ण वित्तीय व्यवस्थापन (Financial Closure) गर्ने लक्ष्य लिइएको छ।

६. आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका केही समस्या तथा चुनौतीहरू:

१. आयोजना निर्माणको लागि खोटाङ, ओखलढुङ्गा र सोलुखुम्बु जिल्लाहरूमा करिब २३ हजार रोपनी निजी जग्गा आवश्यक पर्ने र स्थानीय तथा आयोजना प्रभावित जनसमुदायको मुआब्जामा अपेक्षा धेरै देखिएको हुनाले मुआब्जा निर्धारण गर्न केही कठिनाइ भइरहेको छ । साथै, जग्गा अधिग्रहण तथा मुआब्जा वितरणको लागि नेपाल सरकारबाट चालू आर्थिक वर्षमा बजेट विनियोजन नभएको हुनाले समेत मुआब्जा निर्धारण गर्न सकिएको छैन ।

२. दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको ६०० मे.वा. विद्युत उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रमा गुरुयोजनामा पहिचान भएका सुनकोशी १ जलाशययुक्त ज.वि.आ. तथा सुनकोशी कमला डाइभर्सन आयोजनाका लागि चाहिने र दुधकोशी नदीमा तत्तत् अवधिमा प्राकृतिक रुपमा उपलब्ध हुनसक्ने मात्राको पानी ती आयोजनाको प्रयोजनको लागि छोड्ने गरी आवश्यक संरचनाको अध्ययन र डिजाइन गर्नुपर्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको र हाल जलस्रोत तथा सिंचाइ विभागअन्तर्गत सुनकोशी मरिण डाइभर्सन आयोजनाको निर्माण कार्य अघि बढिसकेको अवस्थामा सुनकोशी कमला डाइभर्सन आयोजनाको लागि दुधकोशी नदीबाट सुक्खायाममा उल्लेखनीय मात्रमा पानी छोड्नुपर्ने हुन्छ, जसले गर्दा दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको सुक्खायामको ऊर्जा उत्पादन घट्ने देखिन्छ ।

३. ADB को Safeguard Policy Statement (SPS) बमोजिम विभिन्न वातावरणीय र सामाजिक अध्ययन कार्यहरूलाई ठोस कार्ययोजनासहित अघि बढाइएको र आगामी December 2024 भित्र सम्पन्न गर्ने लक्ष्य

गरिएको भएतापनि केही विषयगत अध्ययनहरू (Thematic Studies) विशेष गरेर Aquatic Biodiversity Study, E-flow, Cumulative Impact Assessment (CIA), Critical Habitat Assessment, FPIC/ IPP आदि कार्ययोजनामा उल्लिखित समयसीमाभित्र सम्पन्न गर्न चुनौती रहेको छ।

४. जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजना अन्य जलविद्युत आयोजना भन्दा महँगो हुने हुँदा आयोजनालाई Financially Viable बनाएर निर्माणलाई आवश्यक पर्ने ठुलो लगानीको वित्तिय व्यवस्थापन समयमै सम्पन्न गर्न चुनौती रहेको छ।

७. सञ्चालक समिति :-

यस कम्पनीको नियमावलीको परिच्छेद ४ को नियम २७ मा कम्पनीमा ५ जनाको सञ्चालक समिति रहने व्यवस्था रहेको छ। संस्थापक शेयरधनी समूह (समूह क) ने.वि.प्रा. बाट ३ जना सञ्चालक, सर्वसाधारण शेयरधनी समूह (समूह ख) बाट १ जना सञ्चालक र स्वतन्त्र वा व्यावसायिक विशेषज्ञ १ जना सञ्चालक हुनेछन्। हाल यस कम्पनीमा प्राधिकरणबाट सञ्चालक समितिमा जम्मा ३ जना सञ्चालक सदस्यहरू रहेका छन्।

सञ्चालक समितिमा देहाय बमोजिमका सदस्यहरू रहनु भएको छः

सि.नं.	नाम	पद	ठेगाना	अवधि (आ.व. २०७९/०८० को)
१.	श्री कुलमान घिसिङ	अध्यक्ष	ने.वि.प्रा.	२०७९।०४।०१ देखि २०८०।०३।३२ सम्म
२	श्री लोकहरी लुइँटेल	सदस्य	ने.वि.प्रा.	२०७९।०४।०१ देखि २०८०।०३।३२ सम्म
३	श्री प्रदिप कुमार थिके	सदस्य	ने.वि.प्रा.	२०७९।०४।०१ देखि २०८०।०३।३२ सम्म

८. कम्पनी सचिव :-

सि.नं.	नाम	पद	ठेगाना	अवधि (आ.व. २०७९/०८० को)
१.	श्री रत्न कुमार श्रेष्ठ	कम्पनी सचिव	दुधकोशी	२०७९।०४।०१ देखि २०७९।१२।२९
			ज.वि.क.	सम्म (९ महिना)
२	श्री हरि ओम अर्याल	कम्पनी सचिव	दुधकोशी ज.वि.क.	२०८०।०२।२४ (४० दिन)

आ.व. २०७९/०८० मा ५ पटक सञ्चालक समितिको बैठक बसेको थियो।

९. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली :-

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली प्रभावकारी बनाउन कम्पनीको आर्थिक विनियमावली, २०७८, कर्मचारी प्रशासन विनियमावली, २०७८, दैनिक भ्रमण भत्ता विनियमावली, २०७८ तयार गरी मिति २०७८।१०।११ को सञ्चालक समितिको ७ औं बैठकबाट स्वीकृत भइसकेको छ। त्यसैगरी लेखा परीक्षण समिति गठन र आन्तरिक लेखा परीक्षणको समेत स्वतन्त्र चार्टर्ड एकाउन्ट्स फर्मबाट गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ।

१०. लेखा परीक्षण प्रतिवेदन उपर सञ्चालक समितिको प्रतिकृया :-

आ.व. २०७८/०७९ सम्म लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याईएका अधिकांश कैफियतहरु सुधार भैसकेको तथा आ.व. २०७९/०८० को लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लिखित आंशिक कैफियत र सुझावहरूका सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको ध्यानाकर्षण भएको छ। यस सम्बन्धमा आवश्यक सुधारका लागि कम्पनी प्रयत्नशील रहेको छ।

११. आ.व. २०८०/८१ को प्रस्तावित कार्यक्रमहरू:-

१. दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन र विस्तृत डिजाइन (Updated Feasibility Study and Detailed Design) कार्य अन्तर्गत PoE को सिफारिसअनुसार थप भौगर्भिक अन्वेषण शीघ्र सम्पन्न गरी विस्तृत डिजाइन सम्पन्न गर्ने ।

२. नेपाल सरकारको वातावरणसम्बन्धी ऐन, नियमावली र मार्गनिर्देशन तथा एसियाली विकास बैंक (ADB) को Safeguard Policy Statement अनुसार आयोजनाको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA) र Safeguard सम्बन्धी अध्ययन कार्यहरू सम्पन्न गर्ने ।

३. आयोजना निर्माणको पुर्व तयारी कार्यहरूमा वातावरण तथा सामाजिक कार्यअन्तर्गत Public Awareness तथा Public Consultation लगायत अन्य वातावरण तथा सामाजिक अध्ययन कार्यहरूलाई निरन्तरता दिने ।

४. आयोजना निर्माणको लागि Contract Packaging र Contract Type निर्क्यौल गरी आयोजना निर्माणको लागि बोलपत्र तयार गर्ने । ADB बाट सहमति प्राप्त भएपछि विभिन्न प्याकेजहरूअनुसार मुख्य संरचनाहरूको निर्माण गर्न अन्तर्राष्ट्रिय ठेकेदारहरूको पूर्वयोग्यता निर्धारणको लागि सूचना तथा निर्माण सुपरिवेक्षणको लागि अन्तर्राष्ट्रिय परामर्शदाताहरूको संक्षिप्तसूची तयार गर्नको लागि सूचना प्रकाशन गर्ने ।

५. चालू आ.व. मा नेपाल सरकार र नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट कम्तीमा रु. ५ अर्ब रकमको व्यवस्थापन हुन सकेमा मुआब्जा वितरण कार्य प्रारम्भ गर्ने ।

६. ९३ कि.मि. प्रवेश मार्गहरू र एउटा मोटरेबल पक्की पुलको डिजाइन तथा सोको < सम्पन्न गरी चालू आर्थिक वर्षमा प्रवेशमार्गहरूको त्चबअप खोल्ने र स्तरोन्नति कार्य तथा उपर्युक्त पक्की पुलको निर्माण प्रारम्भ गर्ने ।

७. बाँधभन्दा उपल्लो क्षेत्रमा दुधकोशी नदी र रावा खोलामा अस्थायी रूपमा बेलीब्रिज (हरू) बनाउन निर्माण प्रारम्भ गर्ने ।

८. आयोजनाको साइट कार्यालय स्थापनाको लागि रावा बेसी गाउँपालिका वडा. नं. ३ लामिडाँडास्थित जग्गा र संरचना भाडामा लिन नयाँ सम्झौता गर्ने तथा सो स्थानमा केही कार्यालय/आवासीय भवनहरू चालू आ.व. मा निर्माण प्रारम्भ गर्ने ।

९. Detailed Design सम्पन्न गरी सन् 2024 को अन्त्य (२०८१ पुष) सम्ममा आयोजना निर्माणको लागि आवश्यक विदेशी र स्वदेशी पूँजीको वित्तीय व्यवस्थापन (Financial Closure) गर्ने।

१०. आयोजनाबाट उत्पादन हुने विद्युतको खरिद-बिक्री सम्झौता (PPA) को लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरणको विद्युत व्यापार विभागसँग प्रारम्भिक छलफल सुरु गर्ने। आयोजनाको वित्तीय विश्लेषण (Financial Analysis) का आधारमा वार्ता गरी सन् 2024 को अन्त्य (२०८१ पुष) सम्ममा ने.वि.प्रा. सँग विद्युत खरिद-बिक्री सम्झौता (एएब) गर्ने।

१२. कम्पनीको भावी योजना:-

आयोजनाको Updated Feasibility Study (February 2018) को प्रतिवेदनमा म्क त्यभ मा थप २०० मेगावाट सहित आयोजनाको कुल ८३५ मेगावाट क्षमता हुने गरी पनि अध्ययन भएको थियो । तर Detailed

Design को समयमा केवल ६३५ मेगावाट क्षमताको मात्र हुने गरी विद्युतगृह डिजाइन गरिएको थियो । विद्युत ऊर्जाको माग र आपूर्तिको दृष्टिकोणले सार्क क्षेत्रमा वर्षा याममा विद्युत निर्यात गर्न सकिने देखिएकोले यस दुधकोशी आयोजनाबाट पनि भविष्यमा थप विद्युत उत्पादन गर्नु आर्थिक रूपमा उत्तम हुने देखिन्छ । साथै, यस आयोजनाको पछिल्लो वातावरणीय अध्ययन (E–Flow Study) अनुसार Dam Toe विद्युतगृहको क्षमता वृद्धि भई ७० मेगावाटसम्म पुग्ने कुरा परामर्शदाता ELC ले जनाएको छ । तसर्थ, पहिलो चरणमा ६३५ देखि ६७० मेगावाटको विद्युत उत्पादन भएपछि दोस्रो चरणमा ५ देखि १० वर्षभित्र सोही बाँध र जलाशयको उपयोग गरी थप २०० मेगावाटको Dam Toe विद्युतगृहको निर्माण प्रारम्भ गर्ने गरी प्रक्रिया अघि बढाइने लक्ष्य लिइएको छ । दोस्रो चरणमा निर्माण गरिने सो आयोजनाको लागि समेत पुग्ने गरी केही संरचनाहरू जस्तैः इन्टेक, गेट स्याफ्ट, मुख्य सुरुङ र Surge Tank आदिको डिजाइन गरी पहिलो चरणमा नै निर्माण गर्न आवश्यक भएकोले सोको लागि परामर्शदातालाई अनुरोध गरिएको छ ।

१३. कृतज्ञता तथा धन्यवाद ज्ञापनः

आयोजना निर्माणको लागि आवश्यक सहयोग पुऱ्याउँदै आउनु भएका श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदको कार्यालय, ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय, राष्ट्रिय योजना आयोग, नेपाल राष्ट्र बैंक, विद्युत विकास विभाग, वन विभाग, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, सम्पूर्ण सुरक्षा निकायहरू, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, आयोजना प्रभावित गाउँपालिका/नगरपालिका, जिल्लास्थित विभिन्न कार्यालयहरू, परामर्शदाता एवम् आयोजनासँग सम्बन्धित सबैलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस कम्पनीद्वारा प्रवर्धित दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको जारी सम्भाव्यता अध्ययन तथा विस्तृत डिजाइन परामर्शसेवामा अनुदान सहयोग गर्ने दातृ संस्था एसियाली विकास बैंकलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै, आयोजनाको गतिविधि सर्वसाधारणसम्म पुऱ्याउन सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण पत्रकार महानुभावहरू र सञ्चार क्षेत्रलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

कम्पनीलाई सफल तुल्याउन निरन्तर लागिरहनु भएका प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । आगामी दिनहरूमा समेत यस कम्पनीबाट निर्माण हुन लागेको आयोजनालाई निर्धारित समयमा कार्य सम्पन्न हुने गरी सफल तुल्याउनका लागि सबै निकाय एवं आयोजना रहेको जिल्लाहरूको स्थानीयबासीबाट निरन्तर सहयोगको अपेक्षा राखेको छु। यस गरिमामय दोस्रो साधारण सभामा सञ्चालक समितिका तर्फबाट प्रस्तुत प्रतिवेदनहरूउपर घनिभूत छलफल गरी कम्पनीलाई लक्ष्य प्राप्त गर्न सक्षम बनाउन उपयुक्त सुझावहरू प्राप्त हुने अपेक्षासहित ती प्रतिवेदनहरू पारित गरिदिनुहुन यो सभासमक्ष अनुरोध गर्दछु ।

अन्त्यमा, शेयरधनी एवं सम्पूर्ण महानुभावहरूलाई कम्पनीप्रति देखाउनु भएको सहयोग, सद्भाव र विश्वासको निमित्त म वहाँहरूप्रति हार्दिक कृतज्ञता दिन चाहन्छु । साथै, आगामी दिनहरूमा पनि यसरी नै निरन्तर साथ र सहयोग दिनु हुनेछ भन्ने अपेक्षा व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद !

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

Chartered Accountants

DKMA
CHARTERED ACCOUNTANTS

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT TO SHAREHOLDER's OF DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LIMITED

Opinion

We have audited the accompanying financial statements of **Dudhkoshi Jalvidyut Company Limited,** which comprise the Statement of Financial Position as at Ashad 31, 2080, (July 16, 2023), the Statement of Profit or Loss , the Statement of Changes in Equity and the Statement of Cash Flows for the year then ended on that date, and a summary of the significant accounting policies and other explanatory information (hereafter referred to as "the financial Statements").

In our opinion, the financial statements give a true and fair view in conformity with Nepal Financial Reporting Standards(NFRS):

a) in the case of the Statement of Financial Position, of the financial position of the **Dudhkoshi Jalvidyut Company Limited,** as at July 16, 2023;
b) in the case of the Statement of Profit or Loss (including other Comprehensive Income), of the financial performance for year ended on that date;
c) in the case of the Statement of Changes in Equity, of the changes in equity for the year ended on that date; and
d) in the case of the Statement of Cash flows, of the cash flows for the year ended on that date.

We conducted our audit of the financial statements in accordance with Nepal Standards on Auditing (NSAs). Our responsibilities under those Standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Firm in accordance with the Handbook of The Code of Ethics for Professional Accountants issued by The Institute of Chartered Accountants of Nepal (ICAN), and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the ICAN's Handbook of The Code of Ethics for Professional Accountants. We believe that the audit evidence we obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Key Audit Matters

Key audit matters are those matters that, in our professional judgement, were of most significance in our audit of the financial statements of the current period. During our audit of the financial statements, we observed that there were no key audit matters that are to be addressed in the context of our audit as a whole and would affect in forming our opinion thereon.

Other Information

Management is responsible for other information. The other information comprises the Chairman's statement and directors report, but does not include the financial statements and our auditors report thereon.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and we do not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement of this other information, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

D.K.M. & ASSOCIATES CHARTERED ACCOUNTANTS FIRM NO.

Registered Office: Ward: 23, Dhapakhel, Lalitpur, Nepal

Responsibility of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial Statements in accordance with Nepal Accounting Standards, and for such internal control as management determines is necessary to enable the prepara [illegible]

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the firm's ability to continue [illegible] going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Firm or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so. Those charged with governance are responsible [illegible]

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit [illegible]

Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with NSAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence [illegible] detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal controls relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but [illegible]
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists rela [illegible] conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Firm to cease to continue as a going concern.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit. We also provide those charged with governance with a statement that we [illegible] our independence, and where applicable, related safeguards.

Report on Other Legal and Regulatory Requirements

i) We have obtained all the information and explanations, which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purpose for audit.

iii) Financial statements are in agreement with the books of account maintained by the Firm.

iv) In our opinion and to the best of our information and according to the explanations given to…

the provision of law relating to accounts nor caused direct loss or damage to the firm deliberately or acted in a manner that would jeopardize the interest and security of the firm.

v) The operations of the firm were within its jurisdiction.

vi) We have not come across any fraudulence in the accounts, so far as it appeared from our examination of the book of accounts.

For D.K.M. & Associates,
Chartered Accountants

CA Dipendra Kumar Mishra
Proprietor

Place : Kathmandu
Date : 2080.08.01

UDIN : 231201CA007660wwiL

Statement Of Financial Position

(Figures are in Nepali Currency)

	Schedules	As at Ashadh 31, 2080	As at Ashadh 32, 2079
Non Current Assets			
Property, Plant and Equipment	1	50,539.29	-
Intangible Assets			-
Capital WIP		1,059,842,305.96	
Total Non Current Assets		[illegible]	
Financial Assets:			
Trade Receivables			
Cash and Cash Equivalents	3	13,902,844.39	11,028,527.85
Other Financial Assets		-	-
Non- Financial Assets:			
Inventories		-	-
Other Non Financial Assets	[illegible]	[illegible]	[illegible]
		-	-
Total Current Assets		**14,349,712.36**	**11,028,527.85**
Total Assets		**1,074,242,557.61**	**11,028,527.85**
EQUITY AND LIABILITIES			
Share Capital	4	1,080,915,55[illegible]	[illegible]
Other Equity	5	(8,015,627.35)	(788,356.15)
Total Equity		**1,072,899,928.61**	**10,284,893.85**
Liabilities			
Non Current Liabilities			
Financial liabilities			
[illegible]			
Non Financial liabilities			
Deferred tax liabilities (Net)			-
Total Non-Current Liabilities		-	-
Current Liabilities			
Financial Liabilities			
Short term Loan	7	-	
Trade and Other Payables	8	[illegible]	[illegible]
Other [illegible]		[illegible]	[illegible]
Non Financial liabilities			
Other Non Financial Liabilities		-	-
Total Current Liabilities		**1,342,629.50**	**743,634.00**
Total Liabilities		**1,342,629.50**	**743,634.00**
Total Equity and Liabilities		**1,074,242,557.61**	**11,028,527.85**

For & on behalf of the board

As per our attached report of even date

Hari Om Aryal [illegible] (Deputy Director/Secretary) | Bimal G[illegible] (CEO) | (Member,BOD) | (Member,BOD) | (Chairman)

Proprietor
D.K.M. & Associates

Statement Of Profit & Loss

For the year ended Ashadh 31, 2080

(Figures are in Nepali Currency)

Income			
Sales Revenue		-	-
Other Income		378,897.98	18,582.85
Total (A)		**378,897.98**	**18,582.85**
Expenses			
Office Operating Expenses	10	7,606,141.47	482,484.00
Repair and Maintenance Expenses		-	-
Depreciation	1	27.71	-
Profit before provision for Employee Bonus(C= A-B)		**(7,227,271.20)**	**(463,901.15)**
Provision for Employee Bonus			
Operating Profit (E= C-D)		**(7,227,271.20)**	**(463,901.15)**
Profit after Tax		**(7,227,271.20)**	**(463,901.15)**

For & on behalf of the board

As per our attached report

Cash Flow Statement

For the year ended Ashadh 31, 2080

(Figures are in Nepali Currency)

	As at Ashadh 31, 2080	As at Ashadh 32, 2079
Net Profit before Taxation	(7,227,271.20)	(463,901.15)
Add: Depreciation	-	-
Add: Borrowing Costs	-	-
Cash flow from Operations before adj[illegible]	[illegible]	[illegible]
Cash[illegible]		
[illegible]	[illegible]	-
Increase/(Decrease) in Currrent Liabilities	598,995.50	482,484.00
Income Tax Paid	-	-
Financial St[illegible]	[illegible]	18,[illegible]
Sale/(Purchase) of Fixed Assets	(1,059,892,845.25)	-
Sale/(Purchase) of Investments	-	-
[illegible]	[illegible]	
Cash flow fro[illegible]		
Increase/(Decrease) in Borrowings	-	-
Increase/(Decrease) in Advances from Proprietor's	-	-
Borrowing Costs Paid	-	-
Dividend Paid	-	-
Cash flow from Financing Activities	**1,069,842,305.96**	**-**
Cash flow from All Activities	2,874,317.04	18,582.85
Opening Cash Balance	11,028,527.85	11,009,945.00
Closing Cash Balance	**13,902,844.89**	**11,028,527.85**

For & o[illegible]

As per our attached report

of even date

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Kulman Ghising	CA Dipendra Kumar Mishra
(Deputy Director/C.Secretary)	(CEO)	(Member,BOD)	(Member,BOD)	(Chairman)	Proprietor
					D.K.M. & Associates
					[illegible]

Dudhkoshi Ja[illegible]dyut C[illegible]y Limited
Ka[illegible]mandu,

Statemen[illegible]f Chan[illegible]uity
As on Ashad[illegible]l, 2080 [illegible] 2023)

		[illegible]hare Capita[illegible]	Share Premiu[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	To[illegible]
[illegible]		11,073,25[illegible]00	-	[illegible]	[illegible]	88[illegible]	[illegible]	1[illegible]
[illegible]		[illegible]069,842,305[illegible]96		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6[illegible]
[illegible]i[illegible] from Income Statement		[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	27[illegible]	[illegible]	([illegible]
Trasferred[illegible] Reserve		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Dividend F[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	-
Total		**1,080,915,555.96**	**-**	**-**	**-**	**(8,015[illegible]**	[illegible]	**1,07[illegible]28.61**

Dudhkoshi Jalvidyut Company Limited

Kathmandu, Nepal

Schedules to and forming part of financial statements

[redacted]ant & Equipments (PPE)

Standalone
Fig. in NPR

Particulars	Building Structure	Work in Progress	Furnitures & Fixtures	Computer & Accessories	Office Equipments	Plant & Machineries	Office Vehicles	Heavy Equipments	Total
Cost:									
As on Shrawan 01, 2079	-								-
Addition during the Year									-
Acquisition					50,567				50,567
Capitalization							-	-	-
Disposal during the year			-	-	-	-			-
Adjustment/Revaluation			-	-	-	-	-		-
As on Ashad End 2080	-		-	-	50,567	-	-	-	50,567
Depreciation and Impairment:									
As on Shrawan 01, 2079	-								-
Depreciation charge for the Year					27.71				28
Impairment for the year									-
Disposals									-
Adjustment	-		-	-	-	-	-		-
As on Ashad End 2080	-		-	-	28	-	-	-	28
As on Ashad End 2079			-	-	-		-	-	-
As on Ashad End 2080									-
Net Book Value									
As on Ashad End 2079	-		-	-	-	-	-		-
As on Ashad End 2080	-		-	-	50,539	-	-	-	50,539

Schedules to and forming part of financial statements

	As at Ashadh 31, 2080	As at Ashadh 32, 2079
Schedule 2 - Non Financial Assets		
Employee Loan and Advance	446,867.97	-
Total	446,867.97	-
Schedule 3 - Cash and Cash Equivalents		
Cash in Hand		-
Bank Balance	13,902,844.39	11,028,527.85
Total	13,902,844.39	11,028,527.85
Schedule 4 - Share Capital		
Authorised Share Capital	10,000,000,000.00	10,000,000,000.00
(10,00,00,000 Ordinary Shares of Rs 100 each)		
Issued Share Capital	3,000,000,000.00	50,000,000.00
(3,00,00,000 Ordinary Shares of Rs 100 each)		-
Partly Paid up Capital	11,000,000.00	11,000,000.00
Calls In Advance	1,069,915,555.96	73,250.00
	1,080,915,555.96	11,073,250.00
Schedule 5 - Other Equity		
Opening Balance	(788,356.15)	(324,455.00)
Net Profit during this year	(7,227,271.20)	(463,901.15)
Total	(8,015,627.35)	(788,356.15)
Schedule 6 - Secured Medium & Long Term Loan		
Loan from Bank and financial Institution	-	-
Total	-	-
Schedule 7 - Short term Loan		
Bank Overdraft	-	-
Total	-	-
Schedule 8 - Trade and Other Payables		
Audit Fee Payable	161,675.00	55,750.00
Tax Deduction at Source (TDS)	13,875.00	10,200.00
Dudhkoshi Jalvidyut Project	677,684.00	677,684.00
Current Liabilities	489,395.50	
Total	1,342,629.50	743,634.00

Schedules to and forming part of financial statements

	As at Ashadh 31, 2080	As at Ashadh 32, 2079
Schedule 9 - Office Operating Expenses		
Allowance and Facialities	-	350,784.00
Audit Fee	90,400.00	28,250.00
Audit Fee Expenses	-	22,600.00
Bank Charge	-	-
Ceremonial expenses	86,409.00	-
Communication Expenses	4,000.00	-
Consultancy Expenses	169,500.00	50,850.00
Conveyance and Travelling Expenses	106,150.00	-
Entertainment	251,392.00	-
Fuel (Vehicle)	365,677.67	-
Meeting Allowance	22,000.00	30,000.00
Miscellaneous expenses	284,522.25	-
Notice publising expenses	89,496.00	-
Printing & Stationery	76,550.20	-
Repair and Maintenace	3,390.00	-
Repair and Maintenace (Vehicle)	278,618.85	-
Staff Expenses	4,779,556.98	-
Stores and Services	885,478.52	-
Tax Audit Fee	113,000.00	-
Total	7,606,141.47	482,484.00

Dudhkoshi Jalvidyut Company Limited

Kathmandu, Nepal

Significant Accounting Policies and Notes to the Financial Statements for the year ended Ashad 31, 2080 (July 16, 2023)

Note - 1 Corporate Overview:

Dudhkoshi Jalvidyut Company Limited (DKJVCL) has been established on 03 March 2017 (2073/11/20 BS)) as a subsidiary company of Nepal Electricity Authority (NEA) in accordance with the Company Act, 2006 with the primary objective of survey, construction, production, operation and management of storage-based hydropower projects including other hydropower projects. Currently the company is implementing 635 MW Dudhkoshi Storage Hydroelectric Project (DKSHEP). Of the two proposed power houses of the project, the main power house with 600 MW capacity is proposed to be underground on the left bank of Sunkoshi River near Dhitung village of Halesi Tuwachung Municipality, in Khotang District and the other Dam-Toe powerhouse with 35 MW capacity is proposed at Chisankhugadhi Municipality in Okhaldhunga District. The power generated from the project will be connected to the National Grid via about 81 km long 400 kV double circuit Transmission Line up to Dhalkebar Substation.

Note - 2 Basis of Preparation:

2.1 Statement of Compliance:

The financial statements have been prepared in accordance with the Nepal Financial Reporting Standards (NFRS) issued by the Accounting Standards Board Nepal. These conform, in material respect, to International Financial Reporting Standards (IFRS) issued by the International Accounting Standard Board (IASB). The financial statements have been prepared on a going concern basis.

This section describes the critical accounting judgement that the company has identified as having potentially material impact on the company's financial statements and sets out our significant accounting policies that relate to the financial statements as a whole. The company's accounting policies require the management to exercise judgement in making accounting estimates.

Reporting period :

The Financial Institution follows the Nepalese financial year based on the Nepalese calendar. The corresponding dates for the English calendar are as follows:

Relevant Financial Statement	Nepalese Calendar Date/ Period	English Calendar Date/Period
SFP* Date	31st Ashad 2080	16th July 2023
Current Reporting Period	1st Shrawan 2079 –31st Ashad 2080	17th July 2022 - 16th July 2023

** Statement of Financial Position*

2.2 Accounting Pronouncements:

The company for its preparation of financial statement has adopted accounting policies to comply with the pronouncements made by The Institute of Chartered Accountants of Nepal (ICAN).

2.3 Accounting Convention:

The financial statements are prepared on a historical cost basis except for certain financial and equity instruments that are measured at fair value.

2.4 Presentations:

The financial statements are prepared in Nepalese Rupees and rounded off to the nearest rupee. The figures for previous years are rearranged and reclassified wherever necessary for the purpose of facilitating comparison. Appropriate disclosures are made wherever necessary.

2.5 Use of Estimates, assumptions and judgments:

The preparation of financial information requires the use of estimates and judgments about future conditions. In view of the inherent uncertainties and the high level of subjectivity involved in the recognition or measurement of items listed below, it is possible that the outcomes in the next financial year could differ from those on which management's estimates are based, resulting in materially different conclusions from those reached by management for the purposes of this financial statements.

2.6 Changes in accounting policies:

NFRS requires the institution to adopt accounting policies that are most appropriate to the institution's circumstances. In determining and applying accounting policies, management is required to make judgements in respect of items where the choice of specific policy, accounting estimate or assumption to be followed could materially affect the institution's reported financial position, operating results or cash flows. These accounting policies are consistently applied by the institution.

Specific accounting policies have been included in the notes for each items of financial statements which requires disclosures of accounting policies or changes in accounting policies. Effect and nature of the changes, if any, have been disclosed wherever applicable.

Dudhkoshi Jalvidyut Company Limited

Kathmandu, Nepal

Significant Accounting Policies and Notes to the Financial Statements for the year ended Ashad 31, 2080 (July 16, 2023)

2.7 Going Concern:

The financial statements are prepared on a going concern basis, as the management of the institution is satisfied that the institution has the resources to continue in business for the foreseeable future. In making this assessment, the Management have considered a wide range of information relating to present and future conditions, including future projections of profitability, cash flows and capital resources.

2.8 Materiality:

The company, for the preparation of financial statements determines materiality based on the nature or magnitude, or both. Materiality is a pervasive constraint in financial reporting because it is pertinent to all of the qualitative characteristics.

Note - 3 Significant Accounting Policies:

NFRS requires adoption of accounting policies that are most appropriate to the company's circumstances determining and applying accounting policies. Management are required to make judgement in respect of items where the choice of specific policy, accounting estimate or assumption to be followed could materially affect the company's reported financial position, results or cash flows, stated below:-

a) Property, Plant and Equipment:

Property, plant and equipment are initially measured at cost in the statement of financial position. These are inclusive of all cost less any subsequent accumulated depreciation and subsequent accumulated impairment losses, if applicable for each class of assets. Property, plant and equipment are recognized as an asset, if and only if it is probable that future economic benefits associated with the item will flow to the company and the cost of the item can be measured reliably. Cost includes the purchase price and other directly attributable costs of property, plant and equipment.

b) Depreciation and Amortization:

Depreciation and Amortization is calculated over the estimated useful life of the assets: An item of property, Plant and Equipment and any significant part initially recognized is derecognized upon disposal or when no future economic benefits are expected from its use or disposal. The residual values, useful lives and methods of depreciation of property, plant and equipment are reviewed at each financial year and adjusted prospectively, if appropriate.

The company based its assumptions and estimations on parameters available when the financial statement were prepared. Existing circumstances and assumptions about future developments, however, may change due to market changes or circumstances arising beyond the control of the Company. Such changes are reflected in the assumptions when they occur.

Estimated Useful life of assets have been taken as under:

Particulars		**Useful Life**
Buildings		
Buildings - Leasehold Improvements		
Plant and Machinery - Others		
Office Equipments		5

d) Intangible Assests:

Purchase of Software (Rs.881400) is not recognised as Intangible Assets. Recognized as expenses under the head of Other service charge.

e) Revenue Recognition:

Production is not started So Revenue is not recognised yet.

f) *Interest Income:*

Interest income is recognized on a time proportion basis taking into account the amount outstanding and the applicable interest rate. Interest income is included under the head "Other Income" in the Statement of Profit of Loss.

Dudhkoshi Jalvidyut Company Limited
Kathmandu, Nepal
Significant Accounting Policies and Notes to the Financial Statements for the year ended Ashad 31, 2080 (July 16, 2023)

g) Employee Benefits:

i) Current employee benefits costs
Short-term employee benefits, such as salaries, paid absences, performance-based cash rewards, and social security costs such as PF are recognized over the period in which the employees provide the related services.

ii) Post-employment benefits
Defined Contribution Plan
Payments to defined contribution plans where the Company's obligations are equivalent to a contribution by employees to the defined contribution plan. These are charged as an expense as the employees render service. A fixed percentage of basic pay is paid on monthly basis to the plan. The Company has no further obligation to pay after such contribution even if the plan assets may not be sufficient to pay out to the employees. The plan is managed by a separately registered retirement benefit plan managed by the Citizen Investment Trust. Any income on such fund belongs to the employee.

Defined Benefit Plan
The defined benefit plan includes accumulated leave compensation payment at the time of retirement. The present value of defined benefit obligations are calculated at the reporting date by the actuaries. The net charge to the profit and loss comprises the service costs and the net interest on the net defined benefit liability and is presented under employee cost.

h) Provisions:
Provisions are recognized when the Company has a present obligation as a result of past event; it is more likely than not that an outflow of resources will be required to settle the obligation, in respect of which a reliable estimate can be made. Provisions are not discounted to its present value and are determined based on best estimate required to settle the obligation at the reporting date. These are reviewed at each reporting date and adjusted to reflect the current best estimates in accordance with applicable Nepal Accounting Standards.

i) Trade Debts and other Receivables:
Trade Debts and other Receivables are originated by the Company and are stated at cost less provisions for any uncollectable amount. Provision is made against debts considered doubtful of recovery whereas debts considered irrecoverable are written off.

j) Trade and Other Payables:
Liability for trade and other payables are carried at cost which is the fair value of goods & services.

DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD ESTD 2017

D.K.M. & ASSOCIATES FIRM NO. 606 CHARTERED ACCOUNTANTS

Dudhkoshi Jalvidyut Company Limited

Kathmandu, Nepal

Significant Accounting Policies and Notes to the Financial Statements for the year ended Ashad 31, 2080 (July 16, 2023)

k) Taxation:

Income tax comprises current tax and deferred tax. Current Income tax is measured at the amount expected to be paid to the tax authorities in accordance with Nepalese Income Tax Act, 2058. Deferred Tax Assets or Liability is recognised for timing differences between the profit as per financial statements and profit offered for Income tax, based on tax rate that have been enacted or substantively enacted at the reporting date. Deferred tax assets are recognised only if there is reasonably certainty that sufficient future taxable income will be available, against which they can be realised. This Company is exempt from income tax for First 10 Year . So no Income Tax and Deffered Tax is calculated.

l) Cash & Cash Equivalents

Cash & Cash equivalents consists of Cash in Hand, Cheques in hand, Fixed Deposits with short term maturity and balances with banks. Bank Overdrafts that are repayable on demand and form an integral part of the cash management are included within borrowings in short term loans under current liabilities.

m) Cash Flow Statement:

Cash flows are reported using the indirect method, whereby net profit before tax is adjusted for the effects of transactions of a non-cash nature and any deferrals or accruals of past or future cash receipts or payments. The cash flows from regular revenue generating, investing and financing activities of the Company are segregated. The Cash flow statement is separately attached with the Financial Statements of the company.

n) Related party transactions:

All transactions with related parties are carried out by the Company at arm's length prices.

o) Prior Period Items

The prior period expenses are charged to the Statement of Profit or Loss.

p) Share Based Payments:

Share based payment transaction is a transaction in which entity receives goods and services as consideration for equity instruments (including shares or share options) of the entity (referred to as "equity settled share passed transaction"). There is no share based transactions during the Year.

Note-4 Miscellaneous:

i) All amounts are stated in Nepalese Currency.

ii) Notes form an integral part of the Statement of financial position and Statement of profit or loss.

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि
DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD
ESTD: 2017

D.K.M. & ASSOCIATES
FIRM NO
CHARTERED ACCOUNTANTS

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

प्रथम वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना

यस कम्पनी लिमिटेड, सञ्चालक समितिको मिति २०८०।०२।०९ गते बसेको १४औ संचालक समितिको बैठकको निर्णय अनुसार कम्पनीको प्रथम वार्षिक साधारण सभा निम्न विषयहरुमा छलफल गर्न निम्न मिति, समय र स्थानमा बस्ने भएकोले शेयरधनी महानुभावहरु उपस्थित भईदिनु हुन अनुरोध छ ।

सभा हुने मिति, समय र स्थानः

मिति :– २०८०।०३।१५ गते शुक्रवार

समय :– अपरान्ह ३:३० वजे

स्थान :– ने.वि.प्रा.को सभाहल, दरवारमार्ग, काठमाण्डौ ।

साधारण सभामा छलफल हुने विषयहरु

(१) सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूबाट प्रथम वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने सम्बन्धमा ।

(२) कम्पनीको आ.व. २०७३।०७४, आ.व. २०७४।०७५ आ.व.२०७५।०७६, आ.व.२०७६।०७७, आ.व. २०७७।०७८ र आ.व. २०७८।०७९ को लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सहित वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब र नगद प्रवाह विवरणहरु (अनुसूची समेत) छलफल गरी पारित गर्ने सम्बन्धमा ।

(३) महालेखा परिक्षकको कार्यालयको परामर्शवाट सञ्चालक समिति वाट नियुक्ति भएको आ.व. २०७३।७४, २०७४।७५, २०७५।७६, २०७६।७७ २०७७।७८ र आ.व.२०७८।०७९ को लेखापरीक्षककोनियुक्ति र एवमपारिश्रमिक अनुमोदन गर्ने तथा २०७९।०८० को लागि महालेखापरीक्षकको कार्यालयवाट नियुक्त सिए श्री दिपेन्द्र कुमार मिश्रको नियुक्ति र निजको पारि श्रमिक अनुमोदन सहित स्वीकृत गर्ने ।

(४) कम्पनीको सञ्चालक समितिबाट निर्धारित सञ्चालकहरुको पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधा (सञ्चालक समितिको भत्ता तथा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको पारिश्रमिक, भत्ता र अन्य सुविधा समेत) सम्बन्धमा भएका निर्णयहरु अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा ।

(५) सञ्चालकहरुको मनोनयन, निर्वाचन सम्बन्धमा ।

(६) कम्पनीको प्रबन्धपत्र र नियमावली संशोधन गर्ने बारे ।

(७) विविध ।

सञ्चालक समितिको आज्ञाले
हरि ओम अर्यालय
कम्पनी सचिव

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको

प्रथम साधारण सभाकालागि

सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूको प्रतिवेदन

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरु,

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको प्रथम साधारण सभामा उपस्थित सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरुलाई सञ्चालक समितिको तर्फबाट हार्दिक स्वागत तथा अभिवादन गर्न चाहन्छु ।

यो कम्पनी नेपालविद्युत प्राधिकरणको सहायक कम्पनीको रुपमा मिति २०७३।११।२० गते कम्पनी ऐन, २०६३ अनुसार कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता भई विधिवत रुपमा स्थापना भएको हो । कम्पनी अन्तर्गत सञ्चालित दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाले ६०० मेगावाटको मुख्य विद्युतगृह र ३५ मेगावाटको DamToe विद्युत गृहगरि कुल ६३५ मेगावाट उत्पादन गर्नेलक्ष्य रहेकोछ । दुधकोशी जलाशय युक्त जलविद्युत आयोजना खोटाङ जिल्ला, ओखलढुंगा जिल्ला र सोलुखुम्बु जिल्लामा अवस्थित छ । आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन सम्पन्न भएको र विस्तृत इन्जिनियरिङ अध्ययन कार्य अन्तिम चरणमा रहेकोछ । आयोजनाको निर्माणकार्य सन् २०३१ सम्ममा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिईएको छ । आयोजनाको निर्माण पश्चात् विशेषत सुख्खा याममा देशको विद्यमान उर्जा आपुर्तिको समस्या समाधान गर्न समेत ठुलो योगदान पुग्नुको साथै स्थानीय श्रोत तथा साधनको सदुपयोग भई समग्र देशको आर्थिक एवं सामाजिक विकासमा समेत टेवापुग्ने देखिन्छ ।

यस गरिमामय सभामा सञ्चालक समितिको तर्फबाट आ.व.२०७३/०७४ देखि आ.व.२०७८/०७९ सम्मको वार्षिक प्रतिवेदन र कम्पनी ऐन, २०६३ मा निर्दिष्ट ढाँचा अनुरूपका सोही अवधिको लेखापरीक्षण भएका वित्तीय विवरणहरू शेयरधनी महानुभावहरूको जानकारीको लागि प्रस्तुत गर्न अवसर पाएकोमा आफूलाई गौरवान्वित भएको अनुभूति गरेको छु । साथै, यस अवधिमा कम्पनीले हासिल गरेका प्रगति विवरणहरू संक्षिप्त रूपमा देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. कम्पनीको पुँजी संरचनातथावित्तीयव्यवस्थापन :-

यस दुधकोशी जलविद्युत कम्पनीको प्रबन्धपत्रको दफा ६ मा कम्पनीको पुँजी संरचनाको व्यवस्था अनुसार :

क) कम्पनीको अधिकृत पुँजी रु. १०,००,००,००,०००।-(दश अर्ब) हुनेछ । सो पुँजीलाई प्रति शेयर रु. १००।-का दरले १०,००,००,००० (दश करोड) थान साधारण शेयरमा विभाजन गरिएको छ ।

ख) कम्पनीको तत्काल जारी गर्ने पुँजी रु. ३,००,००,००,०००।-(तीन अर्ब) सो पुँजीलाई प्रति शेयर रु. १००।-का दरले ३,००,००,००० (तीन करोड) थान साधारण शेयरमा विभाजन गरिएको छ ।

ग) कम्पनीका संस्थापकले तत्काल चुक्ता गर्न कबोल गरेको पुँजी रु. ३,००,००,००,०००।-(तीन अर्ब) हुनेछ ।

कम्पनीको हाल रहेको शेयर संरचनानिम्नानुसार रहेको छः

क) संस्थापक शेयरधनी समूह

नेपालविद्युत प्राधिकरण - ६८%

ख) सर्वसाधारण शेयर समूह - ३२%

'ख' वर्गको सर्वसाधारण शेयर समूहको ३२% को संरचना निम्नानुसार रहेको छः

१. सर्वसाधारण नेपालीनागरिक र संस्था - १५%

२. आयोजनाप्रभावितजिल्लावासी - १०%

३. लगानी कर्ता रकम्पनीका कर्मचारीहरू - ५%

४. अतिविपन्ननागरिक सहिदतथा बेपत्ता नागरिकका परिवार तथाअपाङ्ग - २%

कम्पनीले निर्माण गर्ने दुधकोशी जलाशय युक्त जलविद्युत आयोजनाको वित्त व्यवस्थापनका लागि कुल अनुमानित लागत २२०० मिलियन अमेरिकी डलर लाग्ने देखिएको छ । आयोजना निर्माणको लागि वित्तीय व्यवस्थापन सहुलियत ऋण, व्यवसायिक ऋण तथा शेयर लगानीबाट गरिने छ। यस आयोजनाको निर्माणको लागि एसियाली विकास वैंक, युरोपियन इन्भेष्टमेन्टवैंक तथा अन्य विकास साझेदारहरूसँग लगानीको लागि छलफल भइरहेको छ ।

२. कम्पनीको वित्तीय व्यवस्था र हालसम्मको खर्च :-

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको वित्तीय अवस्था सम्बन्धमा आ.व. २०७८/०७९ सम्म ने.वि.प्रा. बाट शेयर लगानी बापत प्राप्त निकासा रकम रु. १,१०,००,०००।- (एक करोड दश लाख मात्र) कम्पनीको खाता एभरेष्टबैकमा जम्मा भएको थियो। कम्पनी दर्ता बापत रु.२८,२५०।- भुक्तानी भएको थियो। कम्पनीको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख गरे बमोजिम शेयरमा calls in advance बापत जम्मा रु. ७३,२५० लेखांकन गरिएको छ। कम्पनी आ.व. २०७३/०७४ देखि आ.व. २०७८/०७९ सम्मको महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट नियुक्त लेखा परीक्षकज्यूबाट अन्तिम लेखापरीक्षण सम्पन्न भए बमोजिम कम्पनीमा खर्च नगरी नहुने खर्चहरू अडिटफि, बोर्ड मिटिङ र कमिटी मिटिङ खर्च गरी जम्मा रु.८०६,९३९।- दुधकोशी जलाशय युक्त जलविद्युत आयोजनाबाट भएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा share calls in advance मा उल्लेख गरिएको रकम रु. ७३,२५०।- रकमको सम्बन्धमा ने.वि.प्रा. बाट दुधकोशी जलविद्युत आयोजनाको खर्च, सम्पत्ति तथा दायित्वहरू कम्पनीमा हस्तान्तरण भई आउँदा उक्त रकम समेत सोही खर्चभित्र समावेश भई आउने हुनाले सम्पत्ति हस्तान्तरण भएपश्चात शेयरमा लेखांकन गरिनेछ ।

ने.वि.प्रा.संचालक समितिको मिति २०७९।१२।२४ को ९३२ औं बैठकबाट आ.व. २०७८/०७९ सम्मको Audited Project Financial Statement महालेखापरीक्षक मार्फत प्राप्त भए अनुसार आ.व. २०७०/०७१ देखि आ.व. २०७८/०७९ सम्मको रु. १,९८,७९,१६,३४२।५७ खर्चमध्ये आ.व. २०७८/०७९ सम्मको Work in Progress अन्तर्गत भएका खर्चहरुरु. १,०५,९८,४२,३०५।९६ दुधकोशी जलविद्युत कम्पनीमा शेयर बापत हस्तान्तरण गर्ने निर्णय अनुसार उक्त खर्च रु.१,०५,९८,४२,३०५।९६ कम्पनीमा हस्तान्तरण गरिसकिएको छ ।

३. कर्मचारी व्यवस्थापन :-

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड नेपाल विद्युत प्राधिकरणको सहायक कम्पनीको रूपमा स्थापना भएकोले कम्पनी मार्फत संचालित आयोजनाको व्यवस्थापन तथा विभिन्न पूर्वाधार निर्माण कार्यहरूमा संलग्न रहन नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट कर्मचारीहरू काजमा खटिई आएका छन् । आ.व. २०७९/०८० सम्म कम्पनी पूर्ण रुपमा संचालन भइनसकेकोले दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाबाट नै दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको समेत कार्य सम्पादन भए/गरेको छ। जस अनुसार उक्त आ.व.सम्म दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनामा नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट काजमा खटिई आएका १९(उन्नाईस) जना कर्मचारीहरू कार्यरत रहेका छन् ।

कर्मचारी	अधिकृत स्तर		सहायक स्तर		जम्मा
	प्राविधिक	प्रशासन	प्राविधिक	प्रशासन	
नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट काजमा खटिई आएको	७	४	३	५	१९
जम्मा	७	४	३	५	१९

४. विगत वर्षहरुमा दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनामा भएका कार्यहरुको सिंहावलोकनः-

क) ने.वि.प्रा. बाट दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको Updated Feasibility Study and Detailed Design गरी बोलपत्र कागजात समेत तयार गर्नको लागि परामर्शदाता M/S ELC Electroconsult S.p.A. (Italy) in association with NEWJEC Inc. (Japan) सँग परामर्श सेवा उपलव्ध गराउने कार्यको परामर्श सेवा सम्झौता भएको र उक्त अध्ययन अनुसार आयोजनाको विद्युत उत्पादनको लागि ६०० मेगावाटको मुख्य पावरहाउस तथा ३५ मेगावाटको त्यभ पावरहाउस गरी जम्मा जडित क्षमता ६३५ मेगावाट रहने छ ।

ख) नेपाल विद्युत प्राधिकरणलाई दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको 600 मेगावाटको विद्युत उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र मिति २०७५।०५।०७ मा प्राप्त भएको र सो अनुमतिपत्र मिति २०८०।०५।०६ सम्म नबिकरण भएको छ ।साथै, नेपाल विद्युत प्राधिकरणलाई दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको ३५ मेगावाटको विद्युत उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र मिति २०७६।०४।२१ मा प्राप्त भएको र सो अनुमतिपत्र मिति २०८०।०४।२० सम्म नविकरण भएको छ । उक्त दुवै अनुमतिपत्रहरू ने.वि.प्रा. बाट कम्पनीमा हस्तान्तरण हुने प्रक्रियामा रहेको छ ।

ग) नेपाल विद्युत प्राधिकरणलाई दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको ४०० के.भी. विद्युत प्रशारण लाइनको विद्युत प्रशारणको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र मिति २०७६।०२।०३ मा प्राप्त भएको र सो अनुमतिपत्र मिति २०८१।०२।०२ सम्म नबिकरण भएको छ ।उक्त प्रशारण लाइन विद्युत प्राधिकरणबाट नै निर्माण गर्ने निर्णय भएको छ ।

घ) आयोजना निर्माणको लागि एसियाली विकास वैंक (ब्म्द्य) ले लगानी गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको छ भने युरोपियन ईन्भेष्टमेन्ट वैंक (भ्क्ष्द्य) लाई आयोजना निर्माणमा लगानी गर्न अनुरोध गरिएकोमा EIB बाट Letter ofInterest प्राप्त भएको छ । साथै, अन्य विकास साझेदारहरूसँग छलफल समेत भइरहेको छ । आयोजना निर्माणको निम्ति आन्तरिक रुपमा आवश्यक पर्ने व्यवसायिक ऋणको निम्ति कर्मचारी संचयकोष, नागरिक लगानी कोष, हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट एण्ड डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेडलाई पत्राचार गरिएको र छलफल जारी रहेको छ ।

५. आयोजना कार्यान्वयनको अवस्था एवंआ.व. २०७८/०७९ सम्मको प्रगतिः-

क) एसियाली विकास वैंक (ADB) को अनुदान सहयोग तथा नेपाल सरकार र नेपाल बिद्युत प्राधिकरणको संयुक्त लगानीमा दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको Updated Feasibility Study andDetailed Design गरी बोलपत्र कागजात समेत तयार गर्ने परामर्श सेवाको लागि मिति 30 May 2016 मा परामर्शदाता M/SELC Electroconsult S.p.A. (Italy) in association with NEWJEC Inc. (Japan) सँग मूल्य अभिवृद्धि कर (मू.अ.क.) बाहेक जम्मा USD 5,444,883=57 र ने.रु. १८,६६,६४,४७६.१२ (मू.अ.क. सहित USD 5,444,883.57 र ने.रु. २८,३०,८७,५४४.०६

हुने) मा खरिद सम्झौता भएको थियो । परामर्शदाताले हालसम्म Updated Feasibility Study Report, Detailed Design Report, Bidding Document, Final EIA Report, ToR of IEE for Transmission Line लगायतका प्रतिवेदनहरू बुझाइसकेको छ । परामर्शदाताबाट पेश भएका प्रतिवेदनहरू अध्ययन गरी Panel of Expert (PoE) ले प्राप्त प्रतिवेदनहरूमा आफ्नो राय/सुझाव दिइरहेको छ र परामर्शदाता Detailed Design Finalize गर्ने क्रममा रहेको छ ।

ख) वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA) को क्षेत्र निर्धारण (Scoping Document) र कार्यसूची वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएको र वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA) प्रतिवेदन स्वीकृतिको लागि विद्युत विकास विभागमा पेश गरिएको छ । साथै, प्रशारणलाईनको प्रारम्भिक वातावरणीय अध्ययन (IEE) कार्यको कार्यसूची (ToR) स्वीकृतिको लागि विद्युत विकास विभागमा पेश गरिएको छ ।

ग) आयोजना निर्माणको लागि खोटाङ, ओखलढुङ्गा र सोलुखुम्वु जिल्लामा करिब २३ हजार रोपनी निजी जग्गा आवश्यक पर्ने र खोटाङर ओखलढुङ्गा जिल्ला अन्तर्गत जग्गा प्राप्त गर्न प्रारम्भिक सुचना प्रकाशित गरिएको र जग्गाको मुआव्जा निर्धारण कार्य अन्तर्गत मुआव्जा निर्धारण समितिद्वारा जग्गाको प्रारम्भिक मूल्यांकन गर्न उपसमिति गठन भएको र सो उप-समितिले प्रतिवेदन तयार गरिरहेको छ ।

६. जग्गा प्राप्तिः-

नेपाल विद्युत प्राधिकरण अन्तर्गत रहेको दुधकोशीजलाशययुक्तजलविद्युत आयोजनाबाट प्रदेश नं. १ को खोटाङ र ओखलढुङ्गा जिल्लाको सिमाना भई वग्ने दुधकोशी नदीलाई खोटाङ जिल्लाको रावावेंसी गाउँपालिका वडा नं. ३ लामिडाँडाको दुधकोशीनदीको तिरमा रहेको रबुवा बजारभन्दा करिब १ कि.मि. तल २२० मि. अग्लो बाँध निर्माण गरी १३.७ कि.मि.सुरुङ्ग मार्फत हलेँसीतुवाचुङ नगरपालिका वडा नं. ८ धितुङकोबैखु खोलाको तिरमा भूमिगत पावरहाउस निर्माण गरी ६०० मेगावाट र बाँध मुनि नै ओखलढुङ्गा जिल्ला चिसंखुगढी गाउँपालिका वडा नं ७ भदौरेको भोजेभन्दा केही माथि ३५ मेगावाट गरी जम्मा ६३५ मेगावाटविद्युत उत्पादन गर्ने योजना रहेको छ । सो आयोजनाबाट निर्माण हुने बाँधको कारण समुन्द्र सतहबाट ६४० मिटर लेभलसम्म पानी संकलन गरी बाँधभन्दा माथि करिब २० वर्ग कि.मि.को विशाल जलाशय क्षेत्र बन्ने छ । उक्त जलाशय दुधकोशी नदीतर्फ करिब १७ कि.मि.रावाखोलातर्फ करिब ८ कि.मि. र ठोट्नेखोलातर्फ करिब ६ कि.मि. लामो जलाशय क्षेत्र बन्ने छ । जलाशय क्षेत्रबाट डुवान हुने समुन्द्र सतहबाट ६४० मिटर र १० मिटर च्चगााभच समेत गरी समुन्द्रसतहबाट ६५० मिटरसम्मको खोटाङ, ओखलढुङ्गा र सोलुखुम्वु जिल्लाको निजी जग्गाहरूकोजग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४ अनुसार मुआव्जा दिने गरी आयोजनाको लागि जग्गा प्राप्त गर्नुपर्ने भएकोले हाललाई राष्ट्रिय स्तरको गोरखापत्र दैनिकमा सूचना प्रकाशित गरी रोक्का भएका जग्गाहरू यस प्रकार छन्:

क्र.स.	जिल्ला	जग्गाको क्षेत्रफल	रोक्का मिति
१.	खोटाङ(डुवान क्षेत्र)	करिब १३,००० रोपनी	२०७८।०३।२३
२.	ओखलढुङ्गा	करिब ८,००० रोपनी	२०७८।११।२३
३.	खोटाङ(क्याम्प साईट)	करिब २,००० रोपनी	२०७८।०३।२३
४.	सोलुखुम्वु	करिब ७०० रोपनी	रोक्का गर्न बाँकी

७. आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका केही समस्या तथा चुनौतिहरु :-

क) दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको 600 मेगावाटको विद्युत उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रमा गुरुयोजना पहिचान भएका सुनकोशी १ जलाशययुक्तज.वि.आ. तथा सुनकोशी कमला डाइभर्सन आयोजनाका लागि चाहिने र दुधकोशी नदीमा तततत् अवधिमा प्राकृतिक रुपमा उपलब्ध हुनसक्ने मात्राको पानी ती आयोजनाको प्रयोजनको लागि छोड्ने गरी आवश्यक संरचनाको अध्ययन र डिजाइन गर्नुपर्नेछ भन्ने व्यबस्था रहेको र हाल जलश्रोत तथा सिंचाइ विभाग अन्तर्गत गुरु आयोजनमा उल्लेख नभएको सुनकोशी मरिन डाइभर्सन आयोजनाको निर्माण कार्य अघि बढिसकेको अवस्थामा सुनकोशी कमला डाइभर्सन आयोजनाको लागि दुधकोशी नदीबाट सुक्खायाममा उल्लेखनीय मात्रमा पानी छोड्नुपर्ने हुन्छ जसले गर्दा दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको सुख्खायामको उर्जा उत्पादन घट्ने देखिन्छ ।

ख) आयोजना निर्माणको लागि खोटाङ, ओखलढुङ्गा र सोलुखुम्वु जिल्लामा करिब २३ हजार रोपनी निजी जग्गा आवश्यक पर्ने र स्थानिय तथा आयोजना प्रभावित जनसमुदायको मुआव्जामाअपेक्षा धेरै देखिएको हुनाले मुआव्जा निर्धारण गर्न कठिनाइ रहेको छ । साथै, हाल खोटाङ जिल्लाको मुआव्जा निर्धारणको चरणमा रहेको मुआव्जा बापतको रकम व्यवस्थापन हुन समेत कठिनाइ रहेको छ ।

ग) जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजना अन्य जलविद्युत आयोजना भन्दा महँगो हुने हुँदा आयोजनालाई Financially Viable बनाएर निर्माणलाई आवश्यक पर्ने ठूलो लगानीको वित्तीय व्यवस्थापन समयमै सम्पन्न गर्न चुनौती रहेको छ ।

८. सञ्चालक समिति :-

यस कम्पनीको नियमावलीको परिच्छेद ४ को नियम २७ मा कम्पनीमा ५ जनाको सञ्चालक समिति रहने व्यवस्था रहेको छ। संस्थापक शेयरधनी समूह (समूह क) ने.वि.प्रा.बाट ३ जनासंचालक, सर्वसाधारण शेयरधनीसमूह (समूह ख) बाट १ जना संचालकर स्वतन्त्र वा व्यवसायिक विशेषज्ञ १ जना संचालक हुनेछन्। हाल यस कम्पनीमा प्राधिकरणबाट सञ्चालक समितिमा जम्मा ३ जना सञ्चालक सदस्यहरु रहेका छन् ।

हालसम्म सञ्चालक समितिमा देहायबमोजिमका सदस्यहरु रहनु भएको छः

सि.नं.	नाम	पद	ठेगाना	अवधि
१.	श्री कुलमान घिसिङ	अध्यक्ष	ने.वि.प्रा.	२०७४।१।२७देखि २०७७०५।२९ सम्म
२	श्री मोहन रत्न शाक्य	सदस्य	ने.वि.प्रा.	२०७४।१।२५ देखि २०७७०४।०७ सम्म
३	श्री कासेन्द्र प्रसाद यादव	सदस्य	ने.वि.प्रा.	२०७४।१।२५ देखि२०७६।१०।२२ सम्म
४	श्री माधव प्रसाद कोइराला	सदस्य	ने.वि.प्रा.	२०७६।१०।२३देखि २०७७०९।०३ सम्म
५	श्री लोकहरी लुइँटेल	सदस्य	ने.वि.प्रा.	२०७७०४।०८ देखि हालसम्म
६	श्री हितेन्द्र देव शाक्य	अध्यक्ष	ने.वि.प्रा.	२०७७०८।२९ देखि २०७८।०५।०३ सम्म
७	श्री रविन्द्र प्रसाद चौधरी	सदस्य	ने.वि.प्रा.	२०७७०९।०६ देखि २०७९।०७।२६ सम्म
८	श्री प्रदिप कुमार थिके	सदस्य	ने.वि.प्रा.	२०७९।०७।२७ देखि हालसम्म
९	श्री कुलमान घिसिङ	अध्यक्ष	ने.वि.प्रा.	२०७८।०५।०४ देखि हालसम्म

आ.व.२०७३/०७४देखि आ.व.२०७८/०७९ मा ९ पटक सञ्चालक समितिको बैठक बसेको थियो सिञ्चालक समितिको बैठकमा उपस्थित सञ्चालक तथा आमन्त्रितहरुलाई बैठक भत्ता शुरुको बैठकमा प्रतिव्यक्ति प्रति बैठक रु.७,०००।- र पछिको बैठकहरूमा रु.१५००।-प्रतिव्यक्ति प्रति बैठकभत्ता आयोजनामा लेखाङ्कन गरि खर्च गरिएको छ ।

९. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली :-

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली प्रभावकारी बनाउन कम्पनीको आर्थिक विनियमावली, कर्मचारी प्रशासन विनियमावली, दैनिक भ्रमण भत्ता विनियमावली तयार गरि मिति २०७८।१०।११ को सञ्चालक समितिको ७ औं बैठकबाट स्वीकृत भइसकेकोछ । त्यसैगरी लेखापरीक्षण समितिगठन र आन्तरिक लेखा परीक्षणको समेत स्वतन्त्र चार्टर्ड एकाउन्ट्स फर्मबाट गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

१०. लेखापरिक्षण प्रतिवेदन उपर सञ्चालक समितिको प्रतिकृया :-

कम्पनीको आ.व.२०७३/०७४,आ.व.२०७४/०७५,आ.व.२०७५/०७६, आ.व.२०७६/०७७, आ.व.२०७७/०७८ र आ.व.२०७८/०७९ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लिखित विषय कैफियत र सुझावहरुका सम्वन्धमा सञ्चालक समितिको ध्यानाकर्षण भएको छायस सम्वन्धमा आवश्यक सुधारकालागि कम्पनी प्रयत्नशील रहेको छ ।

११. आ.व.२०७९/०८० को प्रस्तावित कार्यक्रमहरू:-

नेपाल विद्युत प्राधिकरण, संचालक समितिबाट दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र यस कम्पनीमा हस्तान्तरण गर्ने निर्णय भएको तथा कम्पनीको संचालक समितिबाट आयोजना हस्तान्तर ण गरी लिने निर्णय भइसकेकोले दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र हस्तान्तरण कार्यहरू सम्पन्न गरिनेछ ।

दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको Updated Feasibility Study andDetailed Design कार्य अन्तर्गत थप Geological Investigation सहित Detailed Design सँग सम्बन्धित अन्य कार्यहरू सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेको छ। साथै, वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) प्रतिवेदन स्वीकृति गराउने लक्ष्य रहेको छ। आयोजना निर्माणको लागि आवश्यक करिब २३ हजार रोपनी निजी जग्गा प्राप्त गर्न मुआव्जा निर्धारणगरी मुआव्जा वितरण सुरु गर्ने लक्ष्य रहेको छ । आयोजना निर्माणको पूर्व तयारी कार्यहरूमा वातावरण तथा सामाजिक कार्य अन्तर्गत Public Awareness तथा PublicConsultation लगायत अन्य वातावरण तथा सामाजिक सुधारका कार्यहरु गर्ने लक्ष्य रहेको छ ।आयोजनाको पहुँच मार्गहरूको स्तरोन्नति तथा सुधार कार्य गर्ने लक्ष्य रहेको छ । आयोजना निर्माणका लागि आन्तरिक तथा वाह्य पूँजी व्यवस्था गर्ने लक्ष्य रहेको छ ।

१२. कृतज्ञता तथाधन्यवाद ज्ञापन :-

आयोजना निर्माणको लागि आवश्यक सहयोग पुऱ्याउँदैआउनु भएका प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदको कार्यालय, उर्जा जलश्रोत तथा सिँचाई मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय, राष्ट्रिय योजनाआयोग, नेपाल राष्ट्र बैंक, विद्युत विकास विभाग, वनविभाग, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, सम्पूर्ण सुरक्षा निकायहरु, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, आयोजना प्रभावित गाउपालिका, जिल्ला स्थित विभिन्न कार्यालय, परामर्शदाता एवम् आयोजनासँग सम्बन्धित सबैलाई धन्यवाद दिन चाहान्छौ। यस कम्पनीद्वारा प्रवर्धित आयोजनाहरूको अध्ययनमा आर्थिक सहयोग पुर्याउने दातृ निकाय एसियाली विकास बैंकलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छौं । साथै, आयोजनको गतिविधी सर्वसाधरणसम्म पुऱ्याउन सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण पत्रकार महानुभावहरु र सञ्चार क्षेत्रलाई समेत धन्यवाददिन चाहान्छौ ।

कम्पनीलाई सफल तुल्याउन निरन्तर लागी रहनु भएका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई धन्यवाद दिन चाहान्छौ । आगामी दिनहरुमा समेत यस कम्पनीबाट निर्माण हुनलागेको आयोजनालाई निर्धारित समयमा कार्य सम्पन्न हुने गरी सफल तुल्याउनका लागि सबै निकाय एवम् जिल्लावासीहरुबाट निरन्तर सहयोगको अपेक्षा राखेका छौ । यस गरिमामय प्रथम साधारणसभामा संचालक समितिका तर्फबाट प्रस्तुत आ.व. २०७३/०७४ देखि आ.व. २०७८/०७९ सम्मको वार्षिक प्रतिवेदन तथा आगामी वर्षको प्रस्तावित कार्यक्रमहरू (आ.व. २०७९/०८० को वार्षिक कार्यक्रम) उपर घनीभूत छलफल गरी कम्पनीलाई लक्ष्य प्राप्त गर्न सक्षम बनाउन उपयुक्त सुझावहरू प्राप्त हुने अपेक्षा सहित प्रस्तावित प्रतिवेदनहरू पारित गरि दिनुहुन यो सभा समक्ष अनुरोध गर्दछु ।

अन्त्यमा शेयरधनी महानुभावहरुबाट सदैव प्राप्त सहयोग, सदभाव र विश्वासको निमित्त हार्दिक कृतज्ञता सहितविशेष धन्यवाददिन चाहान्छौ । धन्यवाद ।

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal
(सार्वजनिक संस्थान लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

पत्र संख्याः २०७७/७८
चलानी नम्बरः ८२

मितिः २०७७/७/२५

श्री अध्यक्षज्यू,
दुधकोशी जलबिधुत कम्पनी लिमिटेड,
काठमाडौं, नेपाल ।

विषयः स्वतन्त्र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

लेखापरीक्षकको राय

हामीले दुधकोशी जलबिधुत कम्पनी लिमिटेडको यसैसाथ संलग्न २०७४ आषाढ मसान्तको वासलात, सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धि विवरण र तत्सम्बन्धि लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु समावेश भएको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गरेका छौं।

हाम्रो रायमा संलग्न वित्तीय विवरणले कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधारमा उल्लेखित व्यहोराले पार्न सक्ने असर बाहेक दुधकोशी जलबिधुत कम्पनी लिमिटेडको २०७४ आषाढ मसान्तको वित्तीय स्थिति र सो मितिमा अन्त्य भएको आर्थिक वर्षको संचालन नतिजा, नगद प्रवाहको विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धि विवरणको प्रचलित लेखा तथा प्रतिवेदन सिद्धान्त बमोजिम सहि र यथार्थ चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

सरकारी कम्पनीलाई २०७३/७४ बाट लागु हुने गरि प्रभावकारी वित्तीय रिपोर्टिङ रुपरेखा नेपाल लेखामान देखि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानमा परिवर्तन गरेको छ। तर संलग्न गरिएको २०७३/७४ को वित्तीय विवरण नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानअनुसार तयार गरिएको छैन, जसको प्रभाव अनिश्चित छ र त्यो प्रभाव महत्वपूर्ण तथा व्यापक हुन सक्छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरु तयार एवं प्रस्तुत गर्ने तथा व्यवस्थापनलाई लागेको उचित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ। यी जिम्मेवारी अन्तर्गत चाहे जालसाजी वा गल्तीबाट होस्, सारभूत किसिमको त्रुटीरहित, वित्तीय विवरण तयार गर्ने, आन्तरीक प्रणालीको तर्जुमा गर्ने, कार्यान्वन र संचालन गर्ने, सम्पत्तिहरुको व्यवस्थापन र लेखानीतिहरुको छनोट तथा लागू गर्ने एवं परिस्थिति अनुसार लेखा सम्बन्धि महत्वपुर्ण अनुमान गर्ने कार्यहरु पर्दछन्।

वित्तीय विवरण तयार गर्दा संस्थाको अविछिन्नताको रुपमा व्यवासायको बिशेष लेखाजोखा व्यवस्थापनको लागि अपरिहार्य हुन्छन् र विषयवस्तुहरुको स्तरीयता विचार गर्नुपर्ने वा अविछिन्नता संगै जानकारीहरुको खुलासा गर्ने दायित्व व्यवास्थापनमा रहेको छ। संस्थाको वित्तीय विवरणहरुको निरीक्षण गर्ने जिम्मेवारी शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिमा रहेको हुन्छ।

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328
email: aag.mgmt@oagnep.gov.np Web Page: www.oagnep.gov.np
"जनहितका लागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धनमा विश्वसनीय लेखापरीक्षण संस्था"

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो उद्देश्य समग्र वित्तीय विवरणहरु, गलत विवरण, जालसाजी वा भूलबाट मुक्त छन् छैनन् भन्ने कुरा उचित रुपमा सुनिश्चित गरेर उपयुक्त निष्कर्षमा पुगी मनासिव आश्वासन प्राप्त गरि आफ्नो राय सहित लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु हो। मनासिव आश्वासन प्राप्त भएतापनि नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान अनुसार लेखापरीक्षण गर्दा वित्तीय विवरणहरुमा कुनै किसिमको त्रुटी भएमा सो त्रुटी सधैं पत्ता लाग्छ भन्ने छैन। त्रुटीहरु जालसाजी वा गल्तीबाट निम्तिन्छ र त्यस्ता त्रुटिहरु जसले सरोकारवालाहरुले सो त्रुटीपूर्ण वित्तीय विवरणलाई आधार मानि गरिएको निर्णयलाई प्रभाव पार्न सक्दछ, सोलाई प्राथमिकता दिइन्छ। लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी सम्बन्धि अन्य कुराहरुः

१. वित्तीय विवरणहरुमा उल्लेख गरिएका रकमहरु तथा खुलासा गरिएका सूचना लगायत अन्य विवरण बारे पुष्ट्याइका येथेष्ट प्रमाण संकलन गर्ने, प्रमाणको पूर्ण वा आंशिक वा छड्के परीक्षण गर्ने कार्यविधि लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ। यसरी अवलम्बन गरिएका लेखापरीक्षण कार्यविधिमा वित्तीय विवरण जालसाजी वा त्रुटीबाट सारभूत रुपमा गलत आँकडासहित प्रस्तुत हुन सक्ने कुरामा अवलम्बन गरिने लेखापरीक्षणको जोखिम मूल्यांकन व्यवसायिक विवेकमा निर्भर हुन्छ। जालसाजीबाट निम्त्याइएको त्रुटी पत्ता नलाग्ने जोखिम गल्तीबाट निम्तिएको त्रुटिको भन्दा अधिक हुन्छ।
२. लेखापरीक्षणबाट जोखिम मुल्यांकन गर्ने क्रममा संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको उपयुक्तता बारेमा परीक्षण गरिएतापनि यस्तो आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता बारे लेखापरीक्षकबाट राय व्यक्त गर्ने प्रयोजन रहेको छैन।
३. व्यवस्थापनले वित्तीय विवरण तयार गर्दा प्रयोग गरेका लेखानीतिको सान्दर्भिकता विश्लेषण तथा लेखा अनुमानको औचित्यताको साथै वित्तीय बिवरणहरुको समष्टिगत प्रस्तुतीकरणको मूल्यांकन पनि लेखापरीक्षणमा समावेस हुन्छ।
४. लेखापरीक्षणका क्रममा संस्थाले चालु रुपमा निरन्तरता पाउने आधारमा शंका उत्पन्न भइ घटनाहरु वा परिस्थितिहरुमा सारभूत अनिश्चितता रहेको वा नरहेको बारेमा प्रमाणका आधारमा व्यवस्थापनले प्रयोग गरेको अविच्छिन्नताको आधार उचित भएको निस्कर्ष निकालिन्छ। सारभूत अनिश्चितता रहेको निस्कर्ष भएमा वित्तीय विवरणमा भएका खुलासाका बारेमा लेखापरीक्षण प्रतिबेदनमा ध्यानआकर्षण गराइन्छ र ती खुलासा अपर्याप्त भएमा हाम्रो रायलाइ संसोधन गरिन्छ। हाम्रो निस्कर्ष लेखापरीक्षण प्रतिबेदन जारी भएको मिति सम्म प्राप्त भएका प्रमाणहरुमा आधारित हुन्छ। तर भविष्यका घटनाहरु वा परिस्थितिहरुका कारण संस्था अविच्छिन्न नरहन पनि सक्दछ।
५. व्यवस्थापनले तयार पारेको वित्तीय विवरणहरुको समग्र प्रस्तुति, ढांचा र वित्तीय विवरण सम्बन्धि खुलासाहरुका अनुसार सो वित्तीय विवरणले संस्थाको कारोवार र घटनाहरुलाई उचित रुपमा प्रस्तुत गरेको वा नगरेको मूल्यांकन गरिन्छ।
६. अन्य विषयका साथसाथै लेखापरीक्षण योजना अनुसारको कार्यक्षत्र, कार्य समय र लेखापरीक्षणको क्रममा पाइएका महत्वपूर्ण कैफियतहरू शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिहरुलाई सम्प्रेषण गरिन्छ।
७. शासकीय कार्यभार बहनगर्ने व्यक्तिलाई हामीले स्वतन्त्रता सम्बन्धि आचारसंहिताको परिपालना गरेको पत्र दिइन्छ र स्वतन्त्रतालाई असर गर्ने सबै सम्बन्धहरु र अन्य बिषयहरु जसले हाम्रो स्वतन्त्रतालाई समग्र रुपमा असर गर्न सक्दछ, सो बिषयहरुलाई निराकरण गरेको बारे पनि शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिलाई सम्प्रेषण गरिन्छ।

कम्पनी ऐन २०६३ को प्रावधानहरु पालना सम्बन्धि प्रतिवेदन

१. हामीले लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न आवश्यक ठानेका सूचना, स्पष्टीकरण र जवाफ पाएका छौं।
२. हामीले लेखापरीक्षण गरेका श्रेस्ताहरुको आधारमा हाम्रो रायमा संस्थाको हिसाब किताब सम्बन्धित ऐन बमोजिम माथि कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधारमा उल्लेखित वाहेक ठिक संग राखिएको छ।

३. हाम्रो रायमा यो प्रतिबेदनसँग सम्बन्धित संलग्न वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण र प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु संस्थाले राखेको हिसाब किताब, वहिखाता श्रेस्ता र लेखासँग दुरुस्त रहेका छन्।

४. हाम्रो लेखापरीक्षणको समयमा दिइएको सुचना एवं स्पष्टीकरणका आधारमा एवं संस्थाको खाताहरुको परीक्षण गर्दा माथि सस्थाको संचालक समिति वा त्यसको सदस्यहरु वा कुनै प्रतिनिधि वा कुनै पदाधिकारी वा कुनै कर्मचारीले प्रचलित कानुन बिपरित कुनै कार्य गरेको वा सस्थाको सम्पति हिनामिना गरेको वा सस्थाको हानि नोक्सानी गरे/गराएको हाम्रो जानकारीमा आएन।

५. सस्थामा लेखा सम्बन्धि कुनै जालसाजी भएको, कम्पनीको श्रेस्ता र लेखापरीक्षणबाट हाम्रो जानकारीमा आएन।

....
(रामुप्रसाद डोटेल) ०७७/७/२६
उप-महालेखापरीक्षक

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

२०७४ असार ३१को वासलात

विवरण	अनुसुची	२०७४.०३.३१ को (रु.)	२०७३.०३.३१ को (रु.)
पूंजी तथा दायित्व			
शेयर पूंजी	१	७३,२५०.००	–
नाफा नोक्सान हिसाव	२	(९१,५००.००)	–
चालु दायित्व तथा व्यवस्था	३	२८,२५०.००	–
जम्मा		१०,०००.००	–
सम्पति तथा जायजेथा			
स्थिर सम्पति	४	–	–
लगानी हिसाव		–	–
कर्जा तथा सापटि		–	–
नगद तथा बैंक मौज्दात	५	१०,०००.००	–
जम्मा		१०,०००.००	–

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्वन्धि टिप्पणीहरु ७

रमेश बर्डका
सहायक निर्देशक(लेखा)

बसन्त ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लोकहरी लुईटेल
सदस्य
संचालक समिति

माधव प्रसाद कोईराला
सदस्य
संचालक समिति

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
संचालक समिति

सिए मनोज केसी
एम.आर.यू एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

M.R.U. & Associates, Kathmandu, Chartered Accountants

रामुप्रसाद डोटेल
उप-महालेखापरीक्षक

दूधकोशी जलविद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७३.०४.०१ देखि २०७४.०३.३१ सम्म

नाफा नोक्सान खाता

आम्दानी	अनुसुची	आ.ब. २०७३.७४	आ.ब. २०७२.७३
बिद्यूत बिक्रीबाट आम्दानी		-	-
अन्य आम्दानी		-	-
जम्मा		-	-
खर्च			
कार्यालय संचालन खर्च	६	९१,५००.००	-
मर्मत तथा संभार खर्च		-	-
ह्रासकट्टी खर्च	४	-	-
जम्मा खर्च		९१,५००.००	-
कर्मचारी बोनस कोषको व्यवस्था अघिको संचालन मुनाफा		(९१,५००.००)	-
कर्मचारी बोनस कोष		-	-
सञ्चालन मुनाफा		(९१,५००.००)	-
कर व्यवस्था		-	-
यस बर्षको कर व्यवस्था		-	-
स्थगन कर व्यवस्था		-	-
आयकर व्यवस्था पछिको खुद मुनाफा		(९१,५००.००)	-

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि. DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD. ESTD 2017

रमेश खड्का
सहायक निर्देशक(लेखा)

बसन्त ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लोकहरी लुईंटेल
सदस्य
संचालक समिति

माधव प्रसाद कोइराला
सदस्य
संचालक समिति

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
संचालक समिति

सिए मनोज केसी
एम.आर.यु. एण्ड
चार्टर्ड एकाउन्टेट्स

M.R.U. & Associates Kathmandu Chartered Accountants

रामुप्रसाद डोटेल
उप-महालेखापरीक्षक

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७३.०४.०१ देखि २०७४.०३.३१ सम्म

नगद प्रवाह विवरण

विवरण	२०७४.०३.३१ को (रु.)	२०७३.०३.३१ को (रु.)
संचालन गतिविधिको नगद प्रवाह		
नाफा नोक्सान हिसाब खाता अनुसारको	(९१,५००.००)	-
स्थीर सम्पतीको निसर्ग	-	-
पुर्व संचालन खर्च	-	-
ह्रासकट्टी	-	-
कार्यसील पूजी परिवर्तन अघिको संचालन नगद प्रवाह	(९१,५००.००)	-
समायोजन :		
चालु सम्पतिमा कमी (वृद्धि)	-	-
चालु दायित्वमा वृद्धि (कमी)	२८,२५०.००	-
कोषमा कमी (वृद्धि)	-	-
जम्मा समायोजन	२८,२५०.००	-
संचालन गतिविधिवाट खूद नगद प्रवाह	(६३,२५०.००)	-
लगानी गतिविधिको नगद प्रवाह :		
स्थिर सम्पति बिक्री (खरिद)	-	-
लगानी	-	-
लगानी गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह	-	-
वित्तिय गतिविधिको नगद प्रवाह :		
शेयर पूजीको वृद्धि (कमी)	७३,२५०.००	-
वित्तिय गतिविधिबाट खूद नगद प्रवाह :	७३,२५०.००	-
यस वर्षको खूद नगद प्रवाह विवरण	१०,०००.००	-
गत वर्षको नगद तथा बैंक मौज्दात	-	-
यस वर्षको जम्मा नगद तथा बैंक मौज्दात	१०,०००.००	-

रमेश खड्का	बसन्त ध्वज श्रेष्ठ	लोकहरी लुईटेल	माधव प्रसाद कोईराला	कुलमान घिसिङ	सिए मनोज केसी
सहायक निर्देशक(लेखा)	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	सदस्य	सदस्य	अध्यक्ष	एम.आर.यू एण्ड एसोसिएट्स
		संचालक समिति	संचालक समिति	संचालक समिति	चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि. DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD. ESTD: 2017

रामुप्रसाद डोटेल

उप-महालेखापरीक्षक

M.R.U. & Associates Kathmandu Chartered Accountants

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७३.०४.०१ देखि २०७४.०३.३१ सम्म

इक्वीटिमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी बिवरण

रकम रु.मा

बिवरण	शेयर पूजि	संचित नफा/नोक्सान	कोष	कुल रकम
सुरुको मौजदात	-	-	-	-
समायोजन	-	-	-	-
समायोजन पछिको मौजदात	-	-	-	-
शेयर पूजि थप	७३,२५०.००			७३,२५०.००
यस बर्षको नाफा		(९१,५००.००)		(९१,५००.००)
अन्तीम मौज्दात	७३,२५०.००	(९१,५००.००)	-	(१८,२५०.००)

रमेश खड्का
सहायक निर्देशक(लेखा)

बसन्त ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लोकहरी लुईंटेल
सदस्य
संचालक समिति

माधव प्रसाद कोईराला
सदस्य
संचालक समिति

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
संचालक समिति

सिए मनोज केसी
एम.आर.यू एण्ड एसोसिएट्स
चाटर्ड एकाउन्टेट्स

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

आ.ब. २०७३.७४

शेयर पूँजी अनुसुची १

विवरण	२०७४.०३.३१ को (रु.)	२०७३.०३.३१ को (रु.)
शेयर	७३,२५०.००	-
जम्मा	७३,२५०.००	-

नाफा नोक्सान हिसाव अनुसुची २

विवरण	२०७४.०३.३१ को (रु.)	२०७३.०३.३१ को (रु.)
गत वर्षको	-	-
यस वर्षको	(९१,५००.००)	-
जम्मा	(९१,५००.००)	-

चालु दायित्व तथा व्यवस्था अनुसुची ३

विवरण	२०७४.०३.३१ को (रु.)	२०७३.०३.३१ को (रु.)
लेखापरिक्षण शुल्क	२७,८७५.००	-
आयकर व्यवस्था	-	-
अन्य भुक्तानी दिनुपर्ने	३७५.००	-
जम्मा	२८,२५०.००	-

M.R.U. & Associates Chartered Accountants Kathmandu

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७३.०४.०१ देखि २०७४.०३.३१ सम्म

स्थिर सम्पतिको विवरण

अनुसुची ४

सम्पतिको नाम	कार्यालय उपकरण	अन्य	जम्मा
गत वर्षको बाँकी	-	-	-
यस वर्षको थप	-		-
सम्पत्तिको निसर्ग	-		-
ह्रास योग्य मूल्य	-	-	-
ह्रासकट्टी दर	२५%	१५%	
यस आ.व को ह्रासकट्टी	-	-	-
बाँकी मूल्य	-	-	-

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

आ.ब. २०७३.७४

नगद तथा बैंक मौज्दात — अनुसुची ५

विवरण	२०७४.०३.३१ को (रु.)	२०७३.०३.३१ को (रु.)
नगद मौज्दात	-	-
एभरेष्ट बैकं लि.	१०,०००.००	-
जम्मा	१०,०००.००	-

कार्यालय संचालन खर्च — अनुसुची ६

विवरण	२०७४.०३.३१ को (रु.)	२०७३.०३.३१ को (रु.)
कम्पनी दर्ता खर्च	२८,२५०.००	-
वैठक भत्ता	३५,०००.००	-
लेखा परिक्षण शुल्क	२८,२५०.००	-
जम्मा	९१,५००.००	-

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि. DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD. ESTD: 2017

M.R.U. & Associates Kathmandu Chartered Accountants

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु **अनूसुची ७**

१. **सामान्य जानकारी**

देशमा जलाशययुक्त जलविधुत आयोजना निर्माण र व्यवस्थापनलाई अझ प्रभावकारी वनाउने उद्देश्यले वि.सं.२०७३।११।२०मा कम्पनी ऐन २०७३ अनुरुप दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेडको स्थापना भएका छ ।

२. **वित्तीय विवरणमाथिको उत्तरदायित्व**

वित्तीय विवरणमाथिको उत्तरदायित्व संस्थाको व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समितिमा निहित रहेको छ । संलग्न वित्तीय विवरणहरु संस्थाको सञ्चालक समितिको बैठकबाट स्वीकृत भएको छ । प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरु संस्थाको अविच्छिन्न सञ्चालन (Going Concern Assumption) मान्यताको आधारमा तयार पारिएको छ ।

३. **वित्तीय विवरण तयारीका आधारहरु**

संस्थाको आर्थिक विवरणहरु ऐतिहासिक लागत अवधारणा (Historical Cost Concept) अनुरुप अन्यथा उल्लेख भएकोमा वाहेक प्रोद्भावी आधारमा तयार गरिएको छ । संलग्न वित्तीय विवरणहरु लेखाको सर्वमान्य सिद्धान्त तथा प्रचलन अनुसार तयार पारिएका छन् । वित्तीय विवरण तयार पार्दा लेखा सिद्धान्तमा आधारित रहेर केही अनुमानहरु गर्नुपर्ने तथा लेखा नीतिहरु लागू गर्ने क्रममा व्यवस्थापनपक्षले स्वविवेकको समेत प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ । यस वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा व्यवस्थापनले गरेका लेखा अनुमानहरु विवेकसम्मत र उचित रहेको कुरामा व्यवस्थापन विश्वस्त छ । लेखा अनुमानहरु तत्कालीन अवस्थाको यथोचित विश्लेषण अनुरुप निर्धारण गरिने भएकोले भविष्यको परिणाम फरक पर्न सक्ने हुन्छ । लेखा अनुमानमा भविष्यमा हुने परिवर्तनहरु प्रचलित लेखामान अनुरुप तत्काल तथा त्यसपछिको अवधिमा Prospectively समायोजन गरिन्छन् । स्वविवेक तथा अनुमानहरु समयसापेक्ष तथा उचित रहिरहुन् भनेर नियमित रुपमा पूनरावलोकन गरीएका छन ।

४. **प्रमुख लेखा नीतिहरु** (Principle Accounting Policies):

संस्थाको वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा आधार लिईएका लेखा नीतिहरु तल उल्लेख गरिएको छ । अन्यथा उल्लेख गरिएको अवस्थामा वाहेक अटुट रुपमा नीतिहरुको पालना गरिएको छ ।

४.१ **जेथा (Equity)**

सम्पत्तिवाट सम्पूर्ण दायित्व घटाए पश्चात् बाँकी रहने शेयरधनी सदस्यको स्वार्थ नै जेथा (Equity) हो । यस अन्तर्गत शेयरधनी सदस्यले लगानी गरेको शेयर रकम, सञ्चित मुनाफा तथा सञ्चित मुनाफावाट विनियोजन गरिएको जगेडा कोषहरु पर्दछन् ।

४.२ **सम्पत्तिहरु**

सम्पत्ति भन्नाले विगतका घटनाक्रमहरुले गर्दा निकायको नियन्त्रणमा आएको त्यस्ता आर्थिक श्रोतहरुलाई जनाउँछ जसको उपयोग बाट निकायले भविष्यमा आर्थिक लाभ प्राप्त गर्नसक्ने सम्भावना आङ्कलन गरेको हुन्छ । वासलात मितिमा कम्पनीको नियन्त्रणमा रहेको तथा भविष्यमा आर्थिक लाभको आङ्कलन गरिएको नगद, बैंक खाता, लगानी, कर्जा तथा सापटी, स्थिर सम्पत्ति लगायतका सम्पूर्ण सम्पत्तिहरुलाई कम्पनीको वासलातमा समावेश गरिएको

M.R.S. & Associates Kathmandu Chartered Ac

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु **अनुसुची ७**

४.२.१ स्थिर सम्पत्ति

(क)प्रारम्भिक मूल्याङ्कन

स्थिर सम्पत्तिहरु लागत अवधारणामा आधारित रही लागतमा सञ्चित ह्रास कट्टी रकम तथा impairment loss घटाई वासलातमा प्रस्तुत गर्ने नीति लिइएको छ । स्थिर सम्पत्तिको लागतलाई देहायका दुई अवस्था पूरा गरेको खण्डमा मात्र सम्पत्तिको रुपमा लेखाङ्कन गर्ने नीति लिइएको छ :

क) त्यस सम्पत्तिसँग सम्बन्धित भविष्यमा प्राप्त हुने आर्थिक लाभहरु कम्पनीलाई प्राप्त हुने यकिन आधार भएमा, र

ख) त्यस सम्पत्तिको लागत एकिन भएमा

स्थिर सम्पत्तिको निर्माण वा खरीदको अवस्थामा खरीद मूल्य तथा सोमा लागेको प्रत्यक्ष खर्चहरु जोडी मूल्यांकन गरिएको छ ।

स्थिर सम्पत्तिको विक्री वा अपलेखनवाट नोक्सान भएमा अपलेखन खर्च शीर्षकमा र फाईदा भएमा विविध आम्दानी शीर्षकमा लेखाङ्कन गरिएको छ ।

(ख) सुरुवाति लेखाङ्कन पछि गरिने खर्चहरु (subsequent costs)

स्थिर सम्पत्तिको सुरुवाति लेखाङ्कन पछि गरिने खर्चहरु (subsequent costs) लाई स्थिर सम्पत्तिको पहिचान गर्ने मापदण्ड पूरा गरेको अवस्थामा मात्र सम्पत्तिको रुपमा पहिचान गरिन्छ । सम्पत्तिमा पहिचान गर्न मापदण्ड पूरा नगर्ने त्यस्ता खर्चहरुलाई नाफा नोक्सान हिसावमा खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.२.२ लगानी

नियमित रुपमा व्याज तथा लाभांश आर्जन गर्ने वा विक्रि गरी पूँजीगत लाभ आर्जन गर्ने उद्देश्य राखी धारण गरिएको बैंकमा राखिएका मुद्धति निक्षेपहरु, संगठित संस्थाको शेयरहरु लगायतका उपकरणहरुलाई वासलातमा “लगानी” शीर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरिन्छ । लगानी उपकरणहरुलाई लागत मूल्यमा खरीद गर्दा वेहोरेको खर्च समेत समावेश गरी गणना गरिएको हुन्छ । कम्पनीले गरेको लगानीलाई देहायमा उल्लिखित तीनवटा वर्गमा विभाजित गरेको छ ।

(क) भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानी (Held To Maturity Investments)

भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने प्राथमिक उद्देश्य सहित यस्ता लगानीहरु गरिएका हुन्छन् र यसलाई लागत मूल्यका आधारमा भुक्तानी मितिसम्म नै वासलातमा देखाइएको हुन्छ ।

(ख) व्यापारिक लगानी (Held For Trading Investments)

यी लगानीहरु वजारमा विक्री योग्य लगानी हुन् र छोटो समयावधिमा विक्री गरि पूँजिगत लाभ आर्जन गर्ने मुख्य उद्देश्य सहित धारण गरिएका हुन्छन् । यी लगानीहरुलाई शुरुमा लागत मूल्यका आधारमा गणना गरी तत्पश्चात् वजार मूल्यका आधारमा गणना गरिन्छ । कारोवार तथा पुनर्मूल्याङ्कनवाट सिर्जित लाभ वा हानीलाई नाफा-नोक्सान हिसाव खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

M.R.U. & Associates Kathmandu Chartered Accountants

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु **अनूसुची ७**

(ग) बिक्रीको लागि उपलब्ध लगानी (Available For Sale Investments)

यी लगानीहरु भुक्तानी मिति सम्म धारण गर्ने लगानी तथा व्यापारिक लगानी वाहेकका लगानीहरु हुन् । यी लगानीलाई शुरुमा लागत मूल्यका आधारमा गणना गरी तत्पश्चात् बजार मूल्यका आधारमा गणना गरिन्छ । मूल्यमा हुने उतारचढावका कारण लगानी अवधिसम्ममा सिर्जित लाभ वा हानीलाई सिधै **लगानी समायोजन कोषमा** लेखाङ्कन गर्ने गरिन्छ र यस्ता उपकरण विक्री गरेको वखत नगदमा आधारित भई लाभ वा हानीलाई आय व्यय हिसाव खातामा प्रस्तुत गरिन्छ । वजार मूल्य निर्धारण गर्ने समयमा धितोपत्र वजारमा भएको कारोबार गतिविधिलाई ध्यानमा राखिन्छ । धितोपत्र वजारमा सूचीकृत भएका तर सक्रिय रुपमा खरिद विक्री नभएका लगानीहरुको गणना लागतमा गरिन्छ ।

४.२.३ अन्य सम्पति

अन्य सम्पत्ति अन्तर्गत अग्रिम भुक्तानीहरू, पेश्की तथा पाउनुपर्ने हिसावहरू लेखांकन गर्ने गरिएको छ ।

(क) मौज्दात

संस्थाले खरिद गरेको सवै किसिमको स्टेशनरी, छपाई तथा अन्य विविध सामाग्रीहरुलाई खपतको आधारमा FIFO (First In First Out) प्रणालीवाट हुन आउने रकम खर्च लेखी मौज्दात रहेकोलाई अन्य सम्पत्तिमा देखाईएको छ ।

(ख) अग्रिम भुक्तानी (Prepayments)

भविष्यमा प्राप्त गरिने सेवाहरु जस्तै वीमा, भवनको वहाल, सञ्चार सेवा, करार अन्तर्गतका मर्मत सम्भार सेवा र अन्य विविध सेवाहरुको आपूर्तिका लागि तथा अग्रिम रुपमा भुक्तानी गरिने रकम नै अग्रिम भुक्तानी हो । अग्रिम भुक्तानी गरिएको रकमलाई भुक्तानी मितिमा पूर्णमूल्यमा सम्पत्तिका रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ र सेवाको आपूर्ति भएको मितिमा वा सेवाको समयावधि समाप्त भएको मितिमा नाफा नोक्सान हिसावमा खर्च जनाईन्छ ।

४.३ दायित्व तथा व्यवस्थाहरु

कम्पनीको दायित्व तथा व्यवस्थाहरु अन्तर्गत सापटीहरु, निक्षेपहरु, कर दायित्वहरु,सम्भावित कर्जा नोक्सानी व्यवस्था, विविध साहुहरु तथा अन्य दायित्वहरु पर्दछन् ।

अन्य वक्यौता खर्चहरु जसको भुक्तान समय तथा भुक्तान गर्नुपर्ने रकम यकिन हुँदैन जस्तै व्यवसायिक सेवा खर्च, संचार खर्चहरु इत्यादि, त्यस्ता अन्य वक्यौता खर्चहरु विगतको खर्च तथा उपभोगको मात्रा, दोस्रो पक्ष सँगको समझदारि आदिको आधारमा अनुमान गरेर लेखाङ्कन गरीएको छ । यस्ता खर्चहरु विजकको प्राप्ति वा विलका आधारमा पछि फर्छ्यौट गरीने गरिन्छ ।

(ग) आयकर तथा अन्य कर दायित्व

कम्पनीको आयकर दायित्व आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरे वमोजिम व्यवस्था गरिएको छ । चालु आयकर दायित्व भन्नाले चालु आर्थिक वर्षमा गरिएको मुनाफावाट तिर्नुपर्ने आयकर रकम हो । आयकर गणना गर्ने प्रयोजनका लागि उपयोग हुने करका दर (तथा कर सम्वन्धी कानून) वासलात मितिमा लागू भएका दर हुन् । सोही अनुरुप चालु आयकरको गणना गर्दा आयकर ऐन २०५८

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु **अनुसुची ७**

(संशोधन सहित) मा गरिएको व्यवस्था बमोजिम यस वर्षको नाफालाई आधारमानी गणना गरिन्छ । अन्य कर दायित्वमा आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम विभिन्न भुक्तानीमा गरिएको कर कट्टी रकम समाविष्ट छ ।

४.४ सम्भावित दायित्वहरु

सम्भावित दायित्वहरुमा देहाय बमोजिमका विषयहरु समावेश गरिएका छन् ।

विगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न हुन सक्ने त्यस्ता संभावित दायित्वहरु जसको अस्तित्व भविष्यका एक वा एकभन्दा बढी अनिश्चित घटनाक्रमहरुले निर्क्यौल गर्नेछ, जुन कम्पनीको नियन्त्रणभन्दा बाहिर रहेको हुन्छ वा विगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न भएका तर देहायका कारणले गर्दा हाल लेखाङ्कन नगरिएका दायित्वहरु ।

- दायित्व निसर्ग गर्नका लागि आर्थिक लाभ हुने श्रोत बाहिरिने सम्भावना नरहेको,
- दायित्व मापन गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएको ।

यस आर्थिक वर्षको अन्त्यमा त्यस्तो कुनै सम्भावित दायित्वहरु रहेको छैन ।

४.५ वासलात मिति पछिका घटनाहरु

वासलात मिति पछिका घटनाहरु त्यस्ता अनुकुल वा प्रतिकुल घटनाहरु हुन्, जुन वासलात मितिदेखि वित्तीय विवरण जारी गर्नकालागि अनुमोदन गरिएको मितिका बीच घटित हुन्छन् । यस परिप्रेक्षमा वासलात मिति पश्चात घटित सबै सारभूत तथा महत्वपूर्ण घटनाहरुलाई ध्यान दिईएको छ । वासलात मिति पश्चात वित्तीय विवरणमा समायोजन गर्नुपर्ने वा प्रस्तुत गर्नुपर्ने गरी कुनैपनि घटनाहरु सिर्जना भएका छैनन् ।

४.६ आयको लेखाङ्कन

आर्थिक वर्षको कार्यसम्पादनका दौरान सम्पत्तिमा वृद्धि वा दायित्वमा कमी भई शेयर सदस्यहरुको जेथाको वृद्धि गराउने आय, शुल्क, सम्पत्ति तथा दायित्वको निसर्गबाट प्राप्त लाभ इत्यादि शिर्षकहरुलाई सो वर्षको आयमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.७ खर्चको लेखाङ्कन

आर्थिक वर्षको कार्यसम्पादनका दौरान दायित्वमा वृद्धि वा सम्पत्तिमा कमी भई शेयर सदस्यहरुको जेथामा ह्रास आउने कर्मचारी खर्च, कार्यालय संचालन खर्च, इत्यादि शिर्षकहरुलाई सो वर्षको नाफा नोक्सान हिसावमा खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.७.१ कर्मचारी तथा अन्य सञ्चालन खर्च

कर्मचारीको तलव, भत्ता लगायतका सुविधाहरू र कार्यालय सञ्चालन सम्वन्धी खर्चहरू प्रोदभावी (Accrual) आधारमा लेखाङ्कन गर्ने गरी आर्थिक वर्षको अन्त्यमा भुक्तानी गर्न बाँकी खर्चको सम्वन्धित शीर्षकमा खर्च जनाई दायित्वको व्यवस्था गरिएको छ ।

कम्पनीको कर्मचारीहरुबाट प्राप्त गरेको सेवा बापत व्यहोर्नु पर्ने सबै किसिमका व्ययलाई कर्मचारी खर्च मानिएको छ । कर्मचारी खर्चमा तलब, भत्ता,कर्मचारी सुविधा सम्बन्धका खर्चहरू, नाफामा आधारित बोनस, सञ्चय कोष आदि खर्चहरू समाविष्ट छन्।

M.P.U. & Associates, Chartered Accountants, Kathmandu

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु **अनूसुची ७**

श्रम ऐन २०७४ बमोजिम संचित विदा वापतको व्यवस्था, कर्मचारी उपदान वापतको व्यवस्था, कर्मचारीको लागि व्यक्तिगत दुर्घटना तथा औषधोपचार विमा खर्चको व्यवस्था गरिएको छैन ।

४.७.२ ह्रासकट्टि तथा प्रतिशोधन खर्च (Amortization) खर्च

स्थिर सम्पत्तिहरुमा घट्दो शेष प्रणाली अनुसार आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरेको दर र पद्धति अनुरुप ह्रासकट्टि गर्ने नीति लिइएको छ । यस्तो नीति नेपाल लेखामान १६ "Property, Plant & Equipment" ले निर्धारण गरेको मान्यता अनुरुप छैन जसले सम्पत्तिको उपयोगी आयुको आधारमा व्यवस्थित तरीकाले ह्रासकट्टि गर्नु पर्ने कुरा निर्दिष्ट गर्दछ ।

कम्प्यूटर सफ्टवेयर लगायतका अन्य अदृष्य सम्पत्तिहरु (Intangible Assets) प्रयोगमा आएको मितिले प्रत्येक वर्ष २० प्रतिशतका दरले खर्च लेखाङ्कन गर्ने नीति लिईएको छ ।

४.७.३ आयकर खर्च

आयकर खर्चमा यस वर्षको कर व्यवस्था तथा विगत वर्षको कुनै थप कर दायित्व आएमा सो समेत समावेश गरिन्छ ।

५. लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु

५.१ शेयर पूँजी

कम्पनीको यस वर्षको शेयर पूँजी रु. ७३,२५०।- रहेको छ । गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष रु. ७३,२५०।- ले शेयर पूँजी वढेको छ ।

५.२ जगेडा तथा अन्य कोषहरु

कम्पनीको यस वर्षको अन्त्यमा जगेडा तथा अन्य कोषमा जम्मा रु.(९१,५००।-) रहेको छ ।

५.३ आयकर व्यवस्था

यस आर्थिक वर्षमा कम्पनी नोक्सानी भएकोले आयकर व्यवस्था गरिएको छैन ।

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal
(सार्वजनिक संस्थान लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

पत्र संख्या: २०७७/७८
चलानी नम्बर: ८२

मिति: २०७७/७/२५

श्री अध्यक्षज्यू,
दुधकोशी जलबिधुत कम्पनी लिमिटेड,
काठमाण्डौ, नेपाल ।

विषयः स्वतन्त्र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

लेखापरीक्षकको राय

हामीले दुधकोशी जलबिधुत कम्पनी लिमिटेडको यसैसाथ संलग्न २०७५ आषाढ मसान्तको वासलात, सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धि विवरण र तत्सम्बन्धि लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु समावेश भएको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गरेका छौं।

हाम्रो रायमा संलग्न वित्तीय विवरणहरुले कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधारमा उल्लेखित व्यहोराले पार्न सक्ने असर बाहेक दुधकोशी जलबिधुत कम्पनी लिमिटेडको २०७५ आषाढ मसान्तको वित्तीय स्थिति र सो मितिमा अन्त्य भएको आर्थिक वर्षको संचालन नतिजा, नगद प्रवाहको विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धि विवरणको प्रचलित लेखा तथा प्रतिवेदन सिद्धान्त बमोजिम सहि र यथार्थ चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

सरकारी कम्पनीलाई २०७३/७४ बाट लागु हुने गरि प्रभावकारी वित्तीय रिपोर्टिङ रुपरेखा नेपाल लेखामान देखि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानमा परिवर्तन गरेको छ। तर संलग्न गरिएको २०७४/७५ को वित्तीय विवरण नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुसार तयार गरिएको छैन, जसको प्रभाव अनिश्चित छ र त्यो प्रभाव महत्वपूर्ण तथा व्यापक हुन सक्छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरु तयार एवं प्रस्तुत गर्ने तथा व्यवस्थापनलाई लागेको उचित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ। यी जिम्मेवारी अन्तर्गत चाहे जालसाजी वा गल्तीबाट होस्, सारभूत किसिमको त्रुटीरहित, वित्तीय विवरण तयार गर्ने, आन्तरीक प्रणालीको तर्जुमा गर्ने, कार्यान्वन र संचालन गर्ने, सम्पत्तिहरुको व्यवस्थापन र लेखानीतिहरुको छनोट तथा लागू गर्ने एवं परिस्थिति अनुसार लेखा सम्बन्धि महत्वपुर्ण अनुमान गर्ने कार्यहरु पर्दछन्।

वित्तीय विवरण तयार गर्दा संस्थाको अविछिन्नताको रुपमा व्यवासायको बिशेष लेखाजोखा व्यवस्थापनको लागि अपरिहार्य हुन्छन् र विषयवस्तुहरुको स्तरीयता विचार गर्नुपर्ने वा अविछिन्नता संगै जानकारीहरुको खुलासा गर्ने दायित्व व्यवास्थापनमा रहेको छ। संस्थाको वित्तीय विवरणहरुको निरीक्षण गर्ने जिम्मेवारी शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिमा रहेको हुन्छ।

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328
email: aag.mgmt@oagnep.gov.np Web Page: www.oagnep.gov.np
"जनहितका लागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धनमा विश्वसनीय लेखापरीक्षण संस्था"

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो उद्देश्य समग्र वित्तीय विवरणहरु, गलत विवरण, जालसाजी वा भूलबाट मुक्त छन् छैनन् भन्ने कुरा उचित रुपमा सुनिश्चित गरेर उपयुक्त निष्कर्समा पुगी मनासिव आश्वासन प्राप्त गरि आफ्नो राय सहित लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु हो। मनासिव आश्वासन प्राप्त भएतापनि नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान अनुसार लेखापरीक्षण गर्दा वित्तीय विवरणहरुमा कुनै किसिमको त्रुटी भएमा सो त्रुटी सधै पत्ता लाग्छ भन्ने छैन। त्रुटीहरु जालसाजी वा गल्तीबाट निम्तिन्छ र त्यस्ता त्रुटिहरु जसले सरोकारवालाहरुले सो त्रुटीपूर्ण वित्तीय विवरणलाई आधार मानि गरिएको निर्णयलाई प्रभाव पार्न सक्दछ, सोलाई प्राथमिकता दिइन्छ। लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी सम्बन्धि अन्य कुराहरुः

१. वित्तीय विवरणहरुमा उल्लेख गरिएका रकमहरु तथा खुलासा गरिएका सूचना लगायत अन्य विवरण बारे पुष्ट्याइका येथेष्ट प्रमाण संकलन गर्ने, प्रमाणको पूर्ण वा आंशिक वा छड्के परीक्षण गर्ने कार्यविधि लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ। यसरी अवलम्बन गरिएका लेखापरीक्षण कार्यविधिमा वित्तीय विवरण जालसाजी वा त्रुटीबाट सारभूत रुपमा गलत आँकडासहित प्रस्तुत हुन सक्ने कुरामा अवलम्बन गरिने लेखापरीक्षणको जोखिम मूल्यांकन व्यवसायिक विवेकमा निर्भर हुन्छ। जालसाजीबाट निम्त्याइएको त्रुटी पत्ता नलाग्ने जोखिम गल्तीबाट निम्तिएको त्रुटिको भन्दा अधिक हुन्छ।

२. लेखापरीक्षणबाट जोखिम मुल्यांकन गर्ने क्रममा संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको उपयुक्तता बारेमा परीक्षण गरिएतापनि यस्तो आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता बारे लेखापरीक्षकबाट राय व्यक्त गर्ने प्रयोजन रहेको छैन।

३. व्यवस्थापनले वित्तीय विवरण तयार गर्दा प्रयोग गरेका लेखानीतिको सान्दर्भिकता विश्लेषण तथा लेखा अनुमानको औचित्यताको साथै वित्तीय बिवरणहरुको समष्टिगत प्रस्तुतीकरणको मूल्यांकन पनि लेखापरीक्षणमा समावेस हुन्छ।

४. लेखापरीक्षणका क्रममा संस्थाले चालु रुपमा निरन्तरता पाउने आधारमा शंका उत्पन्न भइ घटनाहरु वा परिस्थितिहरुमा सारभूत अनिश्चितता रहेको वा नरहेको बारेमा प्रमाणका आधारमा व्यवस्थापनले प्रयोग गरेको अविछिन्नताको आधार उचित भएको निस्कर्ष निकालिन्छ। सारभूत अनिश्चितता रहेको निस्कर्ष भएमा वित्तीय विवरणमा भएका खुलासाका बारेमा लेखापरीक्षण प्रतिबेदनमा ध्यानआकर्षण गराइन्छ र ती खुलासा अपर्याप्त भएमा हाम्रो रायलाइ संसोधन गरिन्छ। हाम्रो निस्कर्ष लेखापरीक्षण प्रतिबेदन जारी भएको मिति सम्म प्राप्त भएका प्रमाणहरुमा आधारित हुन्छ। तर भविष्यका घटनाहरु वा परिस्थितिहरुका कारण संस्था अविछिन्न नरहन पनि सक्दछ।

५. व्यवस्थापनले तयार पारेको वित्तीय विवरणहरुको समग्र प्रस्तुति, ढांचा र वित्तीय विवरण सम्बन्धि खुलासाहरुका अनुसार सो वित्तीय विवरणले संस्थाको कारोवार र घटनाहरुलाई उचित रुपमा प्रस्तुत गरेको वा नगरेको मूल्याकंन गरिन्छ।

६. अन्य विषयका साथसाथै लेखापरीक्षण योजना अनुसारको कार्यक्षेत्र, कार्य समय र लेखापरीक्षणको क्रममा पाइएका महत्वपूर्ण कैफियतहरू शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिहरुलाई सम्प्रेषण गरिन्छ।

७. शासकीय कार्यभार बहनगर्ने व्यक्तिलाई हामीले स्वतन्त्रता सम्बन्धि आचारसंहिताको परिपालना गरेको पत्र दिइन्छ र स्वतन्त्रतालाई असर गर्ने सबै सम्बन्धहरु र अन्य बिषयहरु जसले हाम्रो स्वतन्त्रतालाई समग्र रुपमा असर गर्न सक्दछ, सो बिषयहरुलाई निराकरण गरेको बारे पनि शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिलाई सम्प्रेषण गरिन्छ।

कम्पनी ऐन २०६३ को प्रावधानहरु पालना सम्बन्धि प्रतिवेदन

१. हामीले लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न आवश्यक ठानेका सूचना, स्पष्टीकरण र जवाफ पाएका छौं।

२. हामीले लेखापरीक्षण गरेका श्रेस्ताहरुको आधारमा हाम्रो रायमा संस्थाको हिसाब किताब सम्बन्धित ऐन बमोजिम माथि कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधारमा उल्लेखित वाहेक ठिक संग राखिएको छ।

३. हाम्रो रायमा यो प्रतिबेदनसँग सम्बन्धित संलग्न वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण र प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु संस्थाले राखेको हिसाब किताब, बहिखाता श्रेस्ता र लेखासँग दुरुस्त रहेका छन्।

४. हाम्रो लेखापरीक्षणको समयमा दिइएको सुचना एवं स्पष्टीकरणका आधारमा एवं संस्थाको खाताहरुको परीक्षण गर्दा माथि सस्थाको संचालक समिति वा त्यसको सदस्यहरु वा कुनै प्रतिनिधि वा कुनै पदाधिकारी वा कुनै कर्मचारीले प्रचलित कानुन बिपरित कुनै कार्य गरेको वा सस्थाको सम्पति हिनामिना गरेको वा सस्थाको हानि नोक्सानी गरे/गराएको हाम्रो जानकारीमा आएन।

५. सस्थामा लेखा सम्बन्धि कुनै जालसाजी भएको, कम्पनीको श्रेस्ता र लेखापरीक्षणबाट हाम्रो जानकारीमा आएन।

६. कम्पनी ऐन २०७३ को दफा ७६(१) मा प्रत्येक पब्लिक कम्पनीले कारोबार शुरु गर्ने इजाजत पाएको एक वर्षभित्र प्रथम वार्षिक साधारण सभा गर्नुपर्ने तथा सोही ऐनको दफा ८०(१) अनुसार प्रत्येक पब्लिक कम्पनीले वार्षिक साधारण सभा भएको तीस दिनभित्र सो सभामा उपस्थित शेयरधनीहरूको संख्या, वार्षिक आर्थिक विवरण, सञ्चालक र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन र सो सभाले गरेका निर्णयको एक प्रति कार्यालयमा पठाउनु पर्ने उल्लेख भए बमोजिम पालना नभएकोले सो को पालना हुनुपर्दछ ।

....
(रामुप्रसाद डोटेल)
उप-महालेखापरीक्षक

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

२०७५ असार ३२ को वासलात

विवरण	अनुसुची	२०७५.०३.३२ को (रु.)	२०७४.०३.३१ को (रु.)
पूंजी तथा दायित्व			
शेयर पूंजी	१	११,०७३,२५०.००	७३,२५०.००
नाफा नोक्सान हिसाव	२	(११९,७८०.००)	(९१,५००.००)
चालु दायित्व तथा व्यवस्था	३	५६,५००.००	२८,२५०.००
जम्मा		११,००९,९७०.००	१०,०००.००
सम्पति तथा जायजेथा			
स्थिर सम्पति	४	-	-
लगानी हिसाव		-	-
कर्जा तथा सापटि		-	-
नगद तथा बैंक मौज्दात	५	११,००९,९७०.००	१०,०००.००
जम्मा		११,००९,९७०.००	१०,०००.००
प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु	७		

रमेश खड्का	बसन्त ध्वज श्रेष्ठ	लोकहरी लुईंटेल	माधव प्रसाद कोईराला	कुलमान घिसिङ	सिए मनोज केसी
सहायक निर्देशक(लेखा)	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	सदस्य	सदस्य	अध्यक्ष	एम.आर.यू एण्ड एसोसिएट्स
		संचालक समिति	संचालक समिति	संचालक समिति	चार्टर्ड एकाउन्टेट्स

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७४.०४.०१ देखि २०७५.०३.३२ सम्म

नाफा नोक्सान खाता

आम्दानी	अनुसुची	आ.ब. २०७४.७५	आ.ब. २०७३.७४
बिद्यूत बिक्रीबाट आम्दानी		-	-
अन्य आम्दानी		-	-
जम्मा		-	-
खर्च			
कार्यालय संचालन खर्च	६	२८,२८०.००	९१,५००.००
मर्मत तथा संभार खर्च		-	-
ह्रासकट्टी खर्च	४	-	-
जम्मा खर्च		२८,२८०.००	९१,५००.००
कर्मचारी बोनस कोषको व्यवस्था अघिको संचालन मुनाफा		(२८,२८०.००)	(९१,५००.००)
कर्मचारी बोनस कोष		-	-
सञ्चालन मुनाफा		(२८,२८०.००)	(९१,५००.००)
कर व्यवस्था		-	-
यस बर्षको कर व्यवस्था		-	-
स्थगन कर व्यवस्था		-	-
आयकर व्यवस्था पछिको खुद मुनाफा		(२८,२८०.००)	(९१,५००.००)

रमेश खड्का
सहायक निर्देशक(लेखा)

बसन्त ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लीकहरी लुइँटेल
सदस्य
संचालक समिति

माधव प्रसाद कोईराला
सदस्य
संचालक समिति

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
संचालक समिति

सिए मनोज केसी
एम.आर.यू एण्ड
चार्टर्ड एकाउन्टेट्स

M.R.U. & Associates Kathmandu Chartered Accountants

रामप्रसाद कोटा
उप-महालेखापरीक्षक

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

२०७४.०४.०१ देखि २०७५.०३.३२ सम्म

नगद प्रवाह विवरण

विवरण	२०७५.०३.३२ को (रु.)	२०७४.०३.३१ को (रु.)
संचालन गतिविधिको नगद प्रवाह		
नाफा नोक्सान हिसाब खाता अनुसारको	(२८,२८०.००)	(९१,५००.००)
स्थीर सम्पतीको निसर्ग	-	-
पुर्व संचालन खर्च	-	-
ह्रासकट्टी	-	-
कार्यसील पूजी परिवर्तन अघिको संचालन नगद प्रवाह	(२८,२८०.००)	(९१,५००.००)
समायोजन :		
चा म्पतिमा कमी (बृद्धि)	-	-
चालु दायित्वमा बृद्धि (कमी)	२८,२५०.००	२८,२५०.००
कोषमा कमी (बृद्धि)	-	-
जम्मा समायोजन	२८,२५०.००	२८,२५०.००
संचालन गतिविधिवाट खूद नगद प्रवाह	(३०.००)	(६३,२५०.००)
लगानी गतिविधिको नगद प्रवाह :		
स्थिर सम्पति बिक्री (खरिद)	-	-
लगानी	-	-
लगानी गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह	-	-
वित्तिय गतिविधिको नगद प्रवाह :		
शेयर पूजीको बृद्धि (कमी)	११,०००,०००.००	७३,२५०.००
वित्तिय गतिविधिबाट खूद नगद प्रवाह :	११,०००,०००.००	७३,२५०.००
यस वर्षको खूद नगद प्रवाह विवरण	१०,९९९,९७०.००	१०,०००.००
गत वर्षको नगद तथा बैंक मौज्दात	१०,०००.००	-
यस वर्षको जम्मा नगद तथा बैंक मौज्दात	११,००९,९७०.००	१०,०००.००

M.R.U. & Associates Kathmandu Chartered Accountants

रमेश खड्का
सहायक निर्देशक(लेखा)

वसन्त ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लोकहरी लुईटेल
सदस्य
संचालक समिति

माधव प्रसाद कोईराला
सदस्य
संचालक समिति

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
संचालक समिति

सिए मनोज केसी
एम.आर.यू. एण्ड
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

उप महालेखापरीक्षक

DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD.

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७४.०४.०१ देखि २०७५.०३.३२ सम्म

इक्वीटिमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी बिवरण

रकम रु.मा

बिवरण	शेयर पूजि	संचित नफा/नोक्सान	कोष	कुल रकम
सुरुको मौजदात	७३,२५०.००	(९१,५००.००)		(१८,२५०.००)
समायोजन	-	-		-
समायोजन पछिको मौजदात	७३,२५०.००	(९१,५००.००)	-	(१८,२५०.००)
शेयर पूजि थप	११,०००,०००.००			११,०००,०००.००
यस बर्षको नाफा		(२८,२८०.००)		(२८,२८०.००)
अन्तीम मौज्दात	**११,०७३,२५०.००**	**(११९,७८०.००)**	**-**	**१०,९५३,४७०.००**

रमेश खड्का	बसन्त ध्वज श्रेष्ठ	लोकहरी लुईंटेल	माधव प्रसाद कोईराला	कुलमान घिसिङ	सिए मनोज केसी
सहायक निर्देशक(लेखा)	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	सदस्य	सदस्य	अध्यक्ष	एम.आर.यू एण्ड एसोसिएट्स
		संचालक समिति	संचालक समिति	संचालक समिति	चार्टर्ड एकाउन्टेट्स

उप-महालेखापरीक्षक

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

आ.ब. २०७४.७५

शेयर पूँजी — अनुसुची १

विवरण	२०७५.०३.३२ को (रु.)	२०७४.०३.३१ को (रु.)
शेयर	११,०७३,२५०.००	७३,२५०.००
जम्मा	११,०७३,२५०.००	७३,२५०.००

नाफा नोक्सान हिसाव — अनुसुची २

विवरण	२०७५.०३.३२ को (रु.)	२०७४.०३.३१ को (रु.)
गत वर्षको	(९१,५००.००)	-
यस वर्षको	(२८,२८०.००)	(९१,५००.००)
जम्मा	(११९,७८०.००)	(९१,५००.००)

चालु दायित्व तथा व्यवस्था — अनुसुची ३

विवरण	२०७५.०३.३२ को (रु.)	२०७४.०३.३१ को (रु.)
लेखापरिक्षण शुल्क	५५,७५०.००	२७,८७५.००
आयकर व्यवस्था	-	-
अन्य भुक्तानी दिनुपर्ने	७५०.००	३७५.००
जम्मा	५६,५००.००	२८,२५०.००

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

२०७४.०४.०१ देखि २०७५.०३.३२ सम्म

स्थिर सम्पतिको विवरण

अनुसुची ४

सम्पतिको नाम	कार्यालय उपकरण	अन्य	जम्मा
गत वर्षको बाँकी	–	–	–
यस वर्षको थप	–		–
सम्पत्तिको निसर्ग	–		–
ह्रास योग्य मूल्य	–	–	–
ह्रासकट्टी दर	२५%	१५%	
यस आ.व को ह्रासकट्टी	–	–	–
बाँकी मूल्य	–	–	–

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

आ.ब. २०७४.७५

नगद तथा बैंक मौज्दात — अनुसुची ५

विवरण	२०७५.०३.३२ को (रु.)	२०७४.०३.३१ को (रु.)
नगद मौज्दात	–	–
एभरेष्ट बैंक लि.	११,००९,९७०.००	१०,०००.००
जम्मा	११,००९,९७०.००	१०,०००.००

कार्यालय संचालन खर्च — अनुसुची ६

विवरण	२०७५.०३.३२ को (रु.)	२०७४.०३.३१ को (रु.)
कम्पनी दर्ता खर्च	–	२८,२५०.००
बैठक भत्ता	–	३५,०००.००
लेखा परिक्षण शुल्क	२८,२५०.००	२८,२५०.००
बैक शुल्क	३०.००	–
जम्मा	२८,२८०.००	९१,५००.००

M.R.U. & Associates Chartered Accountants Kathmandu

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि. DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD. ESTD. 2017

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु अनूसुची ७

१. **सामान्य जानकारी**

देशमा जलाशययुक्त जलविधुत आयोजना निर्माण र व्यवस्थापनलाई अझ प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले वि.सं.२०७३।११।२०मा कम्पनी ऐन २०७३ अनुरुप दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेडको स्थापना भएका छ ।

२. **वित्तीय विवरणमाथिको उत्तरदायित्व**

वित्तीय विवरणमाथिको उत्तरदायित्व संस्थाको व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समितिमा निहित रहेको छ । संलग्न वित्तीय विवरणहरु संस्थाको सञ्चालक समितिको बैठकबाट स्वीकृत भएको छ । प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरु संस्थाको अविच्छिन्न सञ्चालन (Going Concern Assumption) मान्यताको आधारमा तयार पारिएको छ ।

३. **वित्तीय विवरण तयारीका आधारहरु**

संस्थाको आर्थिक विवरणहरु ऐतिहासिक लागत अवधारणा (Historical Cost Concept) अनुरुप अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक प्रोद्‌भावी आधारमा तयार गरिएको छ । संलग्न वित्तीय विवरणहरु लेखाको सर्वमान्य सिद्धान्त तथा प्रचलन अनुसार तयार पारिएका छन् । वित्तीय विवरण तयार पार्दा लेखा सिद्धान्तमा आधारित रहेर केही अनुमानहरु गर्नुपर्ने तथा लेखा नीतिहरु लागू गर्ने क्रममा व्यवस्थापनपक्षले स्वविवेकको समेत प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ । यस वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा व्यवस्थापनले गरेका लेखा अनुमानहरु विवेकसम्मत र उचित रहेको कुरामा व्यवस्थापन विश्वस्त छ । लेखा अनुमानहरु तत्कालीन अवस्थाको यथोचित विश्लेषण अनुरुप निर्धारण गरिने भएकोले भविष्यको परिणाम फरक पर्न सक्ने हुन्छ । लेखा अनुमानमा भविष्यमा हुने परिवर्तनहरु प्रचलित लेखामान अनुरुप तत्काल तथा त्यसपछिको अवधिमा Prospectively समायोजन गरिन्छन् । स्वविवेक तथा अनुमानहरु समयसापेक्ष तथा उचित रहिरहुन् भनेर नियमित रुपमा पूनरावलोकन गरीएका छन ।

४. **प्रमुख लेखा नीतिहरु** (Principle Accounting Policies):

संस्थाको वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा आधार लिईएका लेखा नीतिहरु तल उल्लेख गरिएको छ । अन्यथा उल्लेख गरिएको अवस्थामा बाहेक अटुट रुपमा नीतिहरुको पालना गरिएको छ ।

४.१ **जेथा (Equity)**

सम्पत्तिवाट सम्पूर्ण दायित्व घटाए पश्चात् बाँकी रहने शेयरधनी सदस्यको स्वार्थ नै जेथा (Equity) हो । यस अन्तर्गत शेयरधनी सदस्यले लगानी गरेको शेयर रकम, सञ्चित मुनाफा तथा सञ्चित मुनाफाबाट विनियोजन गरिएको जगेडा कोषहरु पर्दछन् ।

४.२ **सम्पत्तिहरु**

सम्पत्ति भन्नाले विगतका घटनाक्रमहरुले गर्दा निकायको नियन्त्रणमा आएको त्यस्ता आर्थिक श्रोतहरुलाई जनाउँछ जसको उपयोग बाट निकायले भविष्यमा आर्थिक लाभ प्राप्त गर्नसक्ने सम्भावना आङ्कलन गरेको हुन्छ । वासलात मितिमा कम्पनीको नियन्त्रणमा रहेको तथा भविष्यमा आर्थिक लाभको आङ्कलन गरिएको नगद, बैंक खाता, लगानी, कर्जा तथा सापटी, स्थिर सम्पत्ति लगायतका सम्पूर्ण सम्पत्तिहरुलाई कम्पनीको वासलातमा समावेश गरिएको छ ।

M.R.U. & Associates, Kathmandu, Chartered Accountants

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु अनूसुची ७

४.२.१ स्थिर सम्पत्ति

(क)प्रारम्भिक मूल्याङ्कन

स्थिर सम्पत्तिहरु लागत अवधारणामा आधारित रही लागतमा सञ्चित ह्रास कट्टी रकम तथा impairment loss घटाई वासलातमा प्रस्तुत गर्ने नीति लिइएको छ । स्थिर सम्पत्तिको लागतलाई देहायका दुई अवस्था पूरा गरेको खण्डमा मात्र सम्पत्तिको रुपमा लेखाङ्कन गर्ने नीति लिइएको छ :

क) त्यस सम्पत्तिसँग सम्बन्धित भविष्यमा प्राप्त हुने आर्थिक लाभहरु कम्पनीलाई प्राप्त हुने यकिन आधार भएमा, र

ख) त्यस सम्पत्तिको लागत एकिन भएमा

स्थिर सम्पत्तिको निर्माण वा खरीदको अवस्थामा खरीद मूल्य तथा सोमा लागेको प्रत्यक्ष खर्चहरु जोडी मूल्यांकन गरिएको छ ।

स्थिर सम्पत्तिको बिक्री वा अपलेखनवाट नोक्सान भएमा अपलेखन खर्च शीर्षकमा र फाईदा भएमा विविध आम्दानी शीर्षकमा लेखाङ्कन गरिएको छ ।

(ख) सुरुवाति लेखाङ्कन पछि गरिने खर्चहरु (subsequent costs)

स्थिर सम्पत्तिको सुरुवाति लेखाङ्कन पछि गरिने खर्चहरु (subsequent costs) लाई स्थिर सम्पत्तिको पहिचान गर्ने मापदण्ड पूरा गरेको अवस्थामा मात्र सम्पत्तिको रुपमा पहिचान गरिन्छ । सम्पत्तिमा पहिचान गर्न मापदण्ड पूरा नगर्ने त्यस्ता खर्चहरुलाई नाफा नोक्सान हिसावमा खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.२.२ लगानी

नियमित रुपमा व्याज तथा लाभांश आर्जन गर्ने वा विक्रि गरी पूँजीगत लाभ आर्जन गर्ने उद्देश्य राखी धारण गरिएको बैंकमा राखिएका मुद्धति निक्षेपहरु, संगठित संस्थाको शेयरहरु लगायतका उपकरणहरुलाई वासलातमा "लगानी" शीर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरिन्छ । लगानी उपकरणहरुलाई लागत मूल्यमा खरीद गर्दा बेहोरेको खर्च समेत समावेश गरी गणना गरिएको हुन्छ । कम्पनीले गरेको लगानीलाई देहायमा उल्लिखित तीनवटा वर्गमा विभाजित गरेको छ ।

(क) भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानी (Held To Maturity Investments)

भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने प्राथमिक उद्देश्य सहित यस्ता लगानीहरु गरिएका हुन्छन् र यसलाई लागत मूल्यका आधारमा भुक्तानी मितिसम्म नै वासलातमा देखाइएको हुन्छ ।

(ख) व्यापारिक लगानी (Held For Trading Investments)

यी लगानीहरु वजारमा विक्री योग्य लगानी हुन् र छोटो समयावधिमा विक्री गरि पूँजिगत लाभ आर्जन गर्ने मुख्य उद्देश्य सहित धारण गरिएका हुन्छन् । यी लगानीहरुलाई शुरुमा लागत मूल्यका आधारमा गणना गरी तत्पश्चात् वजार मूल्यका आधारमा गणना गरिन्छ । कारोवार तथा पुनर्मूल्याङ्कनवाट सिर्जित लाभ वा हानीलाई नाफा-नोक्सान हिसाव खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

M.R.U. & Associates Kathmandu Chartered Accountants

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु **अनूसुची ७**

(ग) बिक्रीको लागि उपलब्ध लगानी (Available For Sale Investments)

यी लगानीहरु भुक्तानी मिति सम्म धारण गर्ने लगानी तथा व्यापारिक लगानी बाहेकका लगानीहरु हुन् । यी लगानीलाई शुरुमा लागत मूल्यका आधारमा गणना गरी तत्पश्चात् बजार मूल्यका आधारमा गणना गरिन्छ । मूल्यमा हुने उतारचढावका कारण लगानी अवधिसम्ममा सिर्जित लाभ वा हानीलाई सिधै **लगानी समायोजन कोषमा** लेखाङ्कन गर्ने गरिन्छ र यस्ता उपकरण बिक्री गरेको वखत नगदमा आधारित भई लाभ वा हानीलाई आय व्यय हिसाव खातामा प्रस्तुत गरिन्छ । बजार मूल्य निर्धारण गर्ने समयमा धितोपत्र बजारमा भएको कारोवार गतिविधिलाई ध्यानमा राखिन्छ । धितोपत्र बजारमा सूचीकृत भएका तर सक्रिय रुपमा खरिद बिक्री नभएका लगानीहरुको गणना लागतमा गरिन्छ ।

४.२.३ अन्य सम्पति

अन्य सम्पत्ति अन्तर्गत अग्रिम भुक्तानीहरू, पेश्की तथा पाउनुपर्ने हिसावहरू लेखांकन गर्ने गरिएको छ ।

(क) मौज्दात

संस्थाले खरिद गरेको सबै किसिमको स्टेशनरी, छपाई तथा अन्य बिविध सामाग्रीहरुलाई खपतको आधारमा FIFO (First In First Out) प्रणालीवाट हुन आउने रकम खर्च लेखी मौज्दात रहेकोलाई अन्य सम्पत्तिमा देखाईएको छ ।

(ख) अग्रिम भुक्तानी (Prepayments)

भविष्यमा प्राप्त गरिने सेवाहरु जस्तै बीमा, भवनको बहाल, सञ्चार सेवा, करार अन्तर्गतका मर्मत सम्भार सेवा र अन्य विविध सेवाहरुको आपूर्तिका लागि तथा अग्रिम रुपमा भुक्तानी गरिने रकम नै अग्रिम भुक्तानी हो । अग्रिम भुक्तानी गरिएको रकमलाई भुक्तानी मितिमा पूर्णमूल्यमा सम्पत्तिका रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ र सेवाको आपूर्ति भएको मितिमा वा सेवाको समयावधि समाप्त भएको मितिमा नाफा नोक्सान हिसावमा खर्च जनाईन्छ ।

४.३ दायित्व तथा व्यवस्थाहरु

कम्पनीको दायित्व तथा व्यवस्थाहरु अन्तर्गत सापटीहरु, निक्षेपहरु, कर दायित्वहरु,सम्भावित कर्जा नोक्सानी व्यवस्था, विविध साहुहरु तथा अन्य दायित्वहरु पर्दछन् ।

अन्य बक्यौता खर्चहरु जसको भुक्तान समय तथा भुक्तान गर्नुपर्ने रकम यकिन हुँदैन जस्तै व्यवसायिक सेवा खर्च, संचार खर्चहरु इत्यादि, त्यस्ता अन्य बक्यौता खर्चहरु विगतको खर्च तथा उपभोगको मात्रा, दोस्रो पक्ष सँगको समझदारि आदिको आधारमा अनुमान गरेर लेखाङ्कन गरीएको छ । यस्ता खर्चहरु विजकको प्राप्ति वा विलका आधारमा पछि फर्छ्यौट गरीने गरिन्छ ।

(ग) आयकर तथा अन्य कर दायित्व

कम्पनीको आयकर दायित्व आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम व्यवस्था गरिएको छ । चालु आयकर दायित्व भन्नाले चालु आर्थिक वर्षमा गरिएको मुनाफाबाट तिर्नुपर्ने आयकर रकम हो । आयकर गणना गर्ने प्रयोजनका लागि उपयोग हुने करका दर (तथा कर सम्बन्धी कानून) वासलात मितिमा लागू भएका दर हुन् । सोही अनुरुप चालु आयकरको गणना सर्ब... आयकर ऐन २०५८

M.R.U. & Associates, Kathmandu, Chartered Accountants

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु अनूसुची ७

(संशोधन सहित) मा गरिएको व्यवस्था बमोजिम यस वर्षको नाफालाई आधारमानी गणना गरिन्छ । अन्य कर दायित्वमा आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम विभिन्न भुक्तानीमा गरिएको कर कट्टी रकम समाविष्ट छ ।

४.४ सम्भावित दायित्वहरु

सम्भावित दायित्वहरुमा देहाय बमोजिमका विषयहरु समावेश गरिएका छन् ।
विगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न हुन सक्ने त्यस्ता संभावित दायित्वहरु जसको अस्तित्व भविष्यका एक वा एकभन्दा बढी अनिश्चित घटनाक्रमहरुले निक्यौंल गर्नेछ, जुन कम्पनीको नियन्त्रणभन्दा वाहिर रहेको हुन्छ वा विगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न भएका तर देहायका कारणले गर्दा हाल लेखाङ्कन नगरिएका दायित्वहरु ।

- दायित्व निसर्ग गर्नका लागि आर्थिक लाभ हुने श्रोत बाहिरिने सम्भावना नरहेको,
- दायित्व मापन गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएको ।

यस आर्थिक वर्षको अन्त्यमा त्यस्तो कुनै सम्भावित दायित्वहरु रहेको छैन ।

४.५ वासलात मिति पछिका घटनाहरु

वासलात मिति पछिका घटनाहरु त्यस्ता अनुकुल वा प्रतिकुल घटनाहरु हुन्, जुन वासलात मितिदेखि वित्तीय विवरण जारी गर्नकालागि अनुमोदन गरिएको मितिका बीच घटित हुन्छन् । यस परिप्रेक्षमा वासलात मिति पश्चात घटित सबै सारभूत तथा महत्वपूर्ण घटनाहरुलाई ध्यान दिईएको छ । वासलात मिति पश्चात वित्तीय विवरणमा समायोजन गर्नुपर्ने वा प्रस्तुत गर्नुपर्ने गरी कुनैपनि घटनाहरु सिर्जना भएका छैनन् ।

४.६ आयको लेखाङ्कन

आर्थिक वर्षको कार्यसम्पादनका दौरान सम्पत्तिमा वृद्धि वा दायित्वमा कमी भई शेयर सदस्यहरुको जेथाको वृद्धि गराउने आय, शुल्क, सम्पत्ति तथा दायित्वको निसर्गबाट प्राप्त लाभ इत्यादि शिर्षकहरुलाई सो वर्षको आयमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.७ खर्चको लेखाङ्कन

आर्थिक वर्षको कार्यसम्पादनका दौरान दायित्वमा वृद्धि वा सम्पत्तिमा कमी भई शेयर सदस्यहरुको जेथामा ह्रास आउने कर्मचारी खर्च, कार्यालय संचालन खर्च, इत्यादि शिर्षकहरुलाई सो वर्षको नाफा नोक्सान हिसाबमा खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.७.१ कर्मचारी तथा अन्य सञ्चालन खर्च

कर्मचारीको तलब, भत्ता लगायतका सुविधाहरू र कार्यालय सञ्चालन सम्बन्धी खर्चहरू प्रोदभावी (Accrual) आधारमा लेखाङ्कन गर्ने गरी आर्थिक वर्षको अन्त्यमा भुक्तानी गर्न बाँकी खर्चको सम्बन्धित शीर्षकमा खर्च जनाई दायित्वको व्यवस्था गरिएको छ ।
कम्पनीको कर्मचारीहरुबाट प्राप्त गरेको सेवा बापत व्यहोर्नु पर्ने सबै किसिमका व्ययलाई कर्मचारी खर्च मानिएको छ । कर्मचारी खर्चमा तलब, भत्ता,कर्मचारी सुविधा बापतका खर्चहरु, कार्यसम्पादनमा आधारित बोनस, सञ्चय कोष आदि खर्चहरू समाविष्ट छन्।

M.R.U. & Associates, Kathmandu, Chartered Accountants

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु अनूसुची ७

श्रम ऐन २०७४ बमोजिम संचित बिदा बापतको व्यवस्था, कर्मचारी उपदान बापतको व्यवस्था, कर्मचारीको लागि व्यक्तिगत दुर्घटना तथा औषधोपचार बिमा खर्चको व्यवस्था गरिएको छैन ।

४.७.२ ह्रासकट्टि तथा प्रतिशोधन खर्च (Amortization) खर्च

स्थिर सम्पत्तिहरुमा घट्दो शेष प्रणाली अनुसार आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरेको दर र पद्धति अनुरुप ह्रासकट्टि गर्ने नीति लिइएको छ । यस्तो नीति नेपाल लेखामान १६ "Property, Plant & Equipment" ले निर्धारण गरेको मान्यता अनुरुप छैन जसले सम्पत्तिको उपयोगी आयुको आधारमा व्यवस्थित तरीकाले ह्रासकट्टि गर्नु पर्ने कुरा निर्दिष्ट गर्दछ ।

कम्प्यूटर सफ्टवेयर लगायतका अन्य अदृष्य सम्पत्तिहरु (Intangible Assets) प्रयोगमा आएको मितिले प्रत्येक वर्ष २० प्रतिशतका दरले खर्च लेखाङ्कन गर्ने नीति लिईएको छ ।

४.७.३ आयकर खर्च

आयकर खर्चमा यस वर्षको कर व्यवस्था तथा विगत वर्षको कुनै थप कर दायित्व आएमा सो समेत समावेश गरिन्छ ।

५. लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु

५.१ शेयर पूँजी

कम्पनीको यस वर्षको शेयर पूँजी रु. १,१०,७३,२५०।- रहेको छ । गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष रु.१,१०,००,०००।- ले शेयर पूँजी वढेको छ ।

५.२ जगेडा तथा अन्य कोषहरु

कम्पनीको यस वर्षको अन्त्यमा जगेडा तथा अन्य कोषमा जम्मा रु. (११९,७८०।-) रहेको छ ।

५.३ आयकर व्यवस्था

यस आर्थिक वर्षमा कम्पनी नोक्सानी भएकोले आयकर व्यवस्था गरिएको छैन ।

५.७ पुनर्वर्गीकरण तथा पुनसमूहिकीकरण

गत वर्षको रकमहरुलाई आवश्यकता अनुसार पुन समूहिकरण तथा पुनर्वर्गीकरण गरिएको छ ।

M.R.U. & Associates, Kathmandu, Chartered Accountants

DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD. ESTD. 2017

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal
(सार्वजनिक संस्थान लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

प.सं.२०७७/७८
च.नं. ६२

मिति: २०७८।७।९

विषय : व्यवस्थापन पत्र ।

श्री अध्यक्षज्यू,
दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेड,
काठमाडौं, नेपाल ।

हामीले **दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेड**को २०७६ असार मसान्तको वासलात एवं सोही मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको आय व्यय हिसाव, नगद प्रवाह विवरण, पुँजी कोषमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण र तत्सम्बन्धी लेखा नीति तथा लेखा टिप्पणी समावेश भएको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं । व्यवस्थापनले तयार गरेको वित्तीय विवरणहरु उपर लेखापरीक्षणको आधारमा आफ्नो मन्तव्य व्यक्त गरिएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन आजैका मितिमा जारी गरिएको छ। व्यवस्थापनले गरेका कारोबारको अध्ययनबाट बोर्डले सुधार गर्नुपर्ने विषय तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा रहेका कमजोरीहरु बारे सुझाव सहित पाना- १(एक) को यो व्यवस्थापन पत्र जारी गरिएको छ।

(महेश्वर काफ्ले)
नायव महालेखापरीक्षक

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328

व्यवस्थापन पत्र
दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेड
२०७५।७६

१. **पृष्ठभूमि** : देशमा जलाशय युत्त जलविद्युत आयोजना निंमाण र व्यवस्थापनलाई अझ प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले २०७३।११।२० कम्पनी ऐन, २०६३ अनुरुप दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको स्थापना भएका छ। दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजना प्रदेश नम्बर १ को खोटाङ र ओखलढुङ्गा जिल्लाको सीमाना भई बग्ने दुधकोशी नदीमा पदर्छ। दुधकोशी मुख्य विद्युत गृह र दुधकोशी Dam Toe विद्युत गृहबाट क्रमशः ६०० मेगावाट र ३५ मेगावाट उत्पादन हुनेगरी जम्मा ६३५ मेगावाट जडित क्षमता रहने यस आयोजनाबाट उत्पादित विद्युत ११५ कि.मि. लम्बाइ भएको ४०० के.भी. डबल सर्किट प्रशारण लाईनबाट ढल्केबरमा जोडिने छ। यस आयोजनाको निर्माणस्थल काठमाडौबाट पुर्व लगभग १६० कि.मि. को दुरीमा रहेको छ। आयोजना विकासका लागि अपरिहार्य रहेको पहुँचमार्ग लगभग तयारी अवस्थामा रहेको यो आयोजना वर्तमान ऊजाको व्यवस्थापनलाई सम्बोदन गर्नसक्ने एक मुख्य जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजना हो।

कम्पनीको यस वर्ष शेयर पुँजी रु. ११,०७३,२५०.०० रहेको छ र आवश्यक बजेट नभएकोले यस वर्ष आयोजनामा कुनै कार्य भएको छैन। कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत रुपमा बसन्त ध्वज श्रेष्ठको मात्र नियुक्ति भएको छ।

२. **बैक मौज्दातमा ब्याज आम्दानी:** कम्पनीको एभरेस्ट बैकको चल्ती खातामा मिति २०७४।०६।०९ मा रु १,१०,००,००० जम्मा भएको देखिन्छ कम्पनीको उदेश्य बमोजिम कार्य नगरी कम्पनीले चल्ती खातामा रकम राखेकोले लामो समयको ब्याज आम्दानी भने गुमाएको देखिन्छ। कम्पनीको सम्पतिहरुको अधिकतम प्रयोग गरि कम्पनी लाई हित हुने गरि कम्पनीको श्रोतहरु परिचालन गर्नु पर्दछ।

३. **आयकर कानुनको पालना:** कम्पनीको आर्थिक वर्ष २०७३/२०७४, २०७४/७५ को लेखापरीक्षण कार्य समयमानै सम्पन्न नभएकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९५ बमोजिम आय विवरण दाखिला समयमानै नभएकोले आयकर ऐन को दफा ११७ बमोजिमको शुल्क लाग्ने व्यवस्था छ। आयकर ऐन, २०५८ को सम्पूर्ण दफाहरुको पालना गरि दण्ड र जरिवाना बाट कम्पनीलाई बचाउनु पर्दछ।

४. **लेखापरीक्षण समिति गठन:** कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १६४(१)तीन करोड रुपैयाँ वा सोभन्दा बढी चुक्ता पुँजी भएको सूचीकृत कम्पनी वा नेपाल सरकारको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएको कम्पनीले कम्पनीको दैनिक कार्यसञ्चालन वा व्यवस्थापनामा संलग्न नरहेको सञ्चालकको अध्यक्षतामा कम्तीमा तीनजना सदस्य रहेको एक लेखापरीक्षण समिति गठन गर्नु पर्नेछ। कम्पनी ऐन, २०६३ का सम्पूर्ण दफाहरुको पालना गरि दण्ड र जरिवाना बाट कम्पनीलाई बचाउनु पर्दछ।

५. गत लेखापरिक्षणको व्यवस्थापन पत्र र अन्तिम लेखापरिक्षण प्रतिवेदनमा भएका कैफियत सुधार भए नभएको अवस्था

क्र.सं.	लेखापरीक्षण कैफियत	गत आर्थिक वर्ष	यस आर्थिक वर्ष
१	कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७६ र दफा ८० पालना नभएको	कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७६ र दफा ८० पालना नभएको	स्थिति यथावत
२	कम्पनीको सम्पूर्ण खर्चको हिसाव कम्पनीको आय विवरणमा नदेखिएको	आय विवरणमा नदेखिएको	स्थिति यथावत
३	बैक मौज्दातमा ब्याज आम्दानी गुमाएको	आम्दानी गुमाएको	स्थिति यथावत

१

६. अन्य विषयका साथसाथै लेखापरीक्षण योजना अनुसारको कार्यक्षेत्र, कार्य समस्या र लेखापरीक्षणको क्रममा पाईएका महत्वपूर्ण कैफियतहरू शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिहरुलाई सम्प्रेषण गरिन्छ।

कम्पनी ऐन २०६३ को प्रावधानहरु पालना सम्बन्धी प्रतिवेदन

१. हामीले लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न आवश्यक ठानेका सूचना, स्पष्टीकरण र जवाफ पाएका छौं।

२. हामीले लेखापरीक्षण गरेका श्रेस्ताहरुको आधारमा हाम्रो रायमा संस्थाको हिसाब किताब सम्बन्धित ऐन बमोजिम माथि कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेदमा उल्लेख गरिएझैं ठीकसँग राखिएको छैन।

३. हाम्रो रायमा यो प्रतिबेदनसँग सम्बन्धित संलग्न वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण र प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु संस्थाले राखेको हिसाब किताब, बहिखाता श्रेस्ता र लेखासँग दुरुस्त रहेका छन्।

४. हाम्रो लेखापरीक्षणको समयमा दिइएको सूचना एवं स्पष्टीकरणका आधारमा एवं संस्थाको खाताहरुको परिक्षण गर्दा माथि कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेदमा उल्लेख गरिएका बाहेक संस्थाको संचालक समिति वा त्यसको सदस्यहरु वा कुनै प्रतिनिधि वा कुनै पदाधिकारी वा कुनै कर्मचारीले प्रचलित कानुन बिपरित कुनै कार्य गरेको वा सस्थाको सम्पति हिनामिना गरेको वा संस्थाको हानी नोक्सानी गरे गराएको हाम्रो जानकारीमा आएन।

५. संस्थामा लेखासम्बन्धी कुनै जालसाजी भएको कम्पनीको श्रेस्ता र लेखापरीक्षणबाट हाम्रो जानकारीमा आएन।

६. कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७६(१) मा प्रत्येक पब्लिक कम्पनीले कारोबार शुरु गर्ने इजाजत पाएको एक वर्षभित्र साधारण सभा गर्नुपर्ने तथा सोही ऐनको दफा ८०(१) अनुसार प्रत्येक पब्लिक कम्पनीले वार्षिक साधारण सभा भएको तीस दिनभित्र सो सभामा उपस्थित शेयरधनीहरुको संख्या वार्षिक आर्थिक विवरण सञ्चालक र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन र सो सभाले गरेका निर्णयको एक प्रति कार्यालयमा पठाउनु पर्ने उल्लेख भए बमोजिम पालना नभएकोले सो को पालना हुनपर्दछ।

(राम प्रसाद डोटेल)
उप महालेखापरीक्षक

सारभूत किसिमको त्रुटीहरित, वित्तीय विवरण तयार गर्ने, आन्तरीक प्रणालीको तर्जुमा गर्ने, कार्यान्वयन र संचालन गर्ने, सम्पत्तिहरुको व्यवस्थापन गर्ने र लेखानीतिहरुको छनौट तथा लागु गर्ने एवं परिस्थिति अनुसार लेखा सम्बन्धी महत्वपुर्ण अनुमान गर्ने कार्यहरु पर्दछन्।

यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरु तयार एवं प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ। वित्तीय विवरण तयार गर्दा संस्थाको अविछिन्नताको रुपमा ब्यवासायको बिशेष लेखाजोखा व्यवस्थापनको लागि अपरिहार्य हुन्छन् र विषय वस्तुहरुको स्तरीयता विचार गर्नुपर्ने वा अविछिन्नता संगै जानकारीहरुको खुलासा गर्ने दायित्व ब्यवास्थापनमा रहेको छ। संस्थाको वित्तीय विवरणहरुको निरीक्षण गर्ने जिम्मेवारी कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिमा रहेको हुन्छ।

लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो उद्देश्य भनेको समग्र वित्तीय विवरणहरु, गलत विवरण, जालसाजी वा भूलबाट मुक्त छन् छैनन् भन्ने कुरा उचित रुपमा सुनिश्चित गरेर उपयुक्त निष्कर्षमा पुगी मनासिव आश्वासन प्राप्त गरी आफ्नो राय सहित लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु हो। उचित आश्वासन प्राप्त भएतापनि नेपाल लेखापरीक्षणमान अनुसार लेखापरीक्षण गर्दा वित्तीय विवरणहरुमा कुनै किसिमको त्रुटी भएमा सो त्रुटी सधै पत्ता लाग्छ भन्ने छैन। त्रुटीहरु जालसाजी वा गल्तीबाट निम्तिन्छ र त्यस्ता त्रुटीहरु जसले सरोकारवालाहरुले सो त्रुटीपूर्ण वित्तीय विवरणलाई आधार मानि गरिएको निर्णयलाई प्रभाव पार्न सक्दछ, सोलाई प्राथमिकता दिइन्छ। साथै,

१. वित्तीय विवरणहरुमा उल्लेख गरिएका रकमहरु तथा खुलासा गरिएका सूचना लगायत अन्य विवरण बारे पुष्ट्याईका यथेष्ट प्रमाण संकलन गर्ने, प्रमाणको पूर्ण वा आंशिक वा छड्के परीक्षण गर्ने कार्यविधि लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ। यसरी अवलम्बन गरिएका लेखापरीक्षण कार्यविधिमा वित्तीय विवरण जालसाजी वा त्रुटीबाट सारभूत रुपमा गलत आँकडासहित प्रस्तुत हुन सक्ने कुरामा अवलम्बन गरिने लेखापरीक्षणको जोखिम मूल्यांकन व्यवसायिक विवेकमा निर्भर हुन्छ। जालसाजीबाट निम्त्याइएको त्रुटी पत्ता नलाग्ने जोखिम गल्तीबाट निम्तिएको त्रुटिको भन्दा अधिक हुन्छ।

२. लेखापरीक्षणबाट जोखिम मुल्यांकन गर्ने क्रममा संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको उपयुक्तता बारेमा परिक्षण गरिएतापनि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता बारे लेखापरीक्षकबाट राय व्यक्त गर्ने उद्देश्य राखिएको छैन।

३. व्यवस्थापनले वित्तीय विवरण तयार गर्दा प्रयोग गरेका लेखा नीतिको सान्दर्भिकता विश्लेषण तथा लेखा अनुमानको औचित्यताको साथै वित्तीय बिवरणहरुको समष्टिगत प्रस्तुतीकरणको मूल्यांकन पनि लेखापरीक्षणमा समावेस हुन्छ।

४. लेखापरीक्षणका क्रममा संस्थाले चालु रुपमा निरन्तरता पाउने आधारमा शंका उत्पन्न भई घटनाहरु वा परिस्थितिहरुमा सारभूत अनिश्चितता रहेको वा नरहेको बारेमा प्रमाणका आधारमा व्यवस्थापनले प्रयोग गरेको अविछिन्नताको आधार उचित भएको निष्कर्ष निकालिन्छ। सारभूत अनिश्चितता रहेको निष्कर्ष भएमा वित्तीय विवरणमा भएका खुलासाका बारेमा लेखापरीक्षण प्रतिबेदनमा ध्यानाकर्षण गराइन्छ र ती खुलासा अपर्याप्त भएमा हाम्रो रायलाई संसोधन गरिन्छ। हाम्रो निष्कर्ष लेखापरीक्षण प्रतिबेदन जारी भएको मितिसम्म प्राप्त भएका प्रमाणहरुमा आधारित हुन्छ। तर भविष्यका घटनाहरु वा परिर्स्थितिहरुका कारण संस्था अविछिन्न नरहन पनि सक्दछ।

५. व्यवस्थापनले तयार पारेको वित्तीय विवरणहरुको समग्र प्रस्तुति, ढांचा र वित्तीय विवरण सम्बन्धी खुलासाहरुका अनुसार सो वित्तीय विवरणले संस्थाको कारोबार र घटनाहरुलाई उचित रुपमा प्रस्तुत गरेको वा नगरेको मूल्यांकन गरिन्छ।

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बबरमहल, काठमाण्डौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal
(सार्वजनिक संस्थान लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

प.सं.२०७७/७८, च.नं. ६२

मितिः २०७८।७।९

श्री अध्यक्षज्यू,
दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड,
काठमाण्डौ, नेपाल।

विषय : स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन।

लेखापरीक्षकको राय

हामीले **दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड**को २०७६ असार मसान्तको वासलात, सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण र तत्सम्बन्धी लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु समावेश भएको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं।

हाम्रो रायमा संलग्न वित्तीय विवरणहरुले कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेदमा उल्लेखित व्यहोराले पार्न सक्ने असर बाहेक दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको २०७६ असार मसान्तको वित्तीय स्थिति र सो मितिमा अन्त्य भएको आर्थिक वर्षको संचालन नतिजा, नगद प्रवाहको विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण नेपाल लेखामान तथा लेखाको सर्वमान्य सिद्दान्त बमोजिम सही र यथार्थ चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान : सरकारी कम्पनीलाई लागु हुने गरी आर्थिक वर्ष २०७३/७४ बाट प्रभावकारी वित्तीय प्रतिवेदन रुपरेखा नेपाल लेखामान देखि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानमा परिवर्तन गरेको छ। तर संलग्न गरिएको आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को वित्तीय विवरण नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुसार तयार गरिएको छैन। जसको पालना नभएकाले कम्पनीको वित्तीय विवरणमा सारभूत रुपमा प्रभाव पार्ने देखिन्छ।

लेखापरीक्षणका मुख्य मामलाहरु -Key Audit Matters_

हाम्रो व्यावसायिक निर्णयमा प्रस्तुत वर्षको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणमा देखिएका धेरै महत्वका विषयवस्तुहरु नै लेखापरीक्षणका मुख्य कुराहरु हुन। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेद एवं व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेख भएका व्यहोरा बाहेक अन्य थप लेखापरीक्षणका विषयवस्तुहरु रहेको छैन।

व्यवस्थापन पत्र

व्यवस्थापनले सुधार गर्नुपर्ने थप व्यहोरा यसैसाथ संलग्न व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेख गरिएको छ।

वित्तीय विवरणप्रति व्यवस्थापन र शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिको उत्तरदायित्व

यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरु तयार एवं प्रस्तुत गर्ने तथा व्यवस्थापनलाई लागेको उचित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ। यी उत्तरदायित्व अन्तर्गत चाहे जालसाजी वा गल्तीबाट होस्,

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328

MRU
ASSOCIATES
Chartered Accountants

दर्ता नं. – ६४
२०७८/६/६

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

श्रीमान शेयर सदस्य महानुभावहरु,

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड,

काठमाण्डौ, नेपाल।

लेखापरीक्षकको राय

हामीले दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेडको यसैसाथ संलग्न २०७६ आषाढ मसान्तको वासलात, सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको आय विवरण, नगद प्रवाह विवरण, इक्वीटीमा भएको परिवर्तन तथा वित्तीय विवरणहरुसग सम्बन्धित निति तथा टिप्पणीहरु समावेश गर्दछ, को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा संलग्न वित्तीय विवरणहरुले कैफियत सहितको राय ब्यक्त गर्ने आधारमा उल्लेखित ब्यहोराले पार्न सक्ने असर बाहेक दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेडको २०७६ आषाढ मसान्तको वित्तीय स्थिति र सो मितिमा समाप्त भएका आर्थिक वर्षको संचालन नतिजा, नगद प्रवाहको विवरण, इक्वीटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धि विवरणको प्रचलित लेखा तथा प्रतिवेदन सिद्वान्त बमोजिम सहि र यथार्थ चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको राय ब्यक्त गर्ने आधारहरु

सरकारी कम्पनीलाई २०७३।२०७४ बाट लागु हुने गरि प्रभावकारी वित्तीय रिपोटिङ रुपरेखा नेपाल लेखामान देखि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानमा परिबर्तन गरेको छ। तर संलग्न गरिएको २०७५।७६ को वित्तीय विवरण नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुसार तयार गरिएको छैन, जसको प्रभाव अनिश्चत छ र त्यो प्रभाव महत्वपूर्ण तथा ब्यापक हुन सक्छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

यर्थात र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरु तयार र प्रस्तुत गर्ने तथा ब्यवस्थापनलाई लागेको उचित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको जिम्मेवारी व्यवस्थापनको हो। यी जिम्मेवारी अन्तर्गत चाहे जालसाजी वा त्रुटीबाट होस, सारभुत किसिमको त्रुटी रहित वित्तीय विवरण तयार गर्ने, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको तर्जुमा गर्न,कार्यन्विन र सन्चालन गर्ने,सम्पत्तिहरुको व्यवस्थापन र लेखानीतिहरुको छनौट तथा लागु गर्ने एवं परिस्थिति अनुसार लेखा सम्बन्धि महत्वपूर्ण अनुमान गर्ने कार्यहरु पर्दछन।

वित्तीय विवरण तयार गर्दा कम्पनीको अबिछिन्नताको रुपमा ब्यवसायको बिशेष लेखाजोखा ब्यवस्थापनकोलाई अपरिहार्य हुन्छन र बिषयवस्तुको स्तरियता विचार गर्नुपर्ने वा अबिछिन्नता सगै जानकारीहरुको खुलासा गर्न दाईत्व ब्यवस्थापनको रहेको छ। कम्पनीको वित्तीय विवरणहरुको निरिक्षण गर्ने जिम्मेवारी शाशकिय कार्यभार बहन गर्ने ब्यक्तिमा रहेको हुन्छ।

वित्तीय विवरण लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो उदेश्य समग्र वित्तीय विवरणहरु, गलत विवरण,जालसाजी वा त्रुटीबाट मुक्त छन, छैनन भन्ने कुरा उचित रुपमा शुनिश्चित गरेर उपयुक्त निष्कर्समा पुगी मनासिव आश्वाशन प्राप्त गरि आफ्नो राय सहित लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारि गर्नु हो। मनासिव आश्वाशन प्राप्त भएता पनि नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान अनुसार लेखापरीक्षण गर्दा वित्तीय विवरणहरुमा कुनै किसिमको त्रुटी भएमा सो त्रुटी सधै पत्ता लाग्छ भन्ने छैन। त्रुटीहरु जालसाजी वा गल्ती बाट निम्तिन्छन र यस्ता त्रुटीहरु जसले सरोकारवालाहरुले सो त्रुटीपूर्ण वित्तीय विवरणहरुलाई आधार मानि गरिएको निर्णयलाई प्रभाव पार्न सक्दछ,सो लाई प्राथमिकता दिइन्छ। लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी सम्बन्धि अन्य कुराहरु:

१. वित्तीय विवरणहरुमा उल्लेख गरिएका रकमहरु तथा खुलासा गरिएका सुचना लगायत अन्य विवरण वारे पुष्टयाइएका एथेष्ट प्रमाण संकलन गर्ने, प्रमाणको पूर्ण वा आंशिक वा छडके परीक्षण गर्ने कार्यबिधी लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ। यसरी अवलम्बन गरिएका लेखापरीक्षण कार्यबिधीमा वित्तीय विवरण जालसाजी वा त्रुटीबाट सारभुत रुपमा गलत आकडा सहित प्रस्तुत हुन सक्ने कुरामा अवलम्बन

गरिने लेखापरीक्षणको जोखिम मुल्याङकन ब्यवसायिक विवेमेकमा निर्भर हुन्छ। जालसाजीबाट निम्ताइएको त्रुटीहरु पत्ता नलाग्ने जोखिम गल्तीबाट निम्ताइएको त्रुटीको भन्दा अधिक हुन्छ।

M.R.U. & Associates
Kathmandu
Chartered Accountants

२. लेखापरीक्षणबाट जोखिम मुल्याङ्कन गर्ने क्रममा संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको उपयुक्तता बारेमा परीक्षण गरिएतापनि यस्तो आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता बारे लेखापरीक्षकबाट राय व्यक्त गर्ने प्रयोजन रहेको छैन।

३. व्यवस्थापनले वित्तीय विवरण तयार पार्दा प्रयोग गरेका लेखानितीको सान्दर्भिकता विश्लेषण तथा लेखा अनुमानको औचित्यताको साथै वित्तीय विवरणहरुको समष्टिगत प्रस्तुतीकरणको मुल्याङ्कन पनि लेखापरीक्षणमा समावेस हुन्छ।

४.लेखापरीक्षणका क्रममा संस्थाले चालु रुपमा निरन्तता पाउने आधारमा शका उत्पन्न भई घटनाहरु वा परिस्थितिहरुमा सारभुत अनिश्चितता रहेको वा नरहेको बारेमा प्रमाणका आधारमा व्यवस्थापनले प्रयोग गरेको अभिछिन्नताको आधार उचित भएको निस्कर्ष निकालिन्छ। सारभुत अनिश्चितता रहेको निस्कर्ष भएमा वित्तीय विवरणमा भएका खुलासाका बारेमा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा ध्यानआकर्षण गराईन्छ र ति खुलासा पर्याप्त नभएमा हाम्रो रायलाई संसोधन गरिन्छ। हाम्रो निस्कर्ष लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारि भएको मिति सम्म प्राप्त भएका प्रमाणहरुमा आधारित हुन्छ। तर भविश्यका घटनाहरु वा परिस्थितिहरुका कारण संस्था अभिछिन्न नरहन पनि सक्दछ।

५. व्यवस्थापनले तयार पारेको वित्तीय विवरणहरुको समग्र प्रस्तुती, ढाचा र वित्तीय विवरण सम्बन्धि खुलासाहरुका अनुसार सो वित्तीय विवरणले संस्थाको कारोबार र घटनाहरुको उचित रुपमा प्रस्तुत गरेको वा नगरेको मुल्याङ्कन गरिन्छ ।

६. अन्य विषयका साथसाथै लेखापरीक्षण योजना अनुसारको कार्यक्षेत्र, कार्य समय र लेखापरीक्षणको क्रममा पाईएको महत्वपूर्ण कैफियतहरु शाशकिय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिहरुलाई सम्प्रेषण गरिन्छ ।

७. शाशकिय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिहरुलाई हामीले स्वतन्त्रता सम्बन्धि आचारसंहिताको परिपालना गरेको पत्र दिईन्छ र स्वतन्त्रतालाई असर गर्ने सबै सम्बन्धहरु र अन्य विषयहरु जसले हाम्रो स्वतन्त्रतालाई समग्र रुपमा असर गर्न सक्दछ, सो विषयहरुलाई निराकरण गरेको बारे पनि शाशकिय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिहरुलाई सम्प्रेषण गरिन्छ ।

कम्पनी ऐन २०६३ को प्रावधानहरु पलना सम्बन्धि प्रतिवेदन

१ . लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न हामीले आवश्यक ठानेका सुचना तथा स्पष्टिकरणहरु उपलब्ध भएका छन् ।

२. हामीले लेखापरीक्षण गरेका श्रेस्ताहरुका आधारमा हाम्रो रायमा संस्थाको हिसाब किताब सम्बन्धि ऐन बमोजिम माथि कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधारमा उल्लेखित बाहेक ठिक संग राखिएको छ।

३. हाम्रो रायमा यो प्रतिवेदनसंग सम्बन्धित संलग्न वासलात, नाफा नोक्सान हिसाव, नगद प्रवाह विवरण, इक्वीटीमा भएको परिवर्तन तथा वित्तीय विवरणहरुसग सम्बन्धित् निति तथा टिप्पणीहरु संस्थाले राखेको हिसाबसँग दुरुस्त रहेका छन्।

४. हाम्रो लेखापरीक्षणको समयमा दिइएको सुचना र स्पटिकरणका आधारमा एंव संस्थाको खाताहरुको परिक्षण गर्दा माथि संस्थाको संचालक समिति वा त्यसका सदस्यहरु वा कुनै प्रतिनिधि वा कुनै पधाधिकारी वा कुनै कमंचारीले प्रचलित कानुन विपरित कुनै कार्य गरेको वा संस्थाको सम्पत्तिहरुको हिनामिना गरेको वा संस्थाको हानि नोक्सानी गरे/गराएको हाम्रो जानकारीमा आएन।

५. संस्थामा लेखा सम्बन्धि कुनै जालसाजी भएको, कम्पनीको श्रेस्ता र लेखापरीक्षणबाट हाम्रो जानकारीमा आएन।

६. कम्पनी ऐन २०६३ दफा ३ (२),७६(१),८०(१),८१ मा भएको प्रावधानहरु पलना नभएकोले सो को पालना गर्नु पर्दछ।

सिए मनोज केसी

एम आर यू एन्ड एसोसिएट्स

मितिः २०७८/०६/०६

स्थानः काठमाडौं

UDIN: 210923CA00575bRSZu

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७६ असार ३१ को वासलात

विवरण	अनुसुची	२०७६.०३.३१ को (रु.)	२०७५.०३.३२ को (रु.)
पूंजी तथा दायित्व			
शेयर पूंजी	१	११,०७३,२५०.००	११,०७३,२५०.००
नाफा नोक्सान हिसाव	२	(१६८,०३०.००)	(११९,७८०.००)
चालु दायित्व तथा व्यवस्था	३	१०४,७५०.००	५६,५००.००
जम्मा		११,००९,९७०.००	११,००९,९७०.००
सम्पति तथा जायजेथा			
स्थिर सम्पति	४	-	-
लगानी हिसाव		-	-
कर्जा तथा सापटि		-	-
नगद् तथा बैंक मौज्दात	५	११,००९,९७०.००	११,००९,९७०.००
जम्मा		११,००९,९७०.००	११,००९,९७०.००

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्वन्धि टिप्पणीहरु ७

रमेश खड्का
स. निर्देशक(लेखा)

बसन्त ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख का. अ.

रविन्द्र प्रसाद चौधरी
सदस्य
सं. समिति

नीलकहरी लुइंटेल
सदस्य
सं. समिति

कुलमान घिसिङ
संयोजक
सं. समिति

सिए मनोज केसी
एम.आर.यू एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

रामु प्रसाद ओटेल
उप-महालेखापरीक्षक
महालेखापरीक्षकको कार्यालय

दुधकोशी जलविद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७५.०४.०१ देखि २०७६.०३.३१ सम्म

नाफा नोक्सान खाता

आम्दानी	अनुसुची	आ.ब. २०७५.७६	आ.ब. २०७४.७५
बिद्युत बिक्रीबाट आम्दानी			-
अन्य आम्दानी			-
जम्मा			-
खर्च			
कार्यालय संचालन खर्च	६	४८,२५०.००	२८,२८०.००
मर्मत तथा संभार खर्च		-	-
ह्रासकट्टी खर्च	४	-	-
जम्मा खर्च		४८,२५०.००	२८,२८०.००
कर्मचारी बोनस कोषको व्यवस्था अधिको संचालन मुनाफा		(४८,२५०.००)	(२८,२८०.००)
कर्मचारी बोनस कोष		-	-
सञ्चालन मुनाफा		(४८,२५०.००)	(२८,२८०.००)
कर व्यवस्था		-	-
यस बर्षको कर व्यवस्था		-	-
स्थगन कर ब्यवस्था		-	-
आयकर व्यवस्था पछिको खुद मुनाफा		(४८,२५०.००)	(२८,२८०.००)

रमेश खड्का
स. निर्देशक (लेखा)

बसन्त ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख का. अ.

रविन्द्र प्रसाद चौधरी
सदस्य
स. संमिति

लोकहरि लुईटेल
सदस्य
स. संमिति

सिए मनोज कर्मी
एम आर यु एण्ड एसोसियट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७५.०४.०१ देखि २०७६.०३.३१ सम्म

नगद प्रवाह विवरण

विवरण	२०७६.०३.३१ को (रु.)	२०७५.०३.३२ को (रु.)
संचालन गतिविधिको नगद प्रवाह		
नाफा नोक्सान हिसाब खाता अनुसारको	(४८,२५०.००)	(२८,२८०.००)
स्थीर सम्पतीको निसर्ग		-
पूर्व संचालन खर्च		-
ह्रासकट्टी		-
कार्यसील पूजी परिवर्तन अधिको संचालन	(४८,२५०.००)	(२८,२८०.००)
समायोजन :		
चालु सम्पतिमा कमी (वृद्धि)		-
चालु दायित्वमा वृद्धि (कमी)	४८,२५०.००	२८,२५०.००
कोषमा कमी (वृद्धि)		-
जम्मा समायोजन	४८,२५०.००	२८,२५०.००
संचालन गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह		(३०.००)
लगानी गतिविधिको नगद प्रवाह :		
स्थिर सम्पति बिक्री (खरिद)		-
लगानी		-
लगानी गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह		-
वित्तिय गतिविधिको नगद प्रवाह :		
शेयर पूजीको वृद्धि (कमी)		११,०००,०००.००
वित्तिय गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह :	•	११,०००,०००.००
यस वर्षको खुद नगद प्रवाह विवरण		१०,९९९,९७०.००
गत वर्षको नगद तथा बैंक मौज्दात	११,००९,९७०.००	१०,०००.००
यस वर्षको जम्मा नगद तथा बैंक मौज्दात	११,००९,९७०.००	११,००९,९७०.००

रमेश खड्का स. निर्देशक लेखा	बसन्त ध्वज श्रेष्ठ प्रमुख का. अ.	रविन्द्र प्रसाद चौधरी सदस्य स. समिति	लोकहरी लुइटेल सदस्य स. समिति	कुलमान घिसिङ अध्यक्ष स. समिति	सिए मनोज केसी एम आर यु एण्ड एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि.
DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD.
ESTD: 2017

M.R.U. & Associates
Kathmandu
Chartered Accountants

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१९

रामु प्रसाद डोटेल
उप-महालेखापरीक्षक
महालेखापरीक्षकको कार्यालय

दूधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७५ ०४ ०१ देखि २०७६ ०३ ३१ सम्म

इक्वीटिमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी बिवरण

रकम रु.मा

बिवरण	शेयर पूजि	संचित नफा/नोक्सान	कोष	कुल रकम
सुरुको मौजदात	११,०७३,२५०.००	(११९,७८०.००)		१०,९५३,४७०.००
समायोजन	-	-		-
समायोजन पछिको मौजदात	११,०७३,२५०.००	(११९,७८०.००)	-	१०,९५३,४७०.००
शेयर पूजि थप				-
यस बर्षको नाफा		(४८,२५०.००)		(४८,२५०.००)
अन्तीम मौज्दात	**११,०७३,२५०.००**	**(१६८,०३०.००)**	**-**	**१०,९०५,२२०.००**

रमेश [illegible]
म. नि. (वित्त/लेखा)

[illegible] छत्र श्रेष्ठ
प्रमुख का. अ.

गोविन्द प्रसाद चौधरी
सदस्य
ले. स. समिति

[illegible] लुइटेल
सदस्य
ले. स. समिति

कुलमान घिसिङ
[illegible]
ले. स. समिति

सिए मनोज केसी
एम आर यु एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

रामु प्रसाद डोटेल
उप-महालेखापरीक्षक
महालेखापरीक्षकको कार्यालय

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

आ.ब. २०७५.७६

शेयर पूँजी — **अनुसुची १**

विवरण	**२०७६.०३.३१ को (रु.)**	**२०७५.०३.३२ को (रु.)**
शेयर	११,०७३,२५०.००	११,०७३,२५०.००
जम्मा	**११,०७३,२५०.००**	**११,०७३,२५०.००**

नाफा नोक्सान हिसाव — **अनुसुची २**

विवरण	**२०७६.०३.३१ को (रु.)**	**२०७५.०३.३२ को (रु.)**
गत बर्षको	(११९,७८०.००)	(९१,५००.००)
यस बर्षको	(४८,२५०.००)	(२८,२८०.००)
जम्मा	**(१६८,०३०.००)**	**(११९,७८०.००)**

चालु दायित्व तथा व्यवस्था — **अनुसुची ३**

विवरण	**२०७६.०३.३१ को (रु.)**	**२०७५.०३.३२ को (रु.)**
लेखापरिक्षण शुल्क	८३,६२५.००	५५,७५०.००
आयकर व्यवस्था	-	-
अन्य भुक्तानी दिनुपर्ने	१,१२५.००	७५०.००
दूधकोशी ज.ज.वि.आ.	२०,०००.००	-
जम्मा	**१०४,७५०.००**	**५६,५००.००**

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि. ESTD: 2017 DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD.

M.R.U. & Associates Kathmandu Chartered Accountants

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

२०७५.०४.०१ देखि २०७६.०३.३१ सम्म

स्थिर सम्पतिको विवरण | **अनुसुची ४**

सम्पतिको नाम	कार्यालय उपकरण	अन्य	जम्मा
गत वर्षको बाँकी	-	-	-
यस वर्षको थप	-		-
सम्पत्तिको निसर्ग	-		-
ह्रास योग्य मूल्य	-	-	-
ह्रासकट्टी दर	२५%	१५%	
यस आ.व को ह्रासकट्टी	-	-	-
बाँकी मूल्य	-	-	-

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

आ.ब. २०७५.७६

नगद तथा बैंक मौज्दात — अनुसुची ५

विवरण	२०७६.०३.३१ को (रु.)	२०७५.०३.३२ को (रु.)
नगद मौज्दात		-
एभरेष्ट बैकं लि.	११,००९,९७०.००	११,००९,९७०.००
जम्मा	११,००९,९७०.००	११,००९,९७०.००

कार्यालय संचालन खर्च — अनुसुची ६

विवरण	२०७६.०३.३१ को (रु.)	२०७५.०३.३२ को (रु.)
लेखा परिक्षण शुल्क	२८,२५०.००	२८,२५०.००
बैक शुल्क	-	३०.००
ज्याला	२०,०००.००	-
जम्मा	४८,२५०.००	२८,२८०.००

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु **अनूसुची ७**

१. **सामान्य जानकारी**

देशमा जलाशय युक्त जलविधुत आयोजना र्निमाण र व्यवस्थापनलाई अफ प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले बि. स.२०७३।११।२०मा कम्पनी ऐन २०७३ अनुरुप दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेडको स्थापना भएका छ।

२. **वित्तीय विवरणमाथिको उत्तरदायित्व**

वित्तीय विवरणमाथिको उत्तरदायित्व संस्थाको व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समितिमा निहित रहेको छ । संलग्न वित्तीय विवरणहरु संस्थाको सञ्चालक समितिको बैठकबाट स्वीकृत भएको छ । प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरु संस्थाको अविच्छिन्न सञ्चालन (Going Concern Assumption) मान्यताको आधारमा तयार पारिएको छ ।

३. **वित्तीय विवरण तयारीका आधारहरु**

संस्थाको आर्थिक विवरणहरु ऐतिहासिक लागत अवधारणा (Historical Cost Concept) अनुरुप अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक प्रोद्‌भावी आधारमा तयार गरिएको छ । संलग्न वित्तीय विवरणहरु लेखाको सर्वमान्य सिद्धान्त तथा प्रचलन अनुसार तयार पारिएका छन् । वित्तीय विवरण तयार पार्दा लेखा सिद्धान्तमा आधारित रहेर केही अनुमानहरु गर्नुपर्ने तथा लेखा नीतिहरु लागू गर्ने क्रममा व्यवस्थापनपक्षले स्वविवेकको समेत प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ । यस वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा व्यवस्थापनले गरेका लेखा अनुमानहरु विवेकसम्मत र उचित रहेको कुरामा व्यवस्थापन विश्वस्त छ । लेखा अनुमानहरु तत्कालीन अवस्थाको यथोचित विश्लेषणअनुरुप निर्धारण गरिने भएकोले भविष्यको परिणाम फरक पर्न सक्ने हुन्छ । लेखा अनुमानमा भविष्यमा हुने परिवर्तनहरु प्रचलित लेखामानअनुरुप तत्काल तथा त्यसपछिको अवधिमा Prospectively समायोजन गरिन्छन् । स्वविवेक तथा अनुमानहरु समयसमपेक्ष तथा उचित रहिरहुन् भनेर नियमित रुपमा पूनरावलोकन गरीएका छन् ।

४. **प्रमुख लेखा नीतिहरु** (Principle Accounting Policies):

संस्थाको वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा आधार लिईएका लेखा नीतिहरु तल उल्लेख गरिएको छ । अन्यथा उल्लेख गरिएको अवस्थामा बाहेक अटुट रुपमा नीतिहरुको पालना गरिएको छ ।

४.१ **जेथा(Equity)**

सम्पत्तिबाट सम्पूर्ण दायित्व घटाए पश्चात् बाँकी रहने शेयरधनी सदस्यको स्वार्थ नै जेथा (Equity) हो । यस अन्तर्गत शेयरधनी सदस्यले लगानी गरेको शेयर रकम, सञ्चित मुनाफा तथा सञ्चित मुनाफाबाट विनियोजन गरिएको जगेडा कोषहरु पर्दछन् ।

४.२ **सम्पत्तिहरु**

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु **अनूसुची ७**

सम्पत्ति भन्नाले विगतका घटनाक्रमहरुले गर्दा निकायको नियन्त्रणमा आएको त्यस्ता आर्थिक श्रोतहरुलाई जनाउँछ जसको उपयोग बाट निकायले भविष्यमा आर्थिक लाभ प्राप्त गर्नसक्ने सम्भावना आङ्कलन गरेको हुन्छ । बासलात मितिमा कम्पनीको नियन्त्रणमा रहेको तथा भविष्यमा आर्थिक लाभको आङ्कलन गरिएको नगद, बैंक खाता, लगानी, कर्जा तथा सापटी, स्थिर सम्पत्ति लगायतकासम्पूर्ण सम्पत्तिहरुलाई कम्पनीको बासलातमा समावेश गरिएको छ ।

४.२.१ स्थिर सम्पत्ति

(क)प्रारम्भिक मूल्याङ्कन

स्थिर सम्पत्तिहरु लागत अवधारणामा आधारित रही लागतमा सञ्चित ह्रास कट्टी रकम तथा impairment loss घटाई बासलातमा प्रस्तुत गर्ने नीति लिइएको छ ।स्थिर सम्पत्तिको लागतलाई देहायका दुई अवस्था पूरा गरेको खण्डमा मात्र सम्पत्तिको रुपमा लेखाङ्कन गर्ने नीति लिइएको छ :

क) त्यस सम्पत्तिसँग सम्बन्धित भविष्यमा प्राप्त हुने आर्थिक लाभहरु कम्पनीलाई प्राप्त हुने यकिन आधार भएमा, र

ख) त्यस सम्पत्तिको लागत एकिन भएमा

स्थिर सम्पत्तिको निर्माण वा खरीदको अवस्थामा खरीद मूल्य तथा सोमा लागेको प्रत्यक्ष खर्चहरु जोडी मूल्यांकन गरिएको छ ।

स्थिर सम्पत्तिको बिक्री वा अपलेखनबाट नोक्सान भएमा अपलेखन खर्च शीर्षकमा र फाईदा भएमा विविध आम्दानी शीर्षकमा लेखाङ्कन गरिएको छ ।

(ख) सुरुवाति लेखाङ्कन पछि गरिने खर्चहरु (subsequent costs)

स्थिर सम्पत्तिको सुरुवाति लेखाङ्कन पछि गरिने खर्चहरु (subsequent costs) लाई स्थिर सम्पत्तिको पहिचान गर्ने मापदण्ड पूरा गरेकोअवस्थामा मात्र सम्पत्तिको रुपमा पहिचान गरिन्छ । सम्पत्तिमा पहिचान गर्न मापदण्ड पूरा नगर्ने त्यस्ता खर्चहरुलाई नाफा नोक्सानहिसाबमा खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.२.२ लगानी

नियमित रुपमा ब्याज तथा लाभांश आर्जन गर्ने, वा बिक्रि गरी पूँजीगत लाभ आर्जन गर्ने उद्देस्य राखी धारण गरिएको बैंकमा राखिएका मुद्धति निक्षेपहरु, संगठित संस्थाको शेयरहरु लगायतका उपकरणहरुलाई बासलातमा "लगानी" शीर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरिन्छ ।लगानी उपकरणहरुलाई लागत मूल्यमा खरीद गर्दा बेहोरेको खर्च समेत समावेश गरी गणना गरिएको हुन्छ । कम्पनीले गरेको लगानीलाईदेहायमा उल्लिखित तीनवटा वर्गमा विभाजित गरेको छ ।

(क) भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानी (Held To Maturity Investments)

भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने प्राथमिक उद्देश्य सहित यस्ता लगानीहरु गरिएका हुन्छन् । यसलाई लागत मूल्यका आधारमाभुक्तानी मितिसम्म नै बासलातमा लेखाङ्कन हुन्छ ।

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु **अनूसुची ७**

(ख) व्यापारिक लगानी (Held For Trading Investments)

यी लगानीहरु बजारमा बिक्री योग्य लगानी हुन् र छोटो समयावधिमा बिक्री गरि पूँजिगत लाभ आर्जन गर्ने मुख्य उद्देश्य सहितधारण गरिएका हुन्छन् । यी लगानीहरुलाई शुरुमा लागत मूल्यका आधारमा गणना गरी तत्पश्चात् बजार मूल्यका आधारमागणना गरिन्छ । कारोबार तथा पुनर्मूल्याङ्कनबाट सिर्जित लाभ वा हानीलाई नाफा-नोक्सान हिसाब खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

(ग) बिक्रीको लागि उपलव्ध लगानी (Available For Sale Investments)

यी लगानीहरु भुक्तानी मिति सम्म धारण गर्ने लगानी तथा व्यापारिक लगानी बाहेकका लगानीहरु हुन् । यी लगानीलाई शुरुमा लागत मूल्यका आधारमा गणना गरी तत्पश्चात् बजार मूल्यका आधारमा गणना गरिन्छ । मूल्यमा हुने उतारचढावका कारण लगानी अवधिसम्ममा सिर्जित लाभ वा हानीलाई सिधै **लगानी समायोजन कोषमा** लेखाङ्कन गर्ने गरिन्छ र यस्ता उपकरण बिक्रीगरेको बखत नगदमा आधारित भई लाभ वा हानीलाई आय व्यय हिसाब खातामा प्रस्तुत गरिन्छ ।बजार मूल्य निर्धारण गर्ने समयमा धितोपत्र बजारमा भएको कारोबार गतिविधिलाई ध्यानमा राखिन्छ । धितोपत्र बजारमा सूचीकृत भएका तर सक्रिय रुपमा खरिद बिक्री नभएका लगानीहरुको गणना लागतमा गरिन्छ ।

४.२.३ अन्य सम्पति

अन्य सम्पत्ति अन्तर्गत अग्रिम भुक्तानीहरू, पेश्की तथा पाउनुपर्ने हिसाबहरू लेखांकन गर्ने गरिएको छ ।

(क) मौज्दात

संस्थाले खरिद गरेको सबै किसिमको स्टेशनरी, छपाई तथा अन्य बिबिध सामाग्रीहरुलाई खपतको आधारमा FIFO (First In First Out)प्रणालीबाट हुन आउने रकम खर्च लेखी मौज्दात रहेकोलाई अन्य सम्पत्तिमा देखाईएको छ ।

(ख) अग्रिम भुक्तानी(Prepayments)

भविष्यमा प्राप्त गरिने सेवाहरु जस्तै बीमा, भवनको बहाल, सञ्चार सेवा, करार अन्तर्गतका मर्मत सम्भार सेवा र अन्य विविध सेवाहरुकोआपूर्तिका लागि तथा अग्रिम रुपमा भुक्तानी गरिने रकम नै अग्रिम भुक्तानी हो । अग्रिम भुक्तानी गरिएको रकमलाई भुक्तानी मितिमा पूर्णमूल्यमा सम्पत्तिका रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ र सेवाको आपूर्ति भएको मितिमा वा सेवाको समयावधि समाप्त भएको मितिमा नाफा नोक्सान हिसावमा खर्च जनाईन्छ ।

४.३ दायित्व तथा व्यवस्थाहरु

कम्पनीको दायित्व तथा व्यवस्थाहरु अन्तर्गत सापटीहरु, निक्षेपहरु, कर दायित्वहरु सम्भावित कर्जा नोक्सानी व्यवस्था, विविध साहुहरु तथा अन्य दायित्वहरु पर्दछन् ।

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु **अनूसुची ७**

अन्य बक्यौता खर्चहरु जसको भुक्तान समय तथा भुक्तान गर्नुपर्ने रकम यकिन हुँदैन जस्तै व्यवसायिक सेवा खर्च, संचार खर्चहरु इत्यादि, त्यस्ता अन्य बक्यौता खर्चहरु विगतको खर्च तथा उपभोगको मात्रा, दोस्रो पक्ष सँगको समभ्रुदारि आदिको आधारमा अनुमान गरेरलेखाङ्कन गरीएको छ । यस्ता खर्चहरु विजकको प्राप्ति वा विलका आधारमा पछि फर्छ्यौट गरीने गरिन्छ ।

(ग) **आयकर तथा अन्य कर दायित्व**

संस्थाको आयकर दायित्व आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम व्यवस्था गरिएको छ ।चालु आयकर दायित्व भन्नाले चालु आर्थिक बर्षमा गरिएको मुनाफाबाट तिर्नुपर्ने आयकर रकम हो । आयकर गणना गर्ने प्रयोजनका लागि उपयोग हुने करका दर (तथा कर सम्बन्धी कानून) वासलात मितिमा लागू भएका दर हुन् । सोहीअनुरुप चालु आयकरको गणना गर्दा आयकर ऐन २०५८ (संशोधन सहित) मा गरिएको ब्यवस्था बमोजिम यस वर्षको नाफालाई आधारमानी गणना गरिन्छ ।अन्य कर दायित्वमा आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्टगरे बमोजिम विभिन्न भुक्तानीमा गरिएको कर कट्टी रकम समाविष्टछ ।

४.४ **सम्भावित दायित्वहरु**

सम्भावित दायित्वहरुमा देहाय बमोजिमका विषयहरु समावेश गरिएका छन् ।

विगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न हुन सक्ने त्यस्ता संभावित दायित्वहरु जसको अस्तित्व भविष्यका एक वा एकभन्दा बढी अनिश्चितघटनाक्रमहरुले निक्यौंल गर्नेछ, जुन कम्पनीको नियन्त्रणभन्दा बाहिर रहेको हुन्छ, वाविगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न भएका तर देहायका कारणले गर्दा हाल लेखाङ्कन नगरिएका दायित्वहरु ।

- दायित्त्व निसर्ग गर्नका लागि आर्थिक लाभ हुने श्रोत बाहिरिने सम्भावना नरहेको,
- दायित्व मापन गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएको ।

यस आर्थिक बर्षको अन्त्यमा त्यस्तो कुनै सम्भावित दायित्वहरुरहेको छैन ।

४.५ **वासलात मिति पछिका घटनाहरु**

वासलात मिति पछिका घटनाहरु त्यस्ता अनुकुल वा प्रतिकुल घटनाहरु हुन्, जुन वासलात मितिदेखि वित्तीय विवरण जारी गर्नका लागिअनुमोदन गरिएको मितिका बीच घटित हुन्छन् ।यस परिप्रेक्षमा, वासलात मितिपश्चात घटित सबै सारभूत तथा महत्वपूर्ण घटनाहरुलाई ध्यान दिईएको छ।वासलात मिति पश्चात वित्तीय विवरणमा समायोजन गर्नुपर्ने वा प्रस्तुत गर्नुपर्ने गरी कुनैपनि घटनाहरु सिर्जना भएका छैनन् ।

४.६ **आयको लेखाङ्कन**

आर्थिक बर्षको कार्यसम्पादनका दौरान सम्पत्तिमा वृद्धि वा दायित्वमा कमी भई शेयर सदस्यहरुको जेथाको वृद्धि गराउने आय, शुल्क, सम्पत्ति तथा दायित्वको निसर्गबाट प्राप्त लाभ इत्यादि शिर्षकहरुलाई सो बर्षको आयमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु **अनूसुची ७**

४.७ खर्चको लेखाङ्कन

आर्थिक वर्षको कार्यसम्पादनका दौरान दायित्वमा वृद्धि वा सम्पत्तिमा कमी भई शेयरसदस्यहरुको जेथामा ह्रास आउने कर्मचारी खर्च, कार्यालय संचालन खर्च, इत्यादि शिर्षकहरुलाई सो वर्षको नाफा नोक्सान हिसाबमा खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.७.१ कर्मचारी तथा अन्य सञ्चालन खर्च

कर्मचारीको तलब, भत्ता लगायतका सुविधाहरू र कार्यालय सञ्चालन संम्बन्धी खर्चहरू प्रोदभावी (Accrual) आधारमा लेखाङ्कन गर्ने गरी आर्थिक वर्षको अन्त्यमा भुक्तानी गर्न बाँकी खर्चको सम्बन्धित शीर्षकमा खर्च जनाई दायित्वको व्यवस्था गरिएको छ ।

कम्पनीको कर्मचारीहरुबाट प्राप्त गरेको सेवा बापत व्यहोर्नु पर्ने सबै किसिमका व्ययलाई कर्मचारी खर्चमानिएको छ । कर्मचारी खर्चमा तलब, भत्ता,कर्मचारी सुबिधा बापतका खर्चहरू, नाफामा आधारित बोनस, सञ्चय कोष आदि खर्चहरू समाविष्टछन्।

श्रम ऐन २०७४ बमोजिम संचित बिदा बापतको व्यवस्था, कर्मचारी उपदान बापतको व्यवस्था, कर्मचारीको लागि व्यक्तिगत दुर्घटना तथा औषधोपचार बिमा खर्चको व्यवस्था गरिएको छैन ।

४.७.२ ह्रासकट्टि तथा प्रतिशोधन खर्च (Amortization) खर्च

स्थिर सम्पत्तिहरुमा घट्दो शेष प्रणाली अनुसार आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरेको दर र पद्धति अनुरुप ह्रासकट्टि गर्ने नीति लिइएको छ । यस्तो नीति नेपाल लेखामान १६ "Property, Plant & Equipment" ले निर्धारण गरेको मान्यता अनुरुप छैन जसले सम्पत्तिको उपयोगी आयुको आधारमा व्यवस्थित तरीकाले ह्रासकट्टि गर्नु पर्ने कुरा निर्दिष्ट गर्दछ ।

कम्प्यूटर सफ्टवेयर लगायतका अन्य अदृष्य सम्पत्तिहरु (Intangible Assets) प्रयोगमा आएको मितिले प्रत्येक वर्ष २० प्रतिशतका दरले खर्च लेखाङ्कन गर्ने नीति लिईएको छ ।

४.७.३ आयकर खर्च

आयकर खर्चमा यस वर्षको कर ब्यवस्था तथा विगत वर्षको कुनै थप कर दायित्व आएमा सो समेत समावेश गरिन्छ ।

५. लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु

५.१ शेयर पूँजी

संस्थाको यस बर्षको शेयर पूँजी रु. ११,०७३,२५० रहेको छ । गत बर्ष पनि संस्थाको शेयर पूँजी रु. ११,०७३,२५० नै रहेको थियो।

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु **अनूसुची ७**

५.२ जगेडा तथा अन्य कोषहरु

संस्थाको यस बर्षको अन्त्यमा जगेडा तथा अन्य कोषमा जम्मा रु. (१,६८,०३०) रहेको छ। यस

५.३ आयकर ब्यवस्था

यस आर्थिक बर्षमा कम्पनी नोक्सानी भएकोले आयकर ब्यवस्था गरिएको छैन।

५.७ पुनर्वर्गीकरण तथा पुनसमूहिकीकरण

गत वर्षको रकमहरुलाई आवश्यकता अनुसार पुन समूहिकरण तथा पुनर्वर्गीकरण गरिएको छ।

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General

बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal
(सार्वजनिक संस्थान लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

२०१६

प.सं.२०७८/७९
च.नं. ८१

मितिः २०७८।८।२

श्री अध्यक्षज्यू,
दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड,
काठमाण्डौ, नेपाल।

विषय : स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन।

कैफियत सहितको राय

हामीले दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको २०७७ असार मसान्तको वासलात, सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण र तत्सम्बन्धी लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु समावेश भएको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं।

हाम्रो रायमा संलग्न वित्तीय विवरणहरुले कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेदमा उल्लेखित व्यहोराले पार्न सक्ने असर बाहेक दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको २०७७ असार मसान्तको वित्तीय स्थिति र सो मितिमा अन्त्य भएको आर्थिक वर्षको संचालन नतिजा, नगद प्रवाहको विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण नेपाल लेखामान तथा लेखाको सर्वमान्य सिद्वान्त बमोजिम सही र यथार्थ चित्रण गर्दछ।

राय व्यक्त गर्ने आधार

१. नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान : सरकारी कम्पनीलाई लागु हुने गरी आर्थिक वर्ष २०७३/७४ बाट प्रभावकारी वित्तीय प्रतिवेदन रुपरेखा नेपाल लेखामान देखि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानमा परिवर्तन गरेको छ। तर संलग्न गरिएको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को वित्तीय विवरण नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुसार तयार गरिएको छैन। जसको पालना नभएकाले कम्पनीको वित्तीय विवरणमा सारभूत रुपमा प्रभाव पार्ने देखिन्छ।

हामीले नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमानको आधारमा लेखापरीक्षण कार्य सम्पादन गर्यौं। ती मान अनुरुपको हाम्रो दायित्व वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण प्रति लेखापरीक्षकको उत्तरदायित्व खण्डमा उल्लेख गरिएको छ। कम्पनीको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित आचार संहिता अनुसार हामी स्वतन्त्र छौं र हामीले हाम्रो उत्तरदायित्व निर्वाह गरेका छौं। हामीले व्यक्त गर्ने कैफियतसहितको रायको लागि हाम्रो लेखा परीक्षणले यथोचित आधार प्रदान गरेकोमा हामी विश्वस्त छौं।

मुख्य लेखापरीक्षणका विषयहरु (Key Audit Matter):

मुख्य लेखापरीक्षण विषयहरु ती विषयहरु हुन् जुन हालको अवधिको वित्तीय विवरणहरुका लेखा परीक्षणमा सबैभन्दा महत्वपुर्ण छन्। यी विषयहरु हाम्रो लेखा परीक्षणको सन्दर्भमा र राय गठन गर्दा सम्बोधन गरीएको छ। हामी यो मामिलाहरुमा छुट्टै राय प्रदान गर्दैनौं। कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार बाहेक हामीले यो निर्धारण गरेका छौं कि हाम्रो रिपोर्टमा सञ्चार गर्न कुनै मुख्य लेखापरीक्षणका विषयहरु छैन।

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328
email: aag.mgmt@oagnep.gov.np Web Page: www.oagnep.gov.np

"जनहितका लागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धनमा विश्वसनीय लेखापरीक्षण संस्था"

व्यवस्थापन पत्र

व्यवस्थापनले सुधार गर्नुपर्ने थप व्यहोरा यसैसाथ संलग्न व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेख गरिएको छ।

वित्तीय विवरणप्रति व्यवस्थापन र शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिको उत्तरदायित्व

यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरु तयार एवं प्रस्तुत गर्ने तथा व्यवस्थापनलाई लागेको उचित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ। यी उत्तरदायित्व अन्तर्गत चाहे जालसाजी वा गल्तीबाट होस्, सारभूत किसिमको त्रुटीहरित, वित्तीय विवरण तयार गर्ने, आन्तरीक प्रणालीको तर्जुमा गर्ने, कार्यान्वियन र संचालन गर्ने, सम्पत्तिहरुको व्यवस्थापन गर्ने र लेखानीतिहरुको छनौट तथा लागु गर्ने एवं परिस्थिति अनुसार लेखा सम्बन्धी महत्वपुर्ण अनुमान गर्ने कार्यहरु पर्दछन्।

यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरु तयार एवं प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ। वित्तीय विवरण तयार गर्दा संस्थाको अविछिन्नताको रुपमा व्यवासायको विशेष लेखाजोखा व्यवस्थापनको लागि अपरिहार्य हुन्छन् र विषय वस्तुहरुको स्तरीयता विचार गर्नुपर्ने वा अविछिन्नता संगै जानकारीहरुको खुलासा गर्ने दायित्व व्यवास्थापनमा रहेको छ। संस्थाको वित्तीय विवरणहरुको निरीक्षण गर्ने जिम्मेवारी कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिमा रहेको हुन्छ।

लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो उद्देश्य भनेको समग्र वित्तीय विवरणहरु, गलत विवरण, जालसाजी वा भूलबाट मुक्त छन्‌ छैनन्‌ भन्ने कुरा उचित रुपमा सुनिश्चित गरेर उपयुक्त निष्कर्षमा पुगी मनासिव आश्वासन प्राप्त गरी आफ्नो राय सहित लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु हो। उचित आश्वासन प्राप्त भएतापनि नेपाल लेखापरीक्षणमान अनुसार लेखापरीक्षण गर्दा वित्तीय विवरणहरुमा कुनै किसिमको त्रुटी भएमा सो त्रुटी सधैं पत्ता लाग्छ भन्ने छैन। त्रुटीहरु जालसाजी वा गल्तीबाट निम्तिन्छ र त्यस्ता त्रुटीहरु जसले सरोकारवालाहरुले सो त्रुटीपूर्ण वित्तीय विवरणलाई आधार मानि गरिएको निर्णयलाई प्रभाव पार्न सक्दछ, सोलाई प्राथमिकता दिइन्छ। साथै,

१. वित्तीय विवरणहरुमा उल्लेख गरिएका रकमहरु तथा खुलासा गरिएका सूचना लगायत अन्य विवरण बारे पुष्ट्याईका यथेष्ट प्रमाण संकलन गर्ने, प्रमाणको पूर्ण वा आंशिक वा छड्के परीक्षण गर्ने कार्यविधि लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ। यसरी अवलम्बन गरिएका लेखापरीक्षण कार्यविधिमा वित्तीय विवरण जालसाजी वा त्रुटीबाट सारभूत रुपमा गलत आँकडासहित प्रस्तुत हुन सक्ने कुरामा अवलम्बन गरिने लेखापरीक्षणको जोखिम मूल्यांकन व्यवसायिक विवेकमा निर्भर हुन्छ। जालसाजीबाट निम्त्याइएको त्रुटी पत्ता नलाग्ने जोखिम गल्तीबाट निम्तिएको त्रुटिको भन्दा अधिक हुन्छ।

२. लेखापरीक्षणबाट जोखिम मुल्यांकन गर्ने क्रममा संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको उपयुक्तता बारेमा परिक्षण गरिएतापनि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता बारे लेखापरीक्षकबाट राय व्यक्त गर्ने उद्देश्य राखिएको छैन।

३. व्यवस्थापनले वित्तीय विवरण तयार गर्दा प्रयोग गरेका लेखा नीतिको सान्दर्भिकता विश्लेषण तथा लेखा अनुमानको औचित्यताको साथै वित्तीय बिवरणहरुको समष्टिगत प्रस्तुतीकरणको मूल्यांकन पनि लेखापरीक्षणमा समावेस हुन्छ।

४. लेखापरीक्षणका क्रममा संस्थाले चालु रुपमा निरन्तरता पाउने आधारमा शंका उत्पन्न भई घटनाहरु वा परिस्थितिहरुमा सारभूत अनिश्चितता रहेको वा नरहेको बारेमा प्रमाणका आधारमा व्यवस्थापनले प्रयोग गरेको अविछिन्नताको आधार उचित भएको निष्कर्ष निकालिन्छ। सारभूत अनिश्चितता रहेको निष्कर्ष भएमा वित्तीय विवरणमा भएका खुलासाका बारेमा लेखापरीक्षण प्रतिबेदनमा ध्यानाकर्षण गराइन्छ र ती खुलासा अपर्याप्त भएमा हाम्रो रायलाई संसोधन गरिन्छ। हाम्रो निष्कर्ष लेखापरीक्षण प्रतिबेदन जारी भएको मितिसम्म प्राप्त भएका

महालेखा परीक्षकको
नेपाल

प्रमाणहरुमा आधारित हुन्छ। तर भविष्यका घटनाहरु वा परिस्थितिहरुका कारण संस्था अविछिन्न नरहन पनि सक्दछ।

५. व्यवस्थापनले तयार पारेको वित्तीय विवरणहरुको समग्र प्रस्तुति, ढांचा र वित्तीय विवरण सम्बन्धी खुलासाहरुका अनुसार सो वित्तीय विवरणले संस्थाको कारोवार र घटनाहरुलाई उचित रुपमा प्रस्तुत गरेको वा नगरेको मूल्यांकन गरिन्छ।

६. अन्य विषयका साथसाथै लेखापरीक्षण योजना अनुसारको कार्यक्षेत्र, कार्य समस्या र लेखापरीक्षणको क्रममा पाईएका महत्वपूर्ण कैफियतहरू शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिहरुलाई सम्प्रेषण गरिन्छ।

कम्पनी ऐन २०६३ को प्रावधानहरु पालना सम्बन्धी प्रतिवेदन

१. हामीले लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न आवश्यक ठानेका सूचना, स्पष्टीकरण र जवाफ पाएका छौं।

२. हामीले लेखापरीक्षण गरेका श्रेस्ताहरुको आधारमा हाम्रो रायमा संस्थाको हिसाब किताब सम्बन्धित ऐन बमोजिम माथि कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेदमा उल्लेख गरिएझैं ठीकसँग राखिएको छैन।

३. हाम्रो रायमा यो प्रतिबेदनसँग सम्बन्धित संलग्न वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण र प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु संस्थाले राखेको हिसाब किताब, वहिखाता श्रेस्ता र लेखासँग दुरुस्त रहेका छन्।

४. हाम्रो लेखापरीक्षणको समयमा दिइएको सूचना एवं स्पष्टीकरणका आधारमा एवं संस्थाको खाताहरुको परिक्षण गर्दा माथि कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेदमा उल्लेख गरिएका बाहेक संस्थाको संचालक समिति वा त्यसको सदस्यहरु वा कुनै प्रतिनिधि वा कुनै पदाधिकारी वा कुनै कर्मचारीले प्रचलित कानुन बिपरित कुनै कार्य गरेको वा सस्थाको सम्पति हिनामिना गरेको वा संस्थाको हानी नोक्सानी गरे गराएको हाम्रो जानकारीमा आएन।

५. संस्थामा लेखासम्बन्धी कुनै जालसाजी भएको कम्पनीको श्रेस्ता र लेखापरीक्षणबाट हाम्रो जानकारीमा आएन।

६. कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७६(१) मा प्रत्येक पब्लिक कम्पनीले कारोबार शुरु गर्ने इजाजत पाएको एक वर्षभित्र साधारण सभा गर्नुपर्ने तथा सोही ऐनको दफा ८०(१) अनुसार प्रत्येक पब्लिक कम्पनीले वार्षिक साधारण सभा भएको तीस दिनभित्र सो सभामा उपस्थित शेयरधनीहरुको संख्या वार्षिक आर्थिक विवरण सञ्चालक र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन र सो सभाले गरेका निर्णयको एक प्रति कार्यालयमा पठाउनु पर्ने उल्लेख भए बमोजिम पालना नभएकोले सो को पालना हुनपर्दछ।

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

२०८८।८।२
(राममाया कुँवर)
उप-महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General

बबरमहल, काठमाण्डौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal
(सार्वजनिक संस्थान लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

प.सं.२०७८/७९
च.नं. ८१

मितिः २०७८।८।२

श्री अध्यक्षज्यू,
दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेड,
काठमाण्डौं, नेपाल।

विषय : स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन।

कैफियत सहितको राय

हामीले दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेडको २०७७ असार मसान्तको वासलात, सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण र तत्सम्बन्धी लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु समावेश भएको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं।

हाम्रो रायमा संलग्न वित्तीय विवरणहरुले कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेदमा उल्लेखित व्यहोराले पार्न सक्ने असर बाहेक दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेडको २०७७ असार मसान्तको वित्तीय स्थिति र सो मितिमा अन्त्य भएको आर्थिक वर्षको संचालन नतिजा, नगद प्रवाहको विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण नेपाल लेखामान तथा लेखाको सर्वमान्य सिद्दान्त बमोजिम सही र यथार्थ चित्रण गर्दछ।

राय व्यक्त गर्ने आधार

१. **नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान :** सरकारी कम्पनीलाई लागु हुने गरी आर्थिक वर्ष २०७३/७४ बाट प्रभावकारी वित्तीय प्रतिवेदन रुपरेखा नेपाल लेखामान देखि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानमा परिवर्तन गरेको छ। तर संलग्न गरिएको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को वित्तीय विवरण नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुसार तयार गरिएको छैन। जसको पालना नभएकाले कम्पनीको वित्तीय विवरणमा सारभूत रुपमा प्रभाव पार्ने देखिन्छ।

हामीले नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमानको आधारमा लेखापरीक्षण कार्य सम्पादन गर्यौं। ती मान अनुरुपको हाम्रो दायित्व वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण प्रति लेखापरीक्षकको उत्तरदायित्व खण्डमा उल्लेख गरिएको छ। कम्पनीको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित आचार संहिता अनुसार हामी स्वतन्त्र छौं र हामीले हाम्रो उत्तरदायित्व निर्वाह गरेका छौं। हामीले व्यक्त गर्ने कैफियतसहितको रायको लागि हाम्रो लेखा परीक्षणले यथोचित आधार प्रदान गरेकोमा हामी विश्वस्त छौं।

मुख्य लेखापरीक्षणका विषयहरु (Key Audit Matter):

मुख्य लेखापरीक्षण विषयहरु ती विषयहरु हुन् जुन हालको अवधिको वित्तीय विवरणहरुका लेखा परीक्षणमा सबैभन्दा महत्वपुर्ण छन्। यी विषयहरु हाम्रो लेखा परीक्षणको सन्दर्भमा र राय गठन गर्दा सम्बोधन गरीएको छ। हामी यो मामिलाहरुमा छुट्टै राय प्रदान गर्दैनौं। कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार बाहेक हामीले यो निर्धारण गरेका छौं कि हाम्रो रिपोर्टमा सञ्चार गर्न कुनै मुख्य लेखापरीक्षणका विषयहरु छैन।

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328
email: aag.mgmt@oagnep.gov.np Web Page: www.oagnep.gov.np

"जनहितका लागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धनमा विश्वसनीय लेखापरीक्षण संस्था"

व्यवस्थापन पत्र

व्यवस्थापनले सुधार गर्नुपर्ने थप व्यहोरा यसैसाथ संलग्न व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेख गरिएको छ।

वित्तीय विवरणप्रति व्यवस्थापन र शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिको उत्तरदायित्व

यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरु तयार एवं प्रस्तुत गर्ने तथा व्यवस्थापनलाई लागेको उचित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ। यी उत्तरदायित्व अन्तर्गत चाहे जालसाजी वा गल्तीबाट होस्, सारभूत किसिमको त्रुटीहरित, वित्तीय विवरण तयार गर्ने, आन्तरीक प्रणालीको तर्जुमा गर्ने, कार्यान्वयन र संचालन गर्ने, सम्पत्तिहरुको व्यवस्थापन गर्ने र लेखानीतिहरुको छनौट तथा लागु गर्ने एवं परिस्थिति अनुसार लेखा सम्बन्धी महत्वपुर्ण अनुमान गर्ने कार्यहरु पर्दछन्।

यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरु तयार एवं प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ। वित्तीय विवरण तयार गर्दा संस्थाको अविछिन्नताको रुपमा व्यवासायको बिशेष लेखाजोखा व्यवस्थापनको लागि अपरिहार्य हुन्छन् र विषय वस्तुहरुको स्तरीयता विचार गर्नुपर्ने वा अविछिन्नता संगै जानकारीहरुको खुलासा गर्ने दायित्व व्यवास्थापनमा रहेको छ। संस्थाको वित्तीय विवरणहरुको निरीक्षण गर्ने जिम्मेवारी कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिमा रहेको हुन्छ।

लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो उद्देश्य भनेको समग्र वित्तीय विवरणहरु, गलत विवरण, जालसाजी वा भूलबाट मुक्त छन्/छैनन् भन्ने कुरा उचित रुपमा सुनिश्चित गरेर उपयुक्त निष्कर्षमा पुगी मनासिव आश्वासन प्राप्त गरी आफ्नो राय सहित लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु हो। उचित आश्वासन प्राप्त भएतापनि नेपाल लेखापरीक्षणमान अनुसार लेखापरीक्षण गर्दा वित्तीय विवरणहरुमा कुनै किसिमको त्रुटी भएमा सो त्रुटी सधै पत्ता लाग्छ भन्ने छैन। त्रुटीहरु जालसाजी वा गल्तीबाट निम्तिन्छ र त्यस्ता त्रुटीहरु जसले सरोकारवालाहरुले सो त्रुटीपूर्ण वित्तीय विवरणलाई आधार मानि गरिएको निर्णयलाई प्रभाव पार्न सक्दछ, सोलाई प्राथमिकता दिइन्छ। साथै,

१. वित्तीय विवरणहरुमा उल्लेख गरिएका रकमहरु तथा खुलासा गरिएका सूचना लगायत अन्य विवरण बारे पुष्टयाईका यथेष्ट प्रमाण संकलन गर्ने, प्रमाणको पूर्ण वा आंशिक वा छड्के परीक्षण गर्ने कार्यविधि लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ। यसरी अवलम्बन गरिएका लेखापरीक्षण कार्यविधिमा वित्तीय विवरण जालसाजी वा त्रुटीबाट सारभूत रुपमा गलत आँकडासहित प्रस्तुत हुन सक्ने कुरामा अवलम्बन गरिने लेखापरीक्षणको जोखिम मूल्यांकन व्यवसायिक विवेकमा निर्भर हुन्छ। जालसाजीबाट निम्त्याइएको त्रुटी पत्ता नलाग्ने जोखिम गल्तीबाट निम्तिएको त्रुटिको भन्दा अधिक हुन्छ।

२. लेखापरीक्षणबाट जोखिम मुल्यांकन गर्ने क्रममा संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको उपयुक्तता बारेमा परिक्षण गरिएतापनि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता बारे लेखापरीक्षकबाट राय व्यक्त गर्ने उद्देश्य राखिएको छैन।

३. व्यवस्थापनले वित्तीय विवरण तयार गर्दा प्रयोग गरेका लेखा नीतिको सान्दर्भिकता विश्लेषण तथा लेखा अनुमानको औचित्यताको साथै वित्तीय बिवरणहरुको समष्टिगत प्रस्तुतीकरणको मूल्यांकन पनि लेखापरीक्षणमा समावेस हुन्छ।

४. लेखापरीक्षणका क्रममा संस्थाले चालु रुपमा निरन्तरता पाउने आधारमा शंका उत्पन्न भई घटनाहरु वा परिस्थितिहरुमा सारभूत अनिश्चितता रहेको वा नरहेको बारेमा प्रमाणका आधारमा व्यवस्थापनले प्रयोग गरेको अविछिन्नताको आधार उचित भएको निष्कर्ष निकालिन्छ। सारभूत अनिश्चितता रहेको निष्कर्ष भएमा वित्तीय विवरणमा भएका खुलासाका बारेमा लेखापरीक्षण प्रतिबेदनमा ध्यानाकर्षण गराइन्छ र ती खुलासा अपर्याप्त भएमा हाम्रो रायलाई संसोधन गरिन्छ। हाम्रो निष्कर्ष लेखापरीक्षण प्रतिबेदन जारी भएको मितिसम्म प्राप्त भएका

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल

प्रमाणहरुमा आधारित हुन्छ। तर भविष्यका घटनाहरु वा परिस्थितिहरुका कारण संस्था अविछिन्न नरहन पनि सक्दछ।

५. व्यवस्थापनले तयार पारेको वित्तीय विवरणहरुको समग्र प्रस्तुति, ढांचा र वित्तीय विवरण सम्बन्धी खुलासाहरुका अनुसार सो वित्तीय विवरणले संस्थाको कारोवार र घटनाहरुलाई उचित रुपमा प्रस्तुत गरेको वा नगरेको मूल्यांकन गरिन्छ।

६. अन्य विषयका साथसाथै लेखापरीक्षण योजना अनुसारको कार्यक्षेत्र, कार्य समस्या र लेखापरीक्षणको क्रममा पाईएका महत्वपूर्ण कैफियतहरू शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिहरुलाई सम्प्रेषण गरिन्छ।

कम्पनी ऐन २०६३ को प्रावधानहरु पालना सम्बन्धी प्रतिवेदन

१. हामीले लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न आवश्यक ठानेका सूचना, स्पष्टीकरण र जवाफ पाएका छौं।

२. हामीले लेखापरीक्षण गरेका श्रेस्ताहरुको आधारमा हाम्रो रायमा संस्थाको हिसाब किताब सम्बन्धित ऐन बमोजिम माथि कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेदमा उल्लेख गरिएझैं ठीकसँग राखिएको छैन।

३. हाम्रो रायमा यो प्रतिबेदनसँग सम्बन्धित संलग्न वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण र प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु संस्थाले राखेको हिसाब किताब, बहिखाता श्रेस्ता र लेखासँग दुरुस्त रहेका छन्।

४. हाम्रो लेखापरीक्षणको समयमा दिइएको सूचना एवं स्पष्टीकरणका आधारमा एवं संस्थाको खाताहरुको परिक्षण गर्दा माथि कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेदमा उल्लेख गरिएका बाहेक संस्थाको संचालक समिति वा त्यसको सदस्यहरु वा कुनै प्रतिनिधि वा कुनै पदाधिकारी वा कुनै कर्मचारीले प्रचलित कानुन बिपरित कुनै कार्य गरेको वा सस्थाको सम्पति हिनामिना गरेको वा संस्थाको हानी नोक्सानी गरे गराएको हाम्रो जानकारीमा आएन।

५. संस्थामा लेखासम्बन्धी कुनै जालसाजी भएको कम्पनीको श्रेस्ता र लेखापरीक्षणबाट हाम्रो जानकारीमा आएन।

६. कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७६(१) मा प्रत्येक पब्लिक कम्पनीले कारोबार शुरु गर्ने इजाजत पाएको एक वर्षभित्र साधारण सभा गर्नुपर्ने तथा सोही ऐनको दफा ८०(१) अनुसार प्रत्येक पब्लिक कम्पनीले वार्षिक साधारण सभा भएको तीस दिनभित्र सो सभामा उपस्थित शेयरधनीहरुको संख्या वार्षिक आर्थिक विवरण सञ्चालक र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन र सो सभाले गरेका निर्णयको एक प्रति कार्यालयमा पठाउनु पर्ने उल्लेख भए बमोजिम पालना नभएकोले सो को पालना हुनपर्दछ।

२०८८।८।२

(राममाया कुँवर)
उप-महालेखापरीक्षक

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General

बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal
(सार्वजनिक संस्थान लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

प.सं.२०७८/७९
च.नं. ८२

मिति: २०७८।८।२

विषय : व्यवस्थापन पत्र ।

श्री अध्यक्षज्यू,
दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेड,
काठमाडौं, नेपाल ।

हामीले दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेडको २०७७ असार मसान्तको वासलात एवं सोही मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको आय व्यय हिसाव, नगद प्रवाह विवरण, पुंजी कोषमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण र तत्सम्बन्धी लेखा नीति तथा लेखा टिप्पणी समावेश भएको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं । व्यवस्थापनले तयार गरेको वित्तीय विवरणहरु उपर लेखापरीक्षणको आधारमा आफ्नो मन्तव्य व्यक्त गरिएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन आजैका मितिमा जारी गरिएको छ । व्यवस्थापनले गरेका कारोवारको अध्ययनबाट बोर्डले सुधार गर्नुपर्ने विषय तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा रहेका कमजोरीहरु बारे सुझाव सहित पाना- १ (एक) को यो व्यवस्थापन पत्र जारी गरिएको छ ।

(नेत्र कुमार खत्री)
नायव महालेखापरीक्षक

व्यवस्थापन पत्र
दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड
२०७६/७७

१. पृष्ठभूमिः दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजना लगायत अन्य जलविद्युत आयोजनाहरुको सर्वेक्षण, निर्माण, उत्पादन, सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने मुख्य उद्देश्यले वि.स. २०७३।११।२० गते दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि. स्थापना भएको हो। दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजना प्रदेश नम्बर १ को खोटाङ र ओखलढुङ्गा जिल्लाको सीमाना भई बग्ने दुधकोशी नदीमा पदर्छ। दुधकोशी मुख्य विद्युत गृह र दुधकोशी Dam Toe विद्युत गृहबाट क्रमशः ६०० मेगावाट र ३५ मेगावाट उत्पादन हुनेगरी जम्मा ६३५ मेगावाट जडित क्षमता रहने यस आयोजनाबाट उत्पादित विद्युत ११५ कि.मि. लम्बाइ भएको ४०० के.भी. डवल सर्किट प्रशारण लाईनबाट ढल्केवरमा जोडिने छ। यस आयोजनाको निर्माणस्थल काठमाडौबाट पूर्व लगभग १६० किलोमिटरको दुरीमा रहेको छ। आयोजना विकासका लागि अपरिहार्य रहेको पहुँचमार्ग लगभग तयारी अवस्थामा रहेको यो आयोजना वर्तमान ऊर्जाको व्यवस्थापनलाई सम्बोदन गर्नसक्ने एक मुख्य जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजना हो। यस कम्पनीको अधिकृत पुँजी रु. १०,००,००,००,०००।- (दश अर्ब), जारी पुँजी रु. ३,००,००,००,०००।- (तीन अर्ब) तथा चुक्ता पुँजी रु. १,१०,००,०००।- (एक करोड दश लाख) रहेको छ। नेपाल विद्युत प्राधिकरण संस्थापक शेयरधनी रहेको छ।

२. व्याज आम्दानीः कम्पनीको एभरेष्ट बैंकको चल्ती खातामा २०७४।६।९ मा रु. १,१०,००,००० जम्मा भएको देखिन्छ कम्पनीको उद्देश्य बमोजिम कार्य नगरी कम्पनीले चल्ती खातामा रकम राखेकोले लामो समयको व्याज आम्दानी भने गुमाएको देखिन्छ। कम्पनीको सम्पत्तिहरुको अधिकतम प्रयोग गरि कम्पनीलाई हित हुने गरि कम्पनीको श्रोतहरू परिचालन गर्नु पर्दछ।

३. आयकर कानुनको पालनाः कम्पनीको आर्थिक वर्ष २०७३/७४, २०७४/७५, २०७५/७६ को लेखापरीक्षण कार्य समयमानै सम्पन्न नभएकाले आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९५ बमोजिम आय विवरण दाखिला समयमानै नभएकोले आयकर ऐन को दफा ११७ बमोजिमको शुल्क लाग्ने व्यवस्था छ। आयकर ऐन, २०५८ को सम्पूर्ण दफाहरुको पालना गरी दण्ड र जरिवानाबाट कम्पनीलाई बचाउनु पर्दछ।

४. लेखापरीक्षण समिति गठनः कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १६४(१) तीन करोड रुपैयाँ वा सोभन्दा बढी चुक्ता पुँजी भएको सूचीकृत कम्पनी वा नेपाल सरकारको पूर्ण मा आंशिक स्वामित्व भएको कम्पनीले कम्पनीको दैनिक कार्यसञ्चालन वा व्यवस्थापनमा संलगन नरहेको सञ्चालकको अध्यक्षतामा कम्तीमा तीनजना सदस्य रहेको एक लेखापरीक्षण समिति गठन गर्नु पर्नेछ। कम्पनी ऐन, २०६३ का सम्पूर्ण दफाहरुको पालना गरि दण्ड र जरिवाना बाट कम्पनीलाई बचाउनु पर्दछ।

५. गत वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको कार्यान्वयः गत वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा तथा व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेख भएका व्यहोरा/सुझावहरुको कार्यान्वयन स्थिति देहाय अनुसार रहेको पाईयो।

क.सं.	लेखापरीक्षण कैफियत	गत आर्थिक वर्ष	यस आर्थिक वर्ष
१	कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७६ र दफा ८० पालना नभएको	कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७६ र दफा ८० पालना नभएको	स्थिति यथावत
२	कम्पनीको सम्पूर्ण खर्चको हिसाब कम्पनीको आय विवरणमा नदेखिएको	आय विवरणमा नदेखिएको	स्थिति यथावत
३	बैंक मौज्दातमा व्याज आम्दानी गुमाएको	आम्दानी गुमाएको	स्थिति यथावत
४	आयकर कानुनको पालना नभएको	आय विवरण दाखिला समयमानै नभएको	स्थिति यथावत

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७७ असार ३१ को वासलात

विवरण	अनुसुची	२०७७.०३.३१ को (रु.)	२०७६.०३.३१ को (रु.)
पुंजी तथा दायित्व			
शेयर पुंजी	१	११,०७३,२५०.००	११,०७३,२५०.००
नाफा नोक्सान हिसाब	२	(२५९,२८०.००)	(१६८,०३०.००)
चालु दायित्व तथा व्यवस्था	३	१९६,०००.००	१०४,७५०.००
जम्मा		११,००९,९७०.००	११,००९,९७०.००
सम्पति तथा जायजेथा			
स्थिर सम्पति	४	-	-
लगानी हिसाब		-	-
कर्जा तथा सापटि		-	-
नगद तथा बैंक मौज्दात	५	११,००९,९७०.००	११,००९,९७०.००
जम्मा		११,००९,९७०.००	११,००९,९७०.००
प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्वन्धि टिप्पणीहरु	७		

रमेश खड्का
म. निर्देशक(लेखा)

बसन्त ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख का. अ.

रविन्द्र प्रसाद चौधरी
सदस्य
सं. समिति

लोकहरी लुईंटेल
सदस्य
सं. समिति

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
सं. समिति

सिए आभास गौतम
आभास एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस

राममाया कुँवर
उप-महालेखापरीक्षक
महालेखापरीक्षकको कार्यालय

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७६.०४.०१ देखि २०७७.०३.३१ सम्म

नाफा नोक्सान खाता

आम्दानी	अनुसुची	आ.ब. २०७६.७७	आ.ब. २०७५.७६
विद्युत बिक्रीबाट आम्दानी अन्य आम्दानी			-
जम्मा			
खर्च			
कार्यालय संचालन खर्च	६	९१,२५०.००	४८,२५०.००
मर्मत तथा संभार खर्च		-	-
ह्रासकट्टी खर्च	४	-	-
जम्मा खर्च		९१,२५०.००	४८,२५०.००
कर्मचारी बोनस कोषको व्यवस्था अधिको संचालन मुनाफा		(९१,२५०.००)	(४८,२५०.००)
कर्मचारी बोनस कोष			-
सञ्चालन मुनाफा		(९१,२५०.००)	(४८,२५०.००)
कर व्यवस्था		-	-
यस बर्षको कर व्यवस्था		-	-
स्थगन कर व्यवस्था		-	-
आयकर व्यवस्था पछिको खुद मुनाफा		(९१,२५०.००)	(४८,२५०.००)

रमेश खड्का
म. निर्देशक(लेखा)

बसन्त ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख का. अ.

रविन्द्र प्रसाद चौधरी
सदस्य
सं. समिति

जोकहरी लुईटेल
सदस्य
सं. समिति

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
सं. समिति

सिए आभास गौतम
आभास एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

राममाया कुँवर
उप-महालेखापरीक्षक
महालेखापरीक्षकको कार्यालय

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७६.०४.०१ देखि २०७७.०३.३१ सम्म

नगद प्रवाह विवरण

विवरण	२०७७.०३.३१ को (रु.)		२०७६.०३.३१ को (रु.)
संचालन गतिविधिको नगद प्रवाह			
नाफा नोक्सान हिसाब खाता अनुसारको	(९१,२५०.००)		(४८,२५०.००)
स्थीर सम्पतीको निसर्ग	-		-
पूर्व संचालन खर्च	-		-
ह्रासकट्टी	-		-
कार्यसील पूजी परिवर्तन अघिको संचालन नगद प्रवाह	(९१,२५०.००)		(४८,२५०.००)
समायोजन :			
चालु सम्पतिमा कमी (बृद्धि)	-		-
चालु दायित्वमा बृद्धि (कमी)	९१,२५०.००		१०४,७५०.००
कोषमा कमी (बृद्धि)	-		-
जम्मा समायोजन	९१,२५०.००		१०४,७५०.००
संचालन गतिविधिबाट खूद नगद प्रवाह	-		५६,५००.००
लगानी गतिविधिको नगद प्रवाह :			
स्थिर सम्पति बिक्री (खरिद)	-		-
लगानी	-		-
लगानी गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह	-		-
वित्तिय गतिविधिको नगद प्रवाह :			
शेयर पूजीको बृद्धि (कमी)	-		११,०७३,२५०.००
वित्तिय गतिविधिबाट खूद नगद प्रवाह :	-		११,०७३,२५०.००
यस वर्षको खूद नगद प्रवाह विवरण	-		११,१२९,७५०.००
गत वर्षको नगद तथा बैक मौज्दात	११,१२९,७५०.००		-
यस वर्षको जम्मा नगद तथा बैंक मौज्दात	११,१२९,७५०.००		११,१२९,७५०.००

रमेश खड्का
म. निर्देशक(लेखा)

बसन्त ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख का. अ.

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि.
ESTD: 2017
DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD.

रविन्द्र प्रसाद चौधरी
सदस्य
सं. समिति

लोकहरी लुईटेल
सदस्य
सं. समिति

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
सं. समिति

सिए आभास गौतम
आभास एण्ड एसोसिएटस
चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस

Avash & Associates
Chartered Accountants

राममाया कुँवर
उप-महालेखापरीक्षक
महालेखापरीक्षकको कार्यालय

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१९

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७६.०४.०१ देखि २०७७.०३.३१ सम्म

इक्वीटिमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी बिवरण

रकम रु.मा

बिवरण	शेयर पूजि	संचित नफा/नोक्सान	कोष	कुल रकम
सुरुको मौजदात	११,०७३,२५०.००	(४८,२५०.००)		११,०२५,०००.००
समायोजन	-	-		-
समायोजन पछिको मौजदात	११,०७३,२५०.००	(४८,२५०.००)	-	११,०२५,०००.००
शेयर पूजि थप				-
यस बर्षको नाफा		(९१,२५०.००)		(९१,२५०.००)
अन्तीम मौज्दात	११,०७३,२५०.००	(१३९,५००.००)	-	१०,९३३,७५०.००

रमेश खड्का
स. निर्देशक(लेखा)

वसन्त ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख का. अ.

रविन्द्र प्रसाद चौधरी
सदस्य
सं. समिति

लोकहरी लुईटेल
सदस्य
सं. समिति

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
सं. समिति

सिए आभास गौतम
आभास एण्ड एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

राममाया कुँवर
उप-महालेखापरीक्षक
महालेखापरीक्षकको कार्यालय

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

आ.व. २०७६.७७

शेयर पुंजी — अनुसुची १

विवरण	२०७७.०३.३१ को (रु.)	२०७६.०३.३१ को (रु.)
अधिकृत पुंजी	१०,०००,०००,०००.००	१०,०००,०००,०००.००
जारी पुंजी	३,०००,०००,०००.००	३,०००,०००,०००.००
चुक्ता पुंजी	११,०००,०००.००	११,०००,०००.००
कल्स इन एड्भान्स	७३,२५०.००	७३,२५०.००
जम्मा	११,०७३,२५०.००	११,०७३,२५०.००

नाफा नोक्सान हिसाव — अनुसुची २

विवरण	२०७७.०३.३१ को (रु.)	२०७६.०३.३१ को (रु.)
गत बर्षको	(४८,२५०.००)	-
यस बर्षको	(९१,२५०.००)	(४८,२५०.००)
जम्मा	(१३९,५००.००)	(४८,२५०.००)

चालु दायित्व तथा व्यवस्था — अनुसुची ३

विवरण	२०७७.०३.३१ को (रु.)	२०७६.०३.३१ को (रु.)
लेखापरिक्षण शुल्क	१११,५००.००	८३,६२५.००
आयकर व्यवस्था	-	-
कर कट्टी	१०,९५०.००	१,१२५.००
दुधकोशी ज.ज.वि.आ.	७३,५५०.००	२०,०००.००
जम्मा	१९६,०००.००	१०४,७५०.००

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७६.०४.०१ देखि २०७७.०३.३१ सम्म

स्थिर सम्पतिको विवरण

अनुसुची ४

सम्पतिको नाम	कार्यालय उपकरण	अन्य	जम्मा
गत बर्षको बाँकी	-	-	-
यस बर्षको थप	-		-
सम्पत्तिको निसर्ग	-		-
ह्रास योग्य मूल्य	-	-	-
ह्रासकट्टी दर	२५%	१५%	
यस आ.व को ह्रासकट्टी	-	-	-
बाँकी मूल्य	-	-	-

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

आ.ब. २०७६.७७

नगद तथा बैंक मौज्दात — अनुसुची ५

विवरण	२०७७.०३.३१ को (रु.)	२०७६.०३.३१ को (रु.)
नगद मौज्दात		
एभरेष्ट बैंक लि.	११,००९,९७०.००	११,००९,९७०.००
जम्मा	११,००९,९७०.००	११,००९,९७०.००

कार्यालय संचालन खर्च — अनुसुची ६

विवरण	२०७७.०३.३१ को (रु.)	२०७६.०३.३१ को (रु.)
बैठक भत्ता	६३,०००.००	-
लेखा परिक्षण शुल्क	२८,२५०.००	२८,२५०.००
बैंक शुल्क	-	-
ज्याला	-	२०,०००.००
जम्मा	९१,२५०.००	४८,२५०.००

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि. DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD. ESTD: 2017

Avash & Associates Chartered Accountants

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु **अनूसुची ७**

१. **सामान्य जानकारी**

देशमा जलाशय युक्त जलविधुत आयोजना निंमाण र व्यवस्थापनलाई अझ प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले वि. स.२०७३।११।२०मा कम्पनी ऐन २०७३ अनुरुप दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेडको स्थापना भएका छ।

२. **वित्तीय विवरणमाथिको उत्तरदायित्व**

वित्तीय विवरणमाथिको उत्तरदायित्व संस्थाको व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समितिमा निहित रहेको छ । संलग्न वित्तीय विवरणहरु संस्थाको सञ्चालक समितिको बैठकबाट स्वीकृत भएको छ । प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरु संस्थाको अविच्छिन्न सञ्चालन (Going Concern Assumption) मान्यताको आधारमा तयार पारिएको छ ।

३. **वित्तीय विवरण तयारीका आधारहरु**

संस्थाको आर्थिक विवरणहरु ऐतिहासिक लागत अवधारणा (Historical Cost Concept) अनुरुप अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक प्रोद्भावी आधारमा तयार गरिएको छ । संलग्न वित्तीय विवरणहरु लेखाको सर्वमान्य सिद्धान्त तथा प्रचलन अनुसार तयार पारिएका छन् । वित्तीय विवरण तयार पार्दा लेखा सिद्धान्तमा आधारित रहेर केही अनुमानहरु गर्नुपर्ने तथा लेखा नीतिहरु लागू गर्ने क्रममा व्यवस्थापनपक्षले स्वविवेकको समेत प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ । यस वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा व्यवस्थापनले गरेका लेखा अनुमानहरु विवेकसम्मत र उचित रहेको कुरामा व्यवस्थापन विश्वस्त छ । लेखा अनुमानहरु तत्कालीन अवस्थाको यथोचित विश्लेषणअनुरुप निर्धारण गरिने भएकोले भविष्यको परिणाम फरक पर्न सक्ने हुन्छ । लेखा अनुमानमा भविष्यमा हुने परिवर्तनहरु प्रचलित लेखामानअनुरुप तत्काल तथा त्यसपछिको अवधिमा Prospectively समायोजन गरिन्छन् । स्वविवेक तथा अनुमानहरु समयसमपेक्ष तथा उचित रहिरहुन् भनेर नियमित रुपमा पूनरावलोकन गरीएका छन् ।

४. **प्रमुख लेखा नीतिहरु (Principle Accounting Policies):**

संस्थाको वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा आधार लिईएका लेखा नीतिहरु तल उल्लेख गरिएको छ । अन्यथा उल्लेख गरिएको अवस्थामा बाहेक अटुट रुपमा नीतिहरुको पालना गरिएको छ ।

४.१ जेथा(Equity)

सम्पत्तिबाट सम्पूर्ण दायित्व घटाए पश्चात् बाँकी रहने शेयरधनी सदस्यको स्वार्थ नै जेथा (Equity) हो । यस अन्तर्गत शेयरधनी सदस्यले लगानी गरेको शेयर रकम, सञ्चित मुनाफा तथा सञ्चित मुनाफाबाट विनियोजन गरिएको जगेडा कोषहरु पर्दछन् ।

४.२ सम्पत्तिहरु

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु **अनुसुची ७**

सम्पत्ति भन्नाले विगतका घटनाक्रमहरुले गर्दा निकायको नियन्त्रणमा आएको त्यस्ता आर्थिक श्रोतहरुलाई जनाउँछ जसको उपयोग बाट निकायले भविष्यमा आर्थिक लाभ प्राप्त गर्नसक्ने सम्भावना आङ्कलन गरेको हुन्छ । वासलात मितिमा कम्पनीको नियन्त्रणमा रहेको तथा भविष्यमा आर्थिक लाभको आङ्कलन गरिएको नगद, बैंक खाता, लगानी, कर्जा तथा सापटी, स्थिर सम्पत्ति लगायतकासम्पूर्ण सम्पत्तिहरुलाई कम्पनीको वासलातमा समावेश गरिएको छ ।

४.२.१ स्थिर सम्पत्ति

(क)प्रारम्भिक मूल्याङ्कन

स्थिर सम्पत्तिहरु लागत अवधारणामा आधारित रही लागतमा सञ्चित ह्रास कट्टी रकम तथा impairment loss घटाई वासलातमा प्रस्तुत गर्ने नीति लिइएको छ ।स्थिर सम्पत्तिको लागतलाई देहायका दुई अवस्था पूरा गरेको खण्डमा मात्र सम्पत्तिको रुपमा लेखाङ्कन गर्ने नीति लिइएको छ :

क) त्यस सम्पत्तिसँग सम्बन्धित भविष्यमा प्राप्त हुने आर्थिक लाभहरु कम्पनीलाई प्राप्त हुने यकिन आधार भएमा, र

ख) त्यस सम्पत्तिको लागत एकिन भएमा

स्थिर सम्पत्तिको निर्माण वा खरीदको अवस्थामा खरीद मूल्य तथा सोमा लागेको प्रत्यक्ष खर्चहरु जोडी मूल्यांकन गरिएको छ ।

स्थिर सम्पत्तिको बिक्री वा अपलेखनबाट नोक्सान भएमा अपलेखन खर्च शीर्षकमा र फाईदा भएमा विविध आम्दानी शीर्षकमा लेखाङ्कन गरिएको छ ।

(ख) सुरुवाति लेखाङ्कन पछि गरिने खर्चहरु (subsequent costs)

स्थिर सम्पत्तिको सुरुवाति लेखाङ्कन पछि गरिने खर्चहरु (subsequent costs) लाई स्थिर सम्पत्तिको पहिचान गर्ने मापदण्ड पूरा गरेकोअवस्थामा मात्र सम्पत्तिको रुपमा पहिचान गरिन्छ । सम्पत्तिमा पहिचान गर्न मापदण्ड पूरा नगर्ने त्यस्ता खर्चहरुलाई नाफा नोक्सानहिसाबमा खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.२.२ लगानी

नियमित रुपमा ब्याज तथा लाभांश आर्जन गर्ने, वा बिक्रि गरी पूँजीगत लाभ आर्जन गर्ने उद्देश्य राखी धारण गरिएको बैंकमा राखिएका मुद्धति निक्षेपहरु, संगठित संस्थाको शेयरहरु लगायतका उपकरणहरुलाई वासलातमा "लगानी" शीर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरिन्छ ।लगानी उपकरणहरुलाई लागत मूल्यमा खरीद गर्दा बेहोरेको खर्च समेत समावेश गरी गणना गरिएको हुन्छ । कम्पनीले गरेको लगानीलाईदेहायमा उल्लिखित तीनवटा वर्गमा विभाजित गरेको छ ।

(क) भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानी (Held To Maturity Investments)

भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने प्राथमिक उद्देश्य सहित यस्ता लगानीहरु गरिएका हुन्छन् र यसलाई लागत मूल्यका आधारमाभुक्तानी मितिसम्म नै वासलातमा देखाइएको हुन्छ ।

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु — अनूसुची ७

(ख) व्यापारिक लगानी (Held For Trading Investments)

यी लगानीहरु बजारमा बिक्री योग्य लगानी हुन् र छोटो समयावधिमा बिक्री गरि पूँजिगत लाभ आर्जन गर्ने मुख्य उद्देश्य सहितधारण गरिएका हुन्छन् । यी लगानीहरुलाई शुरुमा लागत मूल्यका आधारमा गणना गरी तत्पश्चात् बजार मूल्यका आधारमागणना गरिन्छ । कारोबार तथा पुनर्मूल्याङ्कनबाट सिर्जित लाभ वा हानीलाई नाफा-नोक्सान हिसाब खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ।

(ग) बिक्रीको लागि उपलब्ध लगानी (Available For Sale Investments)

यी लगानीहरु भुक्तानी मिति सम्म धारण गर्ने लगानी तथा व्यापारिक लगानी बाहेकका लगानीहरु हुन्। यी लगानीलाई शुरुमा लागत मूल्यका आधारमा गणना गरी तत्पश्चात् बजार मूल्यका आधारमा गणना गरिन्छ । मूल्यमा हुने उतारचढावका कारण लगानी अवधिसम्ममा सिर्जित लाभ वा हानीलाई सिधै लगानी समायोजन कोषमा लेखाङ्कन गर्ने गरिन्छ र यस्ता उपकरण बिक्रीगरेको वखत नगदमा आधारित भई लाभ वा हानीलाई आय व्यय हिसाब खातामा प्रस्तुत गरिन्छ ।बजार मूल्य निर्धारण गर्ने समयमा धितोपत्र बजारमा भएको कारोबार गतिविधिलाई ध्यानमा राखिन्छ । धितोपत्र बजारमा सूचीकृत भएका तर सक्रिय रुपमा खरिद बिक्री नभएका लगानीहरुको गणना लागतमा गरिन्छ।

४.२.३ अन्य सम्पति

अन्य सम्पत्ति अन्तर्गत अग्रिम भुक्तानीहरू, पेश्की तथा पाउनुपर्ने हिसाबहरू लेखांकन गर्ने गरिएको छ।

(क) मौज्दात

संस्थाले खरिद गरेको सबै किसिमको स्टेशनरी, छपाई तथा अन्य बिविध सामाग्रीहरुलाई खपतको आधारमा FIFO (First In First Out)प्रणालीबाट हुन आउने रकम खर्च लेखी मौज्दात रहेकोलाई अन्य सम्पत्तिमा देखाईएको छ।

(ख) अग्रिम भुक्तानी(Prepayments)

भविष्यमा प्राप्त गरिने सेवाहरु जस्तै बीमा, भवनको बहाल, सञ्चार सेवा, करार अन्तर्गतका मर्मत सम्भार सेवा र अन्य विविध सेवाहरुकोआपूर्तिका लागि तथा अग्रिम रुपमा भुक्तानी गरिने रकम नै अग्रिम भुक्तानी हो। अग्रिम भुक्तानी गरिएको रकमलाई भुक्तानी मितिमा पूर्णमूल्यमा सम्पत्तिका रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ र सेवाको आपूर्ति भएको मितिमा वा सेवाको समयावधि समाप्त भएको मितिमा नाफा नोक्सान हिसावमा खर्च जनाईन्छ।

४.३ दायित्व तथा व्यवस्थाहरु

कम्पनीको दायित्व तथा व्यवस्थाहरु अन्तर्गत सापटीहरु, निक्षेपहरु, कर दायित्वहरु,सम्भावित कर्जा नोक्सानी व्यवस्था, विविध साहुहरु तथा अन्य दायित्वहरु पर्दछन्।

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि. — DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD. — ESTD: 2017

Avash & Associates — Chartered Accountants

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु — अनुसूची ७

अन्य बक्यौता खर्चहरु जसको भुक्तान समय तथा भुक्तान गर्नुपर्ने रकम यकिन हुँदैन जस्तै व्यवसायिक सेवा खर्च, संचार खर्चहरु इत्यादि, त्यस्ता अन्य बक्यौता खर्चहरु विगतको खर्च तथा उपभोगको मात्रा, दोस्रो पक्ष सँगको समझदारि आदिको आधारमा अनुमान गरेरलेखाङ्कन गरीएको छ। यस्ता खर्चहरु विजकको प्राप्ति वा बिलका आधारमा पछि फर्छ्यौट गरीने गरिन्छ।

(ग) **आयकर तथा अन्य कर दायित्व**

संस्थाको आयकर दायित्व आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम व्यवस्था गरिएको छ।चालु आयकर दायित्व भन्नाले चालु आर्थिक वर्षमा गरिएको मुनाफाबाट तिर्नुपर्ने आयकर रकम हो। आयकर गणना गर्ने प्रयोजनका लागि उपयोग हुने करका दर (तथा कर सम्बन्धी कानून) वासलात मितिमा लागू भएका दर हुन्। सोहीअनुरुप चालु आयकरको गणना गर्दा आयकर ऐन २०५८ (संशोधन सहित) मा गरिएको व्यवस्था बमोजिम यस वर्षको नाफालाई आधारमानी गणना गरिन्छ।अन्य कर दायित्वमा आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्टगरे बमोजिम विभिन्न भुक्तानीमा गरिएको कर कट्टी रकम समाविष्टछ।

४.४ **सम्भावित दायित्वहरु**

सम्भावित दायित्वहरुमा देहाय बमोजिमका विषयहरु समावेश गरिएका छन्।

विगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न हुन सक्ने त्यस्ता संभावित दायित्वहरु जसको अस्तित्व भविष्यका एक वा एकभन्दा बढी अनिश्चितघटनाक्रमहरुले निक्यौंल गर्नेछ, जुन कम्पनीको नियन्त्रणभन्दा बाहिर रहेको हुन्छ, वाविगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न भएका तर देहायका कारणले गर्दा हाल लेखाङ्कन नगरिएका दायित्वहरु।

- दायित्व निसर्ग गर्नका लागि आर्थिक लाभ हुने श्रोत बाहिरिने सम्भावना नरहेको,
- दायित्व मापन गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएको।

यस आर्थिक बर्षको अन्त्यमा त्यस्तो कुनै सम्भावित दायित्वहरुरहेको छैन।

४.५ **वासलात मिति पछिका घटनाहरु**

वासलात मिति पछिका घटनाहरु त्यस्ता अनुकुल वा प्रतिकुल घटनाहरु हुन्, जुन वासलात मितिदेखि वित्तीय विवरण जारी गर्नका लागिअनुमोदन गरिएको मितिका बीच घटित हुन्छन्।यस परिप्रेक्षमा, वासलात मितिपश्चात घटित सबै सारभूत तथा महत्वपूर्ण घटनाहरुलाई ध्यान दिईएको छावासलात मिति पश्चात वित्तीय विवरणमा समायोजन गर्नुपर्ने वा प्रस्तुत गर्नुपर्ने गरी कुनैपनि घटनाहरु सिर्जना भएका छैनन्।

४.६ **आयको लेखाङ्कन**

आर्थिक वर्षको कार्यसम्पादनका दौरान सम्पत्तिमा वृद्धि वा दायित्वमा कमी भई शेयर सदस्यहरुको जेथाको वृद्धि गराउने आय, शुल्क, सम्पत्ति तथा दायित्वको निसर्गबाट प्राप्त लाभ इत्यादि शिर्षकहरुलाई सो वर्षको आयमा लेखाङ्कन गरिन्छ।

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि. DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD. ESTD: 2017

Avash & Associates Chartered Accountants

दूधकोशी जलबिद्यूत कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु — **अनुसूची ७**

४.७ खर्चको लेखाङ्कन

आर्थिक वर्षको कार्यसम्पादनका दौरान दायित्वमा वृद्धि वा सम्पत्तिमा कमी भई शेयरसदस्यहरुको जेथामा ह्रास आउने कर्मचारी खर्च, कार्यालय संचालन खर्च, इत्यादि शिर्षकहरुलाई सो वर्षको नाफा नोक्सान हिसाबमा खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.७.१ कर्मचारी तथा अन्य सञ्चालन खर्च

कर्मचारीको तलब, भत्ता लगायतका सुविधाहरू र कार्यालय सञ्चालन सम्बन्धी खर्चहरू प्रोदभावी (Accrual) आधारमा लेखाङ्कन गर्ने गरी आर्थिक वर्षको अन्त्यमा भुक्तानी गर्न बाँकी खर्चको सम्बन्धित शीर्षकमा खर्च जनाई दायित्वको व्यवस्था गरिएको छ ।

कम्पनीको कर्मचारीहरुबाट प्राप्त गरेको सेवा बापत व्यहोर्नु पर्ने सबै किसिमका व्ययलाई कर्मचारी खर्चमानिएको छ । कर्मचारी खर्चमा तलब, भत्ता,कर्मचारी सुविधा बापतका खर्चहरू, नाफामा आधारित वोनस, सञ्चय कोष आदि खर्चहरू समाविष्टछन्।

श्रम ऐन २०७४ बमोजिम संचित विदा बापतको व्यवस्था, कर्मचारी उपदान बापतको व्यवस्था, कर्मचारीको लागि व्यक्तिगत दुर्घटना तथा औषधोपचार बिमा खर्चको व्यवस्था गरिएको छैन ।

४.७.२ ह्रासकट्टि तथा प्रतिशोधन खर्च (Amortization) खर्च

स्थिर सम्पत्तिहरुमा घट्दो शेष प्रणाली अनुसार आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरेको दर र पद्धति अनुरुप ह्रासकट्टि गर्ने नीति लिइएको छ । यस्तो नीति नेपाल लेखामान १६ "Property, Plant & Equipment" ले निर्धारण गरेको मान्यता अनुरुप छैन जसले सम्पत्तिको उपयोगी आयुको आधारमा व्यवस्थित तरीकाले ह्रासकट्टि गर्नु पर्ने कुरा निर्दिष्ट गर्दछ ।

कम्प्यूटर सफ्टवेयर लगायतका अन्य अदृष्य सम्पत्तिहरु (Intangible Assets) प्रयोगमा आएको मितिले प्रत्येक वर्ष २० प्रतिशतका दरले खर्च लेखाङ्कन गर्ने नीति लिईएको छ ।

४.७.३ आयकर खर्च

~~आयकर खर्चमा यस वर्षको कर व्यवस्था तथा विगत वर्षको कुनै थप कर दायित्व आएमा~~ सो समेत समावेश गरिन्छ ।

५. लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु

५.१ शेयर पूँजी

संस्थाको यस वर्षको शेयर पूँजी रु. ११,०७३,२५० रहेको छ । गत वर्ष पनि संस्थाको शेयर पूँजी रु. ११,०७३,२५० नै रहेको थियो।

दूधकोशी जलबिधूत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरुतथालेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु अनूसुची ७

५.२ जगेडा तथा अन्य कोषहरु

संस्थाको यस बर्षको अन्त्यमा जगेडा तथा अन्य कोषमा जम्मा रु. (२५९,२८०।००) रहेको छ । यस

५.३ आयकर ब्यवस्था

यस आर्थिक बर्षमा कम्पनी नोक्सानी भएकोले आयकर ब्यवस्था गरिएको छैन ।

५.७ पुनर्वर्गीकरण तथा पुनसमूहिकीकरण

गत वर्षको रकमहरुलाई आवश्यकता अनुसार पुन समूहिकरण तथा पुनर्वर्गीकरण गरिएको छ ।

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बबरमहल/अनामनगर, काठमाण्डौं, नेपाल
Babarmahal / Anamnagar, Kathmandu, Nepal
(सार्वजनिक संस्थान लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

पत्र संख्या: २०७८/७९
चलानी नम्बर: ५६0

मिति: २०७९/३/१९

विषय: स्वतन्त्र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

श्री अध्यक्षज्यू,
दुधकोशी जलविधुत कम्पनी लिमिटेड,
काठमाण्डौं, नेपाल ।

कैफियत सहितको राय

हामीले दुधकोशी जलविघुत कम्पनी लिमिटेडको यसैसाथ संलग्न २०७८ आषाढ मसान्तको वासलात, सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण र तत्सम्बन्धी लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु समावेश भएको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गरेका छौं।

हाम्रो रायमा संलग्न वित्तीय विवरणहरुले कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधारमा उल्लेखित व्यहोराले पार्न सक्ने असर बाहेक दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेडको २०७८ आषाढ मसान्तको वित्तीय स्थिती तथा उक्त अवधिको सञ्चालन नतिजा, नगद प्रवाहको विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरणको प्रचलित लेखा तथा प्रतिवेदन सिद्धान्त बमोजिम सही र यथार्थ चित्रण गर्दछ।

राय व्यक्त गर्ने आधार

लेखापरीक्षणबाट कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधारका रुपमा वित्तीय विवरणमा सारभूत असर पार्ने व्यहोरा निम्नानुसार छन्:

१. **नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान** - सरकारी संस्थानहरुलाई २०७३।७४ बाट लागु हुने गरी प्रभावकारी वित्तीय प्रतिवेदन रुपरेखा नेपाल लेखामान देखि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानमा परिवर्तन गरिएको छ। तर संलग्न गरिएको २०७७।७८ को वित्तीय विवरण नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानअनुसार तयार गरिएको छैन, जसको प्रभाव अनिश्चित छ र त्यो प्रभाव महत्वपूर्ण तथा व्यापक हुन सक्छ।

हामीले नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानको आधारमा लेखापरीक्षण कार्य सम्पादन गर्‍यौं । ती मान अनुरुपको हाम्रो दायित्व वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण प्रति लेखापरीक्षकको उत्तरदायित्व खण्डमा उल्लेख गरिएको छ । कम्पनीको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित आचारसंहिता अनुसार हामी स्वतन्त्र छौं र हामीले हाम्रो उत्तरदायित्व निर्वाह गरेका छौं । हामीले व्यक्त गर्ने कैफियत सहितको रायको लागि हाम्रो लेखापरीक्षणले यथोचित आधार प्रदान गरेकोमा हामी विश्वस्त छौं ।

लेखापरीक्षणका मुख्य विषयहरु (Key Audit Matters)

लेखापरीक्षणका मुख्य विषयहरु ती विषयहरु हुन् जुन हालको अवधिको वित्तीय विवरणहरुका लेखापरीक्षणमा सबैभन्दा महत्वपुर्ण छन्। यी विषयहरु हाम्रो लेखापरीक्षणको सन्दर्भमा र राय गठन गर्दा सम्बोधन गरिएको छ। हामी यो मामिलाहरुमा छुट्टै राय प्रदान गर्दैनौं। कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार बाहेक हामीले यो निर्धारण गरेका छौं कि हाम्रो प्रतिवेदनमा सञ्चार गर्न कुनै मुख्य लेखापरीक्षणका विषयहरु छैन।

व्यवस्थापन पत्र

व्यवस्थापनले सुधार गर्नुपर्ने थप व्यहोराहरु यसै प्रतवेदनसाथ संलग्न व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेख गरिएको छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान अनुसार वित्तीय विवरण तयार गर्ने जिम्मेवारी संस्थाको व्यवस्थापनको हो। साथै, वित्तीय विवरणहरु गहन रुपले गलत प्रस्तुती हुनबाट बञ्चित छन् भन्ने विश्वस्त हुनको लागि आवश्यक पर्ने आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली स्थापना गर्नको लागि पनि व्यवस्थापन जिम्मेवार हुन्छ।

वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा व्यवस्थापनले संस्थाको अविच्छिन्न व्यवसाय गर्न सक्ने अवस्थाको आंकलन गर्नुपर्दछ र सो सबन्धी आवश्यक कुराहरुको खुलासा गर्नुपर्दछ। साथै संस्थालाई लिक्विडेट गर्न वा सञ्चालन बन्द गर्ने नियत भएको वा सो बाहेकको कुनै यथार्थपरक विकल्प नभएको अवस्थामा बाहेक अविछिन्न फर्मलाई लेखापालनको आधारको रुपमा प्रयोग गर्नुपर्दछ। संस्थाको व्यवस्थापनको लागि उत्तरदायी पक्षले संस्थाको वित्तीय सम्प्रेषण प्रकृयालाई निरीक्षण गर्नुपर्दछ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो उद्देश्य समग्र वित्तीय विवरणहरु, गलत विवरण, जालसाजी वा त्रुटिबाट मुक्त छन् छैनन् भन्ने कुरा उचित रुपमा सुनिश्चित गरेर उपयुक्त निष्कर्शमा पुगी मनासिव आश्वासन प्राप्त गरी आफ्नो राय सहित लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु हो। मनासिव आश्वासन प्राप्त भएता पनि नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान अनुसार लेखापरीक्षण गर्दा वित्तीय विवरणहरुमा कुनै किसिमको गलत विवरण भएमा सो गलत विवरण सधै पत्ता लाग्छ भन्ने छैन। लेखापरीक्षणका क्रममा त्यस्ता गलत विवरणहरुलाई प्राथमिकता दिइन्छ, जुन जालसाजी वा त्रुटिबाट निम्तिन्छ र त्यस्ता गलत विवरणहरु भएको वित्तीय विवरणलाई आधार मानी सरोकारवालाहरुले गरेको निर्णयलाई प्रभाव पार्न सक्दछ । लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी सम्बन्धी अन्य कुराहरुः

१. वित्तीय विवरणहरुमा उल्लेख गरिएका रकमहरु तथा खुलासा गरिएका सूचना लगायत अन्य विवरण बारे पुष्ट्याइका येथेष्ट प्रमाण संकलन गर्ने, प्रमाणको पूर्ण वा आंशिक वा छड्के परीक्षण गर्ने कार्यविधि लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ। यसरी अवलम्बन गरिएका लेखापरीक्षण कार्यविधिमा वित्तीय विवरण जालसाजी वा त्रुटिबाट सारभूत रुपमा गलत आँकडासहित प्रस्तुत हुन सक्ने कुरामा अवलम्बन गरिने लेखापरीक्षणको जोखिम मूल्यांकन व्यवसायिक विवेकमा निर्भर हुन्छ। जालसाजीबाट निम्त्याइएको सारभूत गलत विवरण पत्ता नलाग्ने जोखिम त्रुटिबाट निम्तिएको भन्दा अधिक हुन्छ।

२. लेखापरीक्षणबाट जोखिम मूल्यांकन गर्ने क्रममा संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको उपयुक्तता बारेमा परीक्षण गरिएता पनि यस्तो आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता बारे लेखापरीक्षकबाट राय व्यक्त गर्ने प्रयोजन रहेको छैन।

३. व्यवस्थापनले वित्तीय विवरण तयार गर्दा प्रयोग गरेका लेखानीतिको सान्दर्भिकता विश्लेषण तथा लेखा

अनुमानको औचित्यताको साथै वित्तीय विवरणहरुको समष्टिगत प्रस्तुतीकरणको मूल्यांकन पनि लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ।

४. लेखापरीक्षणका क्रममा संस्थाले चालु रुपमा निरन्तरता पाउने आधारमा शंका उत्पन्न भइ घटनाहरु वा परिस्थितीहरुमा सारभूत अनिश्चितता रहेको वा नरहेको बारेमा प्रमाणका आधारमा व्यवस्थापनले प्रयोग गरेको अविछिन्नताको आधार उचित भएको निस्कर्श निकालिन्छ। सारभूत अनिश्चितता रहेको निस्कर्श भएमा वित्तीय विवरणमा भएका खुलासाका बारेमा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा ध्यानाकर्षण गराइन्छ र ती खुलासा अपर्याप्त भएमा हाम्रो रायलाई संसोधन गरिन्छ। हाम्रो निस्कर्श लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी भएको मिति सम्म प्राप्त भएका प्रमाणहरुमा आधारित हुन्छ। तर भविष्यका घटनाहरु वा परिस्थितिहरुका कारण संस्था अविछिन्न नरहन पनि सक्दछ।

५. व्यवस्थापनले तयार पारेको वित्तीय विवरणहरुको समग्र प्रस्तुति, ढाँचा र वित्तीय विवरण सम्बन्धी खुलासाहरुका अनुसार सो वित्तीय विवरणले संस्थाको कारोबार र घटनाहरुलाई उचित रुपमा प्रस्तुत गरेको वा नगरेको मूल्यांकन गरिन्छ।

६. अन्य विषयका साथसाथै लेखापरीक्षण योजना अनुसारको कार्यक्षेत्र, कार्य समय र लेखापरीक्षणको क्रममा पाइएका महत्वपूर्ण कैफियतहरू शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिहरुलाई सम्प्रेषण गरिन्छ।

७. शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिलाई हामीले स्वतन्त्रता सम्बन्धी आचारसंहिताको परिपालना गरेको पत्र दिइन्छ र स्वतन्त्रतालाई असर गर्ने सबै सम्बन्धहरु र अन्य विषयहरु जसले हाम्रो स्वतन्त्रतालाई समग्र रुपमा असर गर्न सक्दछ, सो विषयहरुलाई निराकरण गरेको बारे पनि शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिलाई सम्प्रेषण गरिन्छ।

कम्पनी ऐन, २०६३ को प्रावधानहरु पालना सम्बन्धी प्रतिवेदन

१. हामीले लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न आवश्यक ठानेका सूचना, स्पष्टीकरण र जवाफ पाएका छौं।

२. हामीले लेखापरीक्षण गरेका श्रेस्ताहरुको आधारमा हाम्रो रायमा संस्थाको हिसाब किताब सम्बन्धित ऐन बमोजिम माथि कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधारमा उल्लेखित बाहेक ठिक संग राखिएको छ।

३. हाम्रो रायमा यो प्रतिबेदनसँग सम्बन्धित संलग्न वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण र प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु संस्थाले राखेको हिसाब किताब, वहिखाता श्रेस्ता र लेखासँग दुरुस्त रहेका छन्।

४. हाम्रो लेखापरीक्षणको समयमा दिइएको सुचना एवं स्पष्टीकरणका आधारमा एवं संस्थाको खाताहरुको परीक्षण गर्दा माथि सस्थाको संचालक समिति वा त्यसको सदस्यहरु वा कुनै प्रतिनिधि वा कुनै पदाधिकारी वा कुनै कर्मचारीले प्रचलित कानुन बिपरित कुनै कार्य गरेको वा सस्थाको सम्पति हिनामिना गरेको वा सस्थाको हानि नोक्सानी गरे/गराएको हाम्रो जानकारीमा आएन।

५. सस्थामा लेखा सम्बन्धि कुनै जालसाजी भएको, कम्पनीको श्रेस्ता र लेखापरीक्षणबाट हाम्रो जानकारीमा आएन।

....
(राममाया कुँवर)
उप-महालेखापरीक्षक

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

आ.ब. २०७७.७८

नगद तथा बैंक मौज्दात

विवरण	२०७८.०३.३१ को (रु.)	२०७७.०३.३१ को (रु.)
नगद मौज्दात		
एभरेष्ट बैंक लि.	११,००९,९४५.००	११,००९,९७०.००
जम्मा	११,००९,९४५.००	११,००९,९७०.००

कार्यालय संचालन खर्च

विवरण	२०७८.०३.३१ को (रु.)	२०७७.०३.३१ को (रु.)
बैठक भत्ता	-	६३,०००.००
लेखा परिक्षण शुल्क	२८,२५०.००	२८,२५०.००
लेखा परिक्षण खर्च	३,०००.००	-
परामर्श खर्च	३३,९००.००	
बैंक शुल्क	२५.००	-
ज्याला	-	-
जम्मा	६५,१७५.००	९१,२५०.००

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७८ असार ३१ को वासलात

विवरण	अनुसुची	२०७८.०३.३१ को (रु.)	२०७७.०३.३१ को (रु.)
पुंजी तथा दायित्व			
शेयर पुंजी	१	११,०७३,२५०.००	११,०७३,२५०.००
नाफा नोक्सान हिसाब	२	(३२४,४५५.००)	(२५९,२८०.००)
चालु दायित्व तथा व्यवस्था	३	२६१,१५०.००	१९६,०००.००
जम्मा		११,००९,९४५.००	११,००९,९७०.००
सम्पति तथा जायजेथा			
स्थिर सम्पति	४		-
लगानी हिसाब			-
कर्जा तथा सापटि			-
नगद तथा बैंक मौज्दात	५	११,००९,९४५.००	११,००९,९७०.००
जम्मा		११,००९,९४५.००	११,००९,९७०.००

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु ७

रत्न कुमार श्रेष्ठ	बसन्त ध्वज श्रेष्ठ	रविन्द्र प्रसाद चौधरी	लोकहरी लुइंटेल	कुलमान घिसिङ	सिए आनास गौतम
उप निर्देशक(लेखा)	प्रमुख का अ	सदस्य	सदस्य	अध्यक्ष	पार्टनर
		ले स समिति	ले स समिति	ले स समिति	एन. एस. ए. एण्ड एसोसिएट्स

मिति 2078.03.06

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि.
ESTD: 2017
DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD.

N.S.A.& Associates
Chartered Accountants

राममाया कुँवर
उपमहालेखापरीक्षक
महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

२०७७.०४.०१ देखि २०७८.०३.३१ सम्म

नाफा नोक्सान खाता

आम्दानी	अनुसुची	आ.ब. २०७७.७८	आ.ब. २०७६.७७
विद्युत बिक्रीबाट आम्दानी		-	-
अन्य आम्दानी		-	-
जम्मा		-	-
खर्च			
कार्यालय सचालन खर्च	६	६५,१७५.००	९१,२५०.००
ममत तथा सभार खर्च		-	-
ह्रासकट्टी खर्च	४	-	-
जम्मा खर्च		**६५,१७५.००**	**९१,२५०.००**
कर्मचारी बोनस कोषको व्यवस्था अघिको संचालन मुनाफा		(६५,१७५.००)	(९१,२५०.००)
कर्मचारी बोनस कोष		-	
सञ्चालन मुनाफा		(६५,१७५.००)	९१,२५०.००
कर व्यवस्था		-	
यस वर्षको कर व्यवस्था		-	
स्थगन कर व्यवस्था		-	
आयकर व्यवस्था पछिको खुद मुनाफा		(६५,१७५.००)	(९१,२५०.००)

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु ७

[illegible] कुमार श्रेष्ठ	बसन्त ध्वज श्रेष्ठ	रविन्द्र प्रसाद चौधरी	लोकहरी लुइँटेल	कुलमान घिसिङ	सिए आभास गौतम
उप निर्देशक(लेखा)	प्रमुख का. अ.	सदस्य	सदस्य	अध्यक्ष	आभास एण्ड एसोसिएटस
		सं. समिति	सं. समिति	सं. समिति	चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस

एन.एस.ए. एण्ड एसोसिएट्स

मिति २०७९.०२.०६

रममाया कुँवर
उपमहालेखापरीक्षक

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७७.०४.०१ देखि २०७८.०३.३१ सम्म

नगद प्रवाह विवरण

विवरण	२०७८.०३.३१ को (रु.)	२०७७.०३.३१ को (रु.)
संचालन गतिविधिको नगद प्रवाह		
नाफा नोक्सान हिसाब खाता अनुसारको	(६५,१७५.००)	(९१,२५०.००)
स्थीर सम्पतीको निसर्ग	-	
पुर्व सचालन खर्च	-	-
ह्रासकट्टी	-	-
कार्यसील पूजी परिवर्तन अधिको संचालन नगद प्रवाह	(६५,१७५.००)	(९१,२५०.००)
समायोजन :		
चालु सम्पतिमा कमी (बृद्धि)	-	
चालु दायित्वमा वृद्धि (कमी)	६५,१५०.००	९१,२५०.००
कोषमा कमी (बृद्धि)		
जम्मा समायोजन	६५,१५०.००	९१,२५०.००
संचालन गतिविधिवाट खूद नगद प्रवाह	(२५.००)	-
लगानी गतिविधिको नगद प्रवाह :-		
स्थिर सम्पति बिक्री (खरिद)	-	-
लगानी	-	
लगानी गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह	-	-
वितिय गतिविधिको नगद प्रवाह :		
शेयर पूजीको वृद्धि (कमी)	-	
वितिय गतिविधिबाट खूद नगद प्रवाह :	-	
यस वर्षको खूद नगद प्रवाह विवरण	(२५.००)	
गत वर्षको नगद तथा बैंक मौज्दात	११,००९,९७०.००	११,००९,९७०.००
यस वर्षको जम्मा नगद तथा बैंक मौज्दात	११,००९,९४५.००	११,००९,९७०.००

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु ७

... श्रेष्ठ
उप निर्देशक(लेखा)

बसन्त ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख का अ

रविन्द्र प्रसाद चौधरी
सदस्य
स समिति

...किहरी लुईटेल
सदस्य
स समिति

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
स समिति

सिए प्राभास गौतम
चार्टड एकाउन्टेन्टस

एन.एस.ए. एण्ड एसोसिएट्स

मिति : २०७९.०३.०६

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि.
DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD.
ESTD: 2017

N.S.A.& Associates
Chartered Accountants

रमिमाया कुँवर
उपमहालेखापरीक्षक

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१९

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७७.०४.०१ देखि २०७८.०३.३१ सम्म

इक्वीटिमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी बिवरण

रकम रु.मा

बिवरण	शेयर पूजि	संचित नफा/नोक्सान	कोष	कुल रकम
सुरुको मौजदात	११,०७३,२५०.००	(२५९,२८०.००)		१०,८१३,९७०.००
समायोजन	-	-		-
समायोजन पछिको मौजदात	११,०७३,२५०.००	(२५९,२८०.००)	-	१०,८१३,९७०.००
शेयर पूजि थप	-			-
यस बर्षको नाफा		(६५,१७५.००)		(६५,१७५.००)
अन्तीम मौज्दात	११,०७३,२५०.००	(३२४,४५५.००)	-	१०,७४८,७९५.००

[illegible] कुमार श्रेष्ठ
उप. निर्देशक(लेखा)

बसन्त ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख का अ.

रविन्द्र प्रसाद चौधरी
सदस्य
स समिति

लोकहरी लुइंटेल
सदस्य
स समिति

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
स समिति

सिए आभास गौतम
~~आभास एण्ड एसोसिएट्स~~ एन.एस.ए. एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

मिति २०७९-०३-

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

आ.ब. २०७७.७८

शेयर पुँजी

विवरण	२०७८.०३.३१ को (रु.)	२०७७.०३.३१ को (रु.)
अधिकृत पुंजी	१०,०००,०००,०००.००	१०,०००,०००,०००.००
जारी पुंजी	३,०००,०००,०००.००	३,०००,०००,०००.००
चुक्ता पुंजी	११,०००,०००.००	११,०००,०००.००
कल्स इन एड्भान्स	७३,२५०.००	७३,२५०.००
जम्मा	११,०७३,२५०.००	११,०७३,२५०.००

नाफा नोक्सान हिसाव

विवरण	२०७८.०३.३१ को (रु.)	२०७७.०३.३१ को (रु.)
गत बर्षको	(२५९,२८०.००)	(१६८,०३०.००)
यस बर्षको	(६५,१७५.००)	(९१,२५०.००)
जम्मा	(३२४,४५५.००)	(२५९,२८०.००)

चालु दायित्व तथा व्यवस्था

विवरण	२०७८.०३.३१ को (रु.)	२०७७.०३.३१ को (रु.)
लेखापरिक्षण शुल्क	८३,६२५.००	१११,५००.००
आयकर व्यवस्था	-	-
कर कट्टी	१०,५७५.००	१०,९५०.००
दूधकोशी ज.ज.वि.आ.	१६६,९५०.००	७३,५५०.००
जम्मा	२६१,१५०.००	१९६,०००.००

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७७.०४.०१ देखि २०७८.०३.३१ सम्म

स्थिर सम्पतिको विवरण अनुसुची ४

सम्पतिको नाम	कार्यालय उपकरण	अन्य	जम्मा
गत बर्षको बाँकी	-	-	-
यस वर्षको थप	-		-
सम्पत्तिको निसर्ग	-		-
ह्रास योग्य मूल्य	-	-	-
ह्रासकट्टी दर	२५%	१५%	
यस आ व को ह्रासकट्टी	-	-	-
बाँकी मूल्य	-	-	-

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु आ.ब. २०७७/७८ अनूसुची ७

१. सामान्य जानकारी

देशमा जलाशय युक्त जलविधुत आयोजना र्निमाण र व्यवस्थापनलाई अझ प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले वि. स. २०७३।११।२० मा कम्पनी ऐन २०७३ अनुरुप दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको स्थापना भएका छ ।

२. वित्तीय विवरणमाथिको उत्तरदायित्व

वित्तीय विवरणमाथिको उत्तरदायित्व संस्थाको व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समितिमा निहित रहेको छ । संलग्न वित्तीय विवरणहरु संस्थाको सञ्चालक समितिको बैठकबाट स्वीकृत भएको छ । प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरु संस्थाको अविच्छिन्न सञ्चालन (Going Concern Assumption) मान्यताको आधारमा तयार पारिएको छ ।

३. वित्तीय विवरण तयारीका आधारहरु

संस्थाको आर्थिक विवरणहरु ऐतिहासिक लागत अवधारणा (Historical Cost Concept) अनुरुप अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक प्रोद्‌भाबी आधारमा तयार गरिएको छ । संलग्न वित्तीय विवरणहरु लेखाको सर्वमान्य सिद्धान्त तथा प्रचलन अनुसार तयार पारिएका छन् । वित्तीय विवरण तयार पार्दा लेखा सिद्धान्तमा आधारित रहेर केही अनुमानहरु गर्नुपर्ने तथा लेखा नीतिहरु लागू गर्ने क्रममा व्यवस्थापनपक्षले स्वविवेकको समेत प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ । यस बित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा व्यवस्थापनले गरेका लेखा अनुमानहरु विवेकसम्मत र उचित रहेको कुरामा व्यवस्थापन विश्वस्त छ । लेखा अनुमानहरु तत्कालीन अवस्थाको यथोचित विश्लेषणअनुरुप निर्धारण गरिने भएकोले भविष्यको परिणाम फरक पर्न सक्ने हुन्छ । लेखा अनुमानमा भविष्यमा हुने परिवर्तनहरु प्रचलित लेखामानअनुरुप तत्काल तथा त्यसपछिको अवधिमा Prospectively समायोजन गरिन्छन् । स्वविवेक तथा अनुमानहरु समयसमपेक्ष तथा उचित रहिरहुन् भनेर नियमित रुपमा पूनरावलोकन गरीएका छन् ।

४. प्रमुख लेखा नीतिहरु (Principle Accounting Policies):

संस्थाको वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा आधार लिईएका लेखा नीतिहरु तल उल्लेख गरिएको छ । अन्यथा उल्लेख गरिएको अवस्थामा बाहेक अटुट रुपमा नीतिहरुको पालना गरिएको छ ।

४.१ जेथा(Equity)

सम्पत्तिबाट सम्पूर्ण दायित्व घटाए पश्चात् बाँकी रहने शेयरधनी सदस्यको स्वार्थ नै जेथा (Equity) हो । यस अन्तर्गत शेयरधनी सदस्यले लगानी गरेको शेयर रकम, सञ्चित मुनाफा तथा सञ्चित मुनाफाबाट विनियोजन गरिएको जगेडा कोषहरु पर्दछन् ।

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौ, नेपाल
प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु आ.ब. २०७७।७८ **अनुसूची ७**

४.२ **सम्पत्तिहरु**

सम्पत्ति भन्नाले विगतका घटनाक्रमहरुले गर्दा निकायको नियन्त्रणमा आएको त्यस्ता आर्थिक श्रोतहरुलाई जनाउँछ जसको उपयोग बाट निकायले भविष्यमा आर्थिक लाभ प्राप्त गर्नसक्ने सम्भावना आङ्कलन गरेको हुन्छ । वासलात मितिमा कम्पनीको नियन्त्रणमा रहेका तथा भविष्यमा आर्थिक लाभको आङ्कलन गरिएको नगद, बैंक खाता, लगानी, कर्जा तथा सापटी, स्थिर सम्पत्ति लगायतकासम्पूर्ण सम्पत्तिहरुलाई कम्पनीको वासलातमा समावेश गरिएको छ ।

४.२.१ **स्थिर सम्पत्ति**

(क)**प्रारम्भिक मूल्याङ्कन**

स्थिर सम्पत्तिहरु लागत अवधारणामा आधारित रही लागतमा सञ्चित ह्रास कट्टी रकम तथा impairment loss घटाई वासलातमा प्रस्तुत गर्ने नीति लिइएको छ ।स्थिर सम्पत्तिको लागतलाई देहायका दुई अवस्था पूरा गरेको खण्डमा मात्र सम्पत्तिको रुपमा लेखाङ्कन गर्ने नीति लिइएको छ :

क) त्यस सम्पत्तिसँग सम्बन्धित भविष्यमा प्राप्त हुने आर्थिक लाभहरु कम्पनीलाई प्राप्त हुने यकिन आधार भएमा, र

ख) त्यस सम्पत्तिको लागत एकिन भएमा

स्थिर सम्पत्तिको निर्माण वा खरीदको अवस्थामा खरीद मूल्य तथा सोमा लागेको प्रत्यक्ष खर्चहरु जोडी मूल्यांकन गरिएको छ ।

स्थिर सम्पत्तिको बिक्री वा अपलेखनबाट नोक्सान भएमा अपलेखन खर्च शीर्षकमा र फाईदा भएमा विविध आम्दानी शीर्षकमा लेखाङ्कन गरिएको छ ।

(ख) सुरुवाति लेखाङ्कन पछि गरिने खर्चहरु (subsequent costs)

स्थिर सम्पत्तिको सुरुवाति लेखाङ्कन पछि गरिने खर्चहरु (subsequent costs) लाई स्थिर सम्पत्तिको पहिचान गर्ने मापदण्ड पूरा गरेकोअवस्थामा मात्र सम्पत्तिको रुपमा पहिचान गरिन्छ । सम्पत्तिमा पहिचान गर्न मापदण्ड पूरा नगर्ने त्यस्ता खर्चहरुलाई नाफा नोक्सानहिसाबमा खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.२.२ **लगानी**

नियमित रुपमा ब्याज तथा लाभांश आर्जन गर्ने, वा बिक्रि गरी पूँजीगत लाभ आर्जन गर्ने उद्देस्य राखी धारण गरिएको बैंकमा राखिएका मुद्धति निक्षेपहरु, संगठित संस्थाको शेयरहरु लगायतका उपकरणहरुलाई वासलातमा “लगानी” शीर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरिन्छ। ।लगानी

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी **लिमिटेड**
काठमाडौ, नेपाल
प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु आ.ब. २०७७।७८ अनूसुची ७

उपकरणहरुलाई लागत मूल्यमा खरीद गर्दा बेहोरेको खर्च समेत समाबेश गरी गणना गरिएको हुन्छ। कम्पनीले गरेको लगानीलाईदेहायमा उल्लिखित तीनवटा बर्गमा विभाजित गरेको छ।

(क) भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानी (Held To Maturity Investments)
भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने प्राथमिक उद्देश्य सहित यस्ता लगानीहरु गरिएका हुन्छन् र यसलाई लागत मूल्यका आधारमाभुक्तानी मितिसम्म नै बासलातमा देखाइएको हुन्छ।

(ख) व्यापारिक लगानी (Held For Trading Investments)
यी लगानीहरु बजारमा बिक्री योग्य लगानी हुन् र छोटो समयावधिमा बिक्री गरि पूँजिगत लाभ आर्जन गर्ने मुख्य उद्देश्य सहितधारण गरिएका हुन्छन्। यी लगानीहरुलाई शुरुमा लागत मूल्यका आधारमा गणना गरी तत्पश्चात् बजार मूल्यका आधारमागणना गरिन्छ। कारोबार तथा पुनर्मूल्याङ्कनबाट सिर्जित लाभ वा हानीलाई नाफा-नोक्सान हिसाब खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ।

(ग) बिक्रीको लागि उपलब्ध लगानी (Available For Sale Investments)
यी लगानीहरु भुक्तानी मिति सम्म धारण गर्ने लगानी तथा व्यापारिक लगानी बाहेकका लगानीहरु हुन्। यी लगानीलाई शुरुमा लागत मूल्यका आधारमा गणना गरी तत्पश्चात् बजार मूल्यका आधारमा गणना गरिन्छ। मूल्यमा हुने उतारचढावका कारण लगानी अवधिसम्ममा सिर्जित लाभ वा हानीलाई सिधै लगानी समायोजन कोषमा लेखाङ्कन गर्ने गरिन्छ र यस्ता उपकरण बिक्रीगरेको बखत नगदमा आधारित भई लाभ वा हानीलाई आय व्यय हिसाब खातामा प्रस्तुत गरिन्छ।बजार मूल्य निर्धारण गर्ने समयमा धितोपत्र बजारमा भएको कारोबार गतिबिधिलाई ध्यानमा राखिन्छ। धितोपत्र बजारमा सूचीकृत भएका तर सक्रिय रुपमा खरिद बिक्री नभएका लगानीहरुको गणना लागतमा गरिन्छ।

४.२.३ अन्य सम्पति
अन्य सम्पत्ति अन्तर्गत अग्रिम भुक्तानीहरू, पेश्की तथा पाउनुपर्ने हिसाबहरू लेखांकन गर्ने गरिएको छ।

(क) मौज्दात
संस्थाले खरिद गरेको सबै किसिमको स्टेशनरी, छपाई तथा अन्य बिबिध सामाग्रीहरुलाई खपतको आधारमा FIFO (First In First Out) प्रणालीबाट हुन आउने रकम खर्च लेखी मौज्दात रहेकोलाई अन्य सम्पत्तिमा देखाईएको छ।

(ख) अग्रिम भुक्तानी(Prepayments)
भविष्यमा प्राप्त गरिने सेवाहरु जस्तै बीमा, भवनको बहाल, सञ्चार सेवा, करार अन्तर्गतको मर्मत सम्भार सेवा र अन्य विविध सेवाहरुकोआपूर्तिका लागि तथा अग्रिम रुपमा भुक्तानी गरिने

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु आ.ब. २०७७/७८ **अनुसूची ७**

रकम नै अग्रिम भुक्तानी हो । अग्रिम भुक्तानी गरिएको रकमलाई भुक्तानी मितिमा पूर्णमूल्यमा सम्पत्तिका रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ र सेवाको आपूर्ति भएको मितिमा वा सेवाको समयावधि समाप्त भएको मितिमा नाफा नोक्सान हिसाबमा खर्च जनाईन्छ ।

४.३ दायित्व तथा व्यवस्थाहरु

कम्पनीको दायित्व तथा व्यवस्थाहरु अन्तर्गत सापटीहरु, निक्षेपहरु, कर दायित्वहरु,सम्भावित कर्जा नोक्सानी व्यवस्था, विविध साहुहरु तथा अन्य दायित्वहरु पर्दछन् ।

अन्य बक्यौता खर्चहरु जसको भुक्तान समय तथा भुक्तान गर्नुपर्ने रकम यकिन हुँदैन जस्तै व्यवसायिक सेवा खर्च, संचार खर्चहरु इत्यादि, त्यस्ता अन्य बक्यौता खर्चहरु बिगतको खर्च तथा उपभोगको मात्रा, दोस्रो पक्ष सँगको समझदारि आदिको आधारमा अनुमान गरेरलेखाङ्कन गरीएको छ । यस्ता खर्चहरु बिजकको प्राप्ति वा बिलका आधारमा पछि फछ्यौट गरीने गरिन्छ ।

(ग) आयकर तथा अन्य कर दायित्व

संस्थाको आयकर दायित्व आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम व्यवस्था गरिएको छ ।चालु आयकर दायित्व भन्नाले चालु आर्थिक बर्षमा गरिएको मुनाफाबाट तिर्नुपर्ने आयकर रकम हो । आयकर गणना गर्ने प्रयोजनका लागि उपयोग हुने करका दर (तथा कर सम्बन्धी कानून) वासलात मितिमा लागू भएका दर हुन् । सोहीअनुरुप चालु आयकरको गणना गर्दा आयकर ऐन २०५८ (संशोधन सहित) मा गरिएको व्यवस्था बमोजिम यस बर्षको नाफालाई आधारमानी गणना गरिन्छ ।अन्य कर दायित्वमा आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्टगरे बमोजिम बिभिन्न भुक्तानीमा गरिएको कर कट्टी रकम समाविष्टछ ।

४.४ सम्भावित दायित्वहरु

सम्भावित दायित्वहरुमा देहाय बमोजिमका बिषयहरु समावेश गरिएका छन् ।
बिगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न हुन सक्ने त्यस्ता संभावित दायित्वहरु जसको अस्तित्व भविष्यका एक वा एकभन्दा बढी अनिश्चितघटनाक्रमहरुले निक्यौंल गर्नेछ, जुन कम्पनीको नियन्त्रणभन्दा बाहिर रहेको हुन्छ, वाबिगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न भएका तर देहायका कारणले गर्दा हाल लेखाङ्कन नगरिएका दायित्वहरु ।

- दायित्व निसर्ग गर्नका लागि आर्थिक लाभ हुने श्रोत बाहिरिने सम्भावना नरहेको,
- दायित्व मापन गर्न सकिने पर्याप्त बिश्वसनीय आधार नभएको ।

यस आर्थिक बर्षको अन्त्यमा त्यस्तो कुनै सम्भावित दायित्वहरुरहेको छैन ।

४.५ वासलात मिति पछिका घटनाहरु

वासलात मिति पछिका घटनाहरु त्यस्ता अनुकुल वा प्रतिकुल घटनाहरु हुन्, जुन वासलात मितिदेखि बित्तीय बिवरण जारी गर्नका लागिअनुमोदन गरिएको मितिका बीच घटित हुन्छन् ।यस परिप्रेक्षमा, वासलात मितिपश्चात घटित सबै सारभूत तथा महत्वपूर्ण घटनाहरुलाई

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु आ.ब. २०७७।७८ अनूसुची ७

ध्यान दिईएको छावासलात मिति पश्चात वित्तीय विवरणमा समायोजन गर्नुपर्ने वा प्रस्तुत गर्नुपर्ने गरी कुनैपनि घटनाहरु सिर्जना भएका छैनन् ।

४.६ आयको लेखाङ्कन

आर्थिक वर्षको कार्यसम्पादनका दौरान सम्पत्तिमा वृद्धि वा दायित्वमा कमी भई शेयर सदस्यहरुको जेथाको वृद्धि गराउने आय, शुल्क, सम्पत्ति तथा दायित्वको निसर्गबाट प्राप्त लाभ इत्यादि शिर्षकहरुलाई सो वर्षको आयमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.७ खर्चको लेखाङ्कन

आर्थिक वर्षको कार्यसम्पादनका दौरान दायित्वमा वृद्धि वा सम्पत्तिमा कमी भई शेयरसदस्यहरुको जेथामा ह्रास आउने कर्मचारी खर्च, कार्यालय संचालन खर्च, इत्यादि शिर्षकहरुलाई सो बर्षको नाफा नोक्सान हिसाबमा खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.७.१ कर्मचारी तथा अन्य सञ्चालन खर्च

कर्मचारीको तलब, भत्ता लगायतका सुबिधाहरू र कार्यालय सञ्चालन सम्बन्धी खर्चहरू प्रोदभाबी (Accrual) आधारमा लेखाङ्कन गर्ने गरी आर्थिक बर्षको अन्त्यमा भुक्तानी गर्न बाँकी खर्चको सम्बन्धित शीर्षकमा खर्च जनाई दायित्वको व्यवस्था गरिएको छ ।

कम्पनीको कर्मचारीहरुबाट प्राप्त गरेको सेवा बापत व्यहोर्नु पर्ने सबै किसिमका व्ययलाई कर्मचारी खर्चमानिएको छ । कर्मचारी खर्चमा तलब, भत्ता,कर्मचारी सुबिधा बापतका खर्चहरू, नाफामा आधारित बोनस, सञ्चय कोष आदि खर्चहरू समाबिष्ट छन्।

श्रम ऐन २०७४ बमोजिम संचित बिदा बापतको व्यवस्था, कर्मचारी उपदान बापतको व्यवस्था, कर्मचारीको लागि व्यक्तिगत दुर्घटना तथा औषधोपचार बिमा खर्चको व्यवस्था गरिएको छैन ।

४.७.२ ह्रासकट्टि तथा प्रतिशोधन खर्च (Amortization) खर्च

स्थिर सम्पत्तिहरुमा घट्दो शेष प्रणाली अनुसार आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरेको दर र पद्धति अनुरुप ह्रासकट्टि गर्ने नीति लिइएको छ । यस्तो नीति नेपाल लेखामान १६ "Property, Plant & Equipment" ले निर्धारण गरेको मान्यता अनुरुप छैन 'जसले सम्पत्तिको उपयोगी आयुको आधारमा व्यवस्थित तरीकाले ह्रासकट्टि गर्नु पर्ने कुरा निर्दिष्ट गर्दछ ।

कम्प्यूटर सफ्टवेयर लगायतका अन्य अदृष्य सम्पत्तिहरु (Intangible Assets) प्रयोगमा आएको मितिले प्रत्येक बर्ष २० प्रतिशतका दरले खर्च लेखाङ्कन गर्ने नीति लिईएको छ ।

आयकर खर्च

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु आ.ब. २०७७।७८ अनुसूची ७

आयकर खर्चमा यस वर्षको कर ब्यवस्था तथा विगत वर्षको कुनै थप कर दायित्व आएमा सो समेत समावेश गरिन्छ ।

५. लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु

५.१ शेयर पूँजी

संस्थाको यस बर्षको चुक्ता पुंजी रु. ११,०००,००० र कल्स इन एड्भान्स रु ७३,२५० रहेको छ । गत बर्ष पनि संस्थाको चुक्ता पुंजी रु. ११,०००,००० र कल्स इन एड्भान्स रु ७३,२५० रहेको थियो ।

५.२ जगेडा तथा अन्य कोषहरु

संस्थाको यस बर्षको अन्त्यमा जगेडा तथा अन्य कोषमा जम्मा रु. (३२४,४५५) रहेको छ ।

५.३ आयकर ब्यवस्था

यस आर्थिक बर्षमा कम्पनी नोक्सानी भएकोले आयकर ब्यवस्था गरिएको छैन ।

५.४ पुनर्बर्गीकरण तथा पुनसमूहिकीकरण

गत वर्षको रकमहरुलाई आवश्यकता अनुसार पुन समूहिकरण तथा पुनर्बर्गीकरण गरिएको छ ।

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बबरमहल/अनामनगर, काठमाण्डौं, नेपाल
Babarmahal / Anamnagar, Kathmandu, Nepal
सार्वजनिक संस्थान लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

पत्र संख्या: २०७९/८०
चलानी नम्बर: १७४

मिति: २०७९/११/४

विषय :स्वतन्त्र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

श्री अध्यक्षज्यू,
दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड,
काठमाण्डौं, नेपाल ।

लेखापरीक्षकको राय

हामीले **दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड**, काठमाण्डौको यसै साथ संलग्न २०७९ आषाढ ३२ को वासलात, सोही मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान खाता, नगद प्रवाह विवरण, इक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण र तत्सम्बन्धी प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु समावेश भएको वित्तीय विवरणहरुको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा संलग्न वित्तीय विवरणहरूले कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेदमा उल्लेखित व्यहोराले पार्न सक्ने असर बाहेक दुधकोशी जलविबिद्युत कम्पनी लिमिटेडको २०७९ आषाढ मसान्तको वित्तीय स्थिति तथा उक्त अवधिको सञ्चालन नतिजा ,नगद प्रवाहको विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरणको प्रचलित लेखा तथा प्रतिवेदन सिद्धान्त बमोजिम सही र यथार्थ चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको रायको लागि आधार

लेखापरीक्षणबाट कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधारका रुपमा वित्तीय विवरणमा सारभूत असर पार्ने व्यहोरा निम्मानुसार छन् :

१. सरकारी संस्थानहरुलाई २०७३।७४ बाट लागु हुने गरी प्रभावकारी वित्तीय प्रतिवेदन रुपरेखा नेपाल लेखामान देखि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानमा परिवर्तन गरिएको छ। तर संलग्न गरिएको २०७८/७९ को वित्तीय विवरण नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानअनुसार तयार गरिएको छैन, जसको प्रभाव अनिश्चित छ र त्यो प्रभाव महत्वपूर्ण तथा व्यापक हुन सक्छ।

२. दुधकोशी जलबिद्युत आयोजना मार्फत जलबिद्युत सम्बन्धी सर्वेक्षण, निर्माण, उत्पादन, संचालन र व्यवस्थापन, उत्पादन, वितरण र प्रसारण सम्बन्धी कार्यमा भएको कारोबार अन्तर्गत भएको खर्च, आम्दानी, सम्पत्ती, दायित्व अन्तर्गत भएको खर्चको अभिलेख दुधकोशी जलबिद्युत आयोजनाको अभिलेखमा देखिन्छ । चालु आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्ममा उक्त आयोजनाको कुल जायजेथा रु १,९८७,९१६,३४२.५७ रहेको देखिन्छ । यद्यपी स्थापना भएको करिब छ वर्ष बित्न लाग्दा पनि दुधकोशी जलबिद्युत आयोजनाको सम्पत्ति तथा दायित्व यस

Phone: 01-4772220, 4771270, 4262958, Post Box: 13328
email: aag.mgmt@oagnep.gov.np/ dir.mgnt@oagnep.gov.np/ Web Page: www.oag.gov.np

कम्पनीको नाममा हस्तान्तरण भएको छैन । आवश्यक कानुनी तथा प्रशासनिक प्रक्रिया पुरा गरी आयोजना अन्तर्गतका सम्पूर्ण सम्पत्ति तथा दायीत्व कम्पनीमा हस्तान्तरण गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

हामीले नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान / नेपाल लेखापरीक्षण मानको अधारमा लेखापरीक्षण कार्य सम्पादन गरेका छौं। ती मान अनुसार हाम्रो उत्तरदायित्व वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेबारी खण्डमा उल्लेख गरीएको छ। संस्थाको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित आचारसंहिता अनुसार हामी स्वतन्त्र छौं र हामीले हाम्रो उत्तरदायित्व निर्वाह गरेका छौं । हामीले व्यक्त गर्ने रायका लागि हाम्रो लेखापरीक्षणले यथोचित आधार प्रदान गरेकोमा हामी विश्वस्त छौं।

लेखापरीक्षणका मुख्य मामलाहरू - Key Audit Matter

हाम्रो व्यावसायिक निर्णयमा प्रस्तुत वर्षको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणमा देखिएका धेरै महत्वका विषयवस्तुहरू नै लेखापरीक्षणका मुख्य कुराहरू हुन। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेद एवं व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेख भएका व्यहोरा बाहेक अन्य थप लेखापरीक्षणका विषयवस्तुहरू रहेको छैन ।

व्यवस्थापन पत्र

व्यवस्थापनले सुधार गर्नुपर्ने थप व्यहोरा यसैसाथ संलग्न व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेख गरिएको छ ।

वित्तीय विवरणप्रति व्यवस्थापन र शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिको उत्तरदायित्व

यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरू तयार एवं प्रस्तुत गर्ने तथा व्यवस्थापनलाई लागेको उचित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ ।यी उत्तरदायित्व अन्तर्गत चाहे जालसाजी वा गल्तीबाट होस् सारभूत किसिमले त्रुटिरहित वित्तिय विवरण तयार गर्ने , आन्तरिक प्रणलीको तर्जुमा गर्ने ,कार्यान्वयन र संचालन गर्ने , सम्पत्तिहरुको व्यवस्थापन गर्ने र लेखानीतिहरुको छनौट तथा लागु गर्ने एवं परिस्थिति अनुसार लेखा सम्बन्धी महत्वपूर्ण अनुमान गर्ने कार्यहरू पर्दछन् ।

यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरू तयार एवं प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ ।वित्तीय विवरण तयार गर्दा संस्थाको अविछिन्नताको रूपमा व्यावसायको विशेष लेखाजोखा व्यवस्थापनको लागि अपरिहार्य हुन्छन् र विषय वस्तुहरूको स्तरीयता विचार गर्नुपर्ने वा अविछिन्नतासँगै जानकारीहरूको खुलासा गर्ने दायित्व व्यवस्थापनमा रहेको छ । संस्थाको वित्तीय विवरणहरूको निरीक्षण गर्ने जिम्मेवारी कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिमा रहेको हुन्छ ।

वित्तीय विवरण लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो उद्देश्य भनेको समग्र वित्तीय विवरणहरु, गलत विवरण, जालसाजी वा भूलबाट मुक्त छन छैनन् भन्ने कुरा उचित रुपमा सुनिस्चितता गरेर उपयुक्त निष्कर्षमा पुगी मनासिब आस्वासन प्राप्त गरि आफ्नो राय सहित लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु हो। मनासिब आस्वासन प्राप्त भएतापनि नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान अनुसार लेखापरीक्षण गर्दा बित्तिय विवरणहरुमा कुनै किसिमको गलत विवरण भएमा सो

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०७६

सधै पत्ता लाग्छ भन्ने छैन। गलत विवरणहरु जालसाजी वा त्रुटीबाट निम्तिन्छ र त्यस्ता गलत विवरणहरु जसले सरोकारवालाहरुले सो विवरणलाई आधार मानि गरिएको निर्णयलाई प्रभाव पार्न सक्दछ, सोलाई प्राथमिकता दिईन्छ। लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी सम्बन्धी अन्य कुराहरुः

१. वित्तीय विवरणमा उल्लेख गरिएका रकमहरू तथा खुलासा गरिएका सूचना लगायत अन्य विवरणबारे पुष्टयाईका यथेष्ट प्रमाण संकलन गर्ने, प्रमाणको पूर्ण वा आंशिक वा छड्के परीक्षण गर्ने कार्यविधि लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ ।यसरी अवलम्बन गरिएका लेखापरीक्षण कार्यविधिकमा वित्तीय विवरण जालसाजी वा त्रुटीबाट सारभूत रूपमा गलत आँकडासहित प्रस्तुत हुन सक्ने कुरामा अवलम्बन गरिने लेखापरीक्षणको जोखिम मुल्याङ्कन व्यवसायिक विवेकमा निर्भर हुन्छ। जालसाजीबाट निम्त्याइएको त्रुटी पत्ता नलाग्ने जोखिम गल्तीबाट निम्तिएको त्रुटीको भन्दा अधिक हुन्छ।

२. लेखापरीक्षणबाट जोखिम मुल्याङ्कन गर्ने क्रममा संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको उपयुक्तता बारेमा परीक्षण गरिएतापनि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता बारे लेखापरीक्षकबाट राय व्यक्त गर्ने उद्देश्य राखिएको छैन ।

३. व्यवस्थापनले वित्तीय विवरण तयार गर्दा प्रयोग गरेका लेखा नीतिको सान्दर्भिकता विश्लेषण तथा लेखा अनुमानको औचित्यताको साथै विवरणहरूको समष्टिगत प्रस्तुतीकरणको मूल्यांकन पनि लेखापरीक्षणमा समावेस हुन्छ।

४. लेखापरीक्षणका क्रममा संस्थाले चालु रूपमा निरन्तरता पाउने आधारमा शंका उत्पन्न भई घटनाहरू वा परिस्थितिहरूमा सारभुत अनिश्चितता रहेको वा नरहेको बारेमा प्रमाणका आधारमा व्यस्थापनले प्रयोग गरेको अनिश्चितताको आधारमा उचित भएको निष्कर्ष निकालिन्छ । सारभुत अनिश्चितता रहेको निष्कर्ष भएमा वित्तीय विवरणमा भएका खुलासाका बारेमा लेखापरिक्षण प्रतिवेदनमा ध्यानाकर्षण गराइन्छ। र ती खुलासा अपर्याप्त भएमा हाम्रो रायलाई संसोधन गरिन्छ । हाम्रो निष्कर्ष लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी भएको मितिसम्म प्राप्त भएका प्रमाणहरूमा आधारित रहेको हुन्छ तर भविष्यका घटनाहरू वा परिस्थितिहरूका कारण संस्था अविछिन्न नरहन पनि सक्दछ ।

५. व्यवस्थापनले तयार पारेको वित्तीय विवरणहरूको समग्र प्रस्तुतिकरण, ढाँचा र वित्तीय विवरण सम्बन्धि खुलासाहरूका अनुसार सो वित्तीय विवरणले संस्थाको कारोबार र घटनाहरूलाई उचित रुपमा प्रस्तुत गरेको वा नगरेको मूल्याङ्कन गरिन्छ।

६. अन्य विषयका साथसाथै लेखापरीक्षणमा योजना अनुसारको कार्यक्षेत्र,कार्य समस्या र लेखापरीक्षणको क्रममा पाईएका महत्वपूर्ण कैफियतहरू शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिहरूलाई सम्प्रेषण गरिन्छ ।

कम्पनी ऐन, २०६३ को प्रावधानहरु पालना सम्बन्धि प्रतिवेदन

क) हामीले लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न आवश्यक ठानेका सम्पूर्ण सुचना तथा स्पष्टिकरणहरु र जवाफ पाएका छौं।

ख) हामीले लेखापरीक्षण गरेका श्रेस्ताहरूको आधारमा हाम्रो रायमा संस्थाको हिसाब किताब सम्बन्धित ऐन बमोजिम माथि कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेदमा उल्लेख गरिएको बाहेक ठीकसँग राखिएको छ ।

ग) हाम्रो रायमा यो प्रतिवेदनसँग सम्बन्धित संलग्न वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण र प्रमुख लेखा नीतिहरू तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरू संस्थाले राखेको हिसाब किताब, वहिखाता श्रेस्ता र लेखासँग दुरूस्त रहेका छन्।

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

घ) हामीले लेखापरीक्षणको समयमा दिइएको सूचना एंव स्पष्टीकरणका आधारमा एंव संस्थाहरूको परीक्षण गर्दा माथि कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेदमा उल्लेख गरिएका बाहेक संस्थाको संचालक समिति वा त्यसका सदस्यहरू वा कुनै प्रतिनिधि वा कुनै पदाधिकारी वा कुनै कर्मचारीले प्रचलित कानून विपरित कुनै कार्य गरेको वा संस्थाको सम्पत्ति हिनामिना गरेको वा संस्थाको हानी नोक्सानी गरे गराएको लेखापरीक्षणबाट हाम्रो जानकारीमा आएन ।

ङ) संस्थामा लेखासम्बन्धी कुनै जालसाजी भएको कम्पनीको श्रेस्ता र लेखापरीक्षणबाट हाम्रो जानकारीमा आएन ।

च) कम्पनी ऐन २०६३ को दफा ७६(१) मा प्रत्येक पब्लिक कम्पनीले कारोबार शुरू गर्ने इजाजत पाएको एक बर्षभित्र प्रथम वार्षिक साधारण सभा गर्नुपर्ने तथा सोही ऐनको दफा ८०(१) अनुसार प्रत्येक पब्लिक कम्पनीले वार्षिक साधारण सभा भएको तीस दिनभित्र सो सभामा उपस्थित शेयरधनीहरूको संख्या, वार्षिक आर्थिक विवरण, सञ्चालक र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन र सो सभाले गरेका निर्णयको एक प्रति कार्यालयमा पठाउनु पर्ने उल्लेख भए बमोजिम पालना नभएकोले सो को पालना हुनपर्दछ।

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

(भीमदेव शर्मा अधिकारी)
उपमहालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बबरमहल/अनामनगर, काठमाण्डौं, नेपाल
Babarmahal / Anamnagar, Kathmandu, Nepal

(सार्वजनिक संस्थान लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

पत्र संख्या: २०७९/८०
चलानी संख्या: १६५

मिति: २०७९/११/४

श्री अध्यक्षज्यू,
दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड,
काठमाण्डौं।

विषय :व्यवस्थापन पत्र।

हामीले दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको २०७९ आषाढ मसान्तको वासलात, सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान हिसाब तथा नगद प्रवाह विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण र प्रमुख लेखा नीति तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरुको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं। व्यवस्थापनले तयार गरेका वित्तीय विवरणहरु उपर लेखापरीक्षणको आधारमा आफ्नो मन्तव्य व्यक्त गरिएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन आजैका मितिमा जारी गरिएको छ। व्यवस्थापनले गरेका कारोबारको अध्ययनबाट संस्थाले सुधार गर्नुपर्ने बिषय तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा रहेका कमजोरीहरुबारे सुझाव सहित पाना- ४ (चार) को यो व्यवस्थापन पत्र जारी गरिएको छ।

....
(नारायण प्रसाद पराजुली)
नायब महालेखापरीक्षक

Phone: 01-4772220, 4771270, 4262958, Post Box: 13328
email: aag.mgmt@oagnep.gov.np/ dir.mgnt@oagnep.gov.np/ Web Page: www.oag.gov.np

"जनहितका लागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धनमा विश्वसनीय लेखापरीक्षण संस्था"

व्यवस्थापन पत्र

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

२०७८/७९

१. परिचयः देशमा जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजना निर्माण र व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले २०७३/११/२० कम्पनी ऐन, २०६३ अनुरूप दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको स्थापना भएको छ ।दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजना प्रदेश नम्बर १ को खोटाङ र ओखलढुङ्गा जिल्लाको सीमाना भई बग्ने दुधकोशी नदीमा पर्दछ। दुधकोशी मुख्य विद्युत गृह र दुधकोशी Dam Toe विद्युत गृहबाट क्रमशः ६०० मेगावाट र ३५ मेगावाट उत्पादन हुनेगरी जम्मा ६३५ मेगावाट जडित क्षमता रहने यस आयोजनाबाट उत्पादित विद्युत ११५ कि.मि. लम्बाइ भएको ४०० के भी डबल सर्किट प्रशारण लाईनबाट ढल्केवरमा जोडिने छ। यस आयोजनाको निर्माणस्थल काठमाडौबाट पूर्व लगभग १६० कि.मि. को दुरीमा रहेको छ । कम्पनीको यस वर्ष शेयर पूंजी ११,०७३,२५०.०० रहेको छ ।

२. उद्देश्य

कम्पनीको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली बमोजिम उद्देश्य निम्न बमोजिम रहेको छ :

(क) दुधकोशी जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजना लगायत अन्य जलविद्युत आयोजनाहरुको सर्वेक्षण, निर्माण, उत्पादन, सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने।

(ख) विद्युत उत्पादन, आपूर्ति, वितरण, प्रशारण तथा व्यापार सम्बन्धी कार्य गर्न गराउने ।

(ग) जलविद्युत आयोजना निर्माणका लागि जलविद्युत आयोजनाहरुको पहिचान गरी आवश्यकतानुसार सर्वेक्षण, निर्माण, उत्पादन, सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने ।

(घ) जलस्रोतबाहेक अन्य स्रोतको पहिचान गरी आवश्यकतानुसार विद्युत आयोजनाको सर्वेक्षण, निर्माण, उत्पादन, सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने ।

(ङ) उत्पादित विद्युत शक्ति एकमुष्ट बिक्री—वितरणका लागि आवश्यक पर्ने सवस्टेशन तथा प्रसारण लाइनहरु निर्माण गर्ने गराउने ।

(च) कम्पनी अन्तगतका आयोजनाहरुबाट उत्पादित विद्युत शक्ति बिक्री वितरणका लागि आन्तरिक तथा अन्तर्देशीय विद्युत खरीदकर्ताहरुसँग विद्युत बिक्री सम्झौता गरी विद्युत आयात तथा बिक्री वितरण गर्ने गराउने ।

३. सञ्चालक समिति र व्यवस्थापनको विवरण :

श्री कुलमान घिसिङ	अध्यक्ष
श्री लोकहरी लुईटेल	सञ्चालक
श्री रविन्द प्रसाद चौधरी	सञ्चालक
श्री बसन्त ध्वज श्रेष्ठ	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

१

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

श्री रत्नकुमार श्रेष्ठ कम्पनी सचिव
बैठक संख्या : ४

४. कम्पनी ऐनको पालना :

- **वार्षिक साधारण सभा:** कम्पनी ऐन २०६३ को दफा ७६ बमोजिम प्रत्येक पब्लिक कम्पनीले कारोबार शुरु गर्ने इजाजत पाएको एक वर्षभित्र प्रथम वार्षिक साधारण सभा गर्नु पर्नेछ र त्यसपछि प्रत्येक वर्ष कम्पनीको आर्थिक वर्ष पूरा भएको ६ महिनाभित्र वार्षिक साधारण सभा गर्नु पर्नेछ। साथै सोहि ऐनको दफा ७८ बमोजिम कम्पनीले वार्षिक साधारणसभा हुनुभन्दा कम्तीमा २१ दिन अघि सो दफामा तोकिएका विषय उल्लेख गरी लेखापरिक्षकबाट समेत प्रमाणित गराई कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने हुन्छ । साथै सोहि ऐनको दफा ८० बमोजिम प्रत्येक पब्लिक कम्पनीले वार्षिक साधारण सभा भएको तीस दिनभित्र सो सभामा उपस्थित शेयरधनीहरूको संख्या, वार्षिक आर्थिक विवरण, सञ्चालक र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन र सो सभाले गरेका निर्णयको एक प्रति कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

- **सञ्चालक समिति गठन**

  कम्पनी ऐन २०६३ को दफा ८६ बमोजिम प्रत्येक पब्लिक कम्पनीमा कम्तीमा तीनजना र बढीमा एघारजनासम्म सञ्चालक हुनुपर्नेछ र दफा ८७ बमोजिम कम्पनीको सञ्चालकहरूको नियुक्ति दफा ८९ तथा नियमावलीमा लेखिएका व्यवस्थाहरूको अधीनमा रही कम्पनीको साधारण सभाद्वारा गरिनेछ ।

  तर, कम्पनीको प्रथम वार्षिक साधारण सभा नभएसम्म सञ्चालकहरूको नियुक्ति संस्थापकहरु द्वारा गरिनेछ ।

  कम्पनीको नियमावलीको दफा २७(२) बमोजिम कम्पनीमा ५ जना सञ्चालक रहने व्यवस्था रहेको छ जसमा संस्थापक शेयरधनी नेपाल विद्युत प्राधिकरणको तर्फबाट ३ जना, सर्वसाधारण शेयरधनीको तर्फबाट १ जना र स्वतन्त्र वा व्यवसायिक विशेषज्ञ १ जना सञ्चालक हुने प्रावधान रहेको छ ।

  हाल कम्पनीमा संस्थापक शेयरधनी मध्येबाट ३ जना सञ्चालक कायम रहेको पाइयो । प्रथम वार्षिक साधारणसभा नभइसकेको र सर्वसाधारलाइ शेयर जारी गरिनसकेको अवस्थामा सर्वसाधारण, स्वतन्त्र वा विशेषज्ञ सञ्चालक समेत मनोनयन नगरेको पाइयो ।

- **सञ्चालकहरूको पारिश्रमिक, भत्ता, पुरस्कार**

  कम्पनी ऐन २०६३ को दफा ९१ बमोजिम सञ्चालकहरूले बैठकमा उपस्थित भएबापत पाउने बैठक भत्ता, मासिक पारिश्रमिक, दैनिक भत्ता तथा भ्रमण खर्च वा अन्य सुविधा साधारण सभाले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेमा हालसम्म कम्पनीको कुनै पनि वार्षिक साधारणसभा सम्पन्न नभएको र सञ्चालकलाई प्रदान गर्ने

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०७६

२

बैठक भत्ता, मासिक पारिश्रमिक, दैनिक भत्ता तथा भ्रमण खर्च वा अन्य सुविधा साधारण सभाले निर्धारण गरिनसकेको अवस्थामा कम्पनीले बैठक भत्ता सञ्चालकहरूलाई दिइएको पाइयो ।

- **लेखापरीक्षण समिति गठनः** कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १६४(१) बमोजिम तीन करोड रुपैयाँ वा सोभन्दा बढी चुक्ता पुँजी भएको सूचीकृत कम्पनी वा नेपाल सरकारको पूर्ण मा आंशिक स्वामित्व भएको कम्पनीले कम्पनीको दैनिक कार्यसञ्चालन वा व्यवस्थापनमा संलग्न नरहेको सञ्चालकको अध्यक्षतामा कम्तीमा तीनजना सदस्य रहेको एक लेखापरीक्षण समिति गठन गर्नु पर्नेछ ।

  कम्पनी ऐन, २०६३ का सम्पूर्ण दफाहरुको पालना गरि दण्ड र जरिवाना बाट कम्पनीलाई बचाउनु पर्दछ ।

५. आयकर कानुनको पालना :

- **आय विवरणः** कम्पनीको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को आय विवरण २०७८/०९/३० सम्ममा दाखिला हुनुपर्नेमा हालसम्ममा पनि दाखिला नभएको र आयकर ऐन को दफा ११७ बमोजिमको शुल्क लाग्ने व्यवस्था छ।

- **कर कट्टी : कर कट्टी :** कम्पनीले आयकर ऐन २०५८ को अनुसूची १ बमोजिम करकट्टी गर्नु पर्नेमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई प्रदान गर्ने भत्ता रू ३३५,७८४ आयमा समाबेश गरी अनुसूची १ बमोजिम करकट्टी गर्नु पर्नेमा १५% कट्टी गरी रु ५०,३६८ दाखिला गरेको पाइयो । आयकर ऐन, २०५८ को सम्पूर्ण दफाहरुको पालना गरी दण्ड र जरिवानाबाट कम्पनीलाई बचाउनु पर्दछ ।

६. बैंक मौज्दतको परिचालन : कम्पनीहरुमा सरकारले गरेको शेयर लगानी तथा अन्य कार्यक्रमको लागि प्राप्त भएको बजेटबाट कार्यक्रम संचालन गरी अपेक्षित नतिजा प्राप्त गर्नु पर्नेमा कम्पनीले उल्लेख रकम रु ११,०२८,५२७.८५ कल एकाउन्टमा राखेको देखियो । बजारमा तरलताको अवस्थाको कारणले वाणिज्य बैंकहरुले मुद्दती निक्षपमा अधिक व्याज दिएको अवस्थामा पनि यो कम्पनीले न्यून व्याज दर ०.२५ प्रतिशत हुने कल एकाउन्टमा डिपोजीट गरी न्यून व्याज आर्जन गरेको अवस्था छ ।

नेपाल सरकारले श्रोतको अभावमा १३ प्रतिशत सम्म व्याजदरमा टेजरी बिल लगायतमा आन्तरिक ऋण लिएको छ भने सरकारी संस्थाहरुले स्थापनाको उद्देश्य अनुसार बैंकमा रकम निष्कृय राख्दा न्यून व्याज आर्जन भएको अवस्था छ । सरकारी संयन्त्रबाट कोषको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्ने नीति नहुँदा समग्र मुलुकलाई नै व्ययभार परेको अवस्था रहेको छ । यो कम्पनीको हकमा कार्य योजना विश्लेषण गरी बाँकी रहने रकमलाई सुरक्षित एवं बढी प्रतिफल दिने गरी आय आर्जन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ ।

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

३

७. गत लेखापरिक्षणको व्यवस्थापन पत्र र अन्तिम लेखापरिक्षण प्रतिवेदनमा भएका कैफियत सुधार भए नभएको अवस्था :

क्र.सं.	लेखापरीक्षण कैफियत	यस आर्थिक वर्ष
१	कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७६ र दफा ८० पालना नभएको	स्थिति यथावत
२	कम्पनीको सम्पूर्ण खर्चको हिसाब कम्पनीको आय विवरणमा नदेखिएको	स्थिति यथावत
३	बैंक मौज्दातमा व्याज आम्दानी गुमाएको	सुधार भएको
४	आयकर कानुनको पालना नभएको	स्थिति यथावत
५	कम्पनीले आफ्नो वित्तीय विवरण कम्पनीलाई लागु हुने नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS) अनुरुप तयार नगरेको	स्थिति यथावत

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७९ असार ३२ को वासलात

विवरण	अनुसुची	२०७८.०३.३२ को (रु.)	२०७८.०३.३१ को (रु.)
पुंजी तथा दायित्व			
शेयर पुंजी	१	११,०७३,२५०.००	११,०७३,२५०.००
नाफा नोक्सान हिसाव	२	(७८८,३५६.१५)	(३२४,४५५.००)
चालु दायित्व तथा व्यवस्था	३	७४३,६३४.००	२६१,१५०.००
जम्मा		**११,०२८,५२७.८५**	**११,००९,९४५.००**
सम्पति तथा जायजेथा			
स्थिर सम्पति	४	-	-
लगानी हिसाव		-	-
कर्जा तथा सापटि		-	-
नगद तथा बैंक मौज्दात	५	११,०२८,५२७.८५	११,००९,९४५.००
जम्मा		**११,०२८,५२७.८५**	**११,००९,९४५.००**
प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु	७		

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

रत्न कुमार श्रेष्ठ	बसन्त ध्वज श्रेष्ठ	प्रदिप कुमार थिके	लोकहरी लुईटेल	कुलमान घिसिङ	सिए आभास गौतम
		सदस्य	सदस्य	अध्यक्ष	साझेदार
उप निर्देशक(लेखा)	प्रमुख का. अ.	सं. समिति	सं. समिति	सं. समिति	जि. एण्ड जि. एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेट्स

G. & G. Associates Chartered Accountants

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि. DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD. ESTD. 2017

वामदेव शर्मा अधिकारी
उप-महालेखापरीक्षक
महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७८.०४.०१ देखि २०७९.०३.३२ सम्म

नाफा नोक्सान खाता

आम्दानी	अनुसुची	आ.ब. २०७८.७९	आ.ब. २०७७.७८
बिद्यूत बिक्रीबाट आम्दानी		-	-
अन्य आम्दानी		१८,५८२.८५	-
जम्मा		**१८,५८२.८५**	-
खर्च			
कार्यालय संचालन खर्च	६	४८२,४८४.००	६५,१७५.००
मर्मत तथा संभार खर्च		-	-
ह्रासकट्टी खर्च	४	-	-
जम्मा खर्च		**४८२,४८४.००**	**६५,१७५.००**
कर्मचारी बोनस कोषको व्यवस्था अघिको संचालन मुनाफा		(४६३,९०१.१५)	(६५,१७५.००)
कर्मचारी बोनस कोष		-	-
सञ्चालन मुनाफा		(४६३,९०१.१५)	(६५,१७५.००)
कर व्यवस्था		-	-
यस बर्षको कर व्यवस्था		-	-
स्थगन कर व्यवस्था		-	-
आयकर व्यवस्था पछिको खुद मुनाफा		(४६३,९०१.१५)	(६५,१७५.००)

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु ७

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

राम कुमार श्रेष्ठ	बसन्त ध्वज श्रेष्ठ	प्रदिप कुमार थिके	माधवहरी लुइंटेल	कुलमान घिसिङ	सिए आभास गौतम
		सदस्य	सदस्य	अध्यक्ष	साझेदार
उप निर्देशक(लेखा)	प्रमुख का. अ.	सं. समिति	सं. समिति	सं. समिति	जि. एण्ड जि. एसोसिएट्स
					चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस

G & G Associates Chartered Accountants

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि. DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD. ESTD: 2017

वामदेव शर्मा अधिकारी
उप-महालेखापरीक्षक
महालेखा परीक्षकको कार्यालय नेपाल २०१६

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७८.०४.०१ देखि २०७९.०३.३२ सम्म

नगद प्रवाह विवरण

विवरण	२०७९.०३.३२ को (रु.)	२०७८.०३.३१ को (रु.)
संचालन गतिविधिको नगद प्रवाह		
नाफा नोक्सान हिसाव खाता अनुसारको	(४६३,९०१.१५)	(६५,१७५.००)
स्थीर सम्पतीको निसर्ग	-	-
पुर्व संचालन खर्च	-	-
ह्रासकट्टी	-	-
कार्यसील पूजी परिवर्तन अघिको संचालन नगद प्रवाह	(४६३,९०१.१५)	(६५,१७५.००)
समायोजन :		
चालु दायित्वमा बृद्धि (कमी)	४८२,४८४.००	६५,१५०.००
कोषमा कमी (बृद्धि)		
जम्मा समायोजन	४८२,४८४.००	६५,१५०.००
संचालन गतिविधिवाट खूद नगद प्रवाह	१८,५८२.८५	(२५.००)
लगानी गतिविधिको नगद प्रवाह :		
स्थिर सम्पति बिक्री (खरिद)	-	-
ल[illegible]	-	-
लगानी गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह	-	-
वित्तिय गतिविधिको नगद प्रवाह :		
शेयर पूजीको बृद्धि (कमी)	-	-
वित्तिय गतिविधिबाट खूद नगद प्रवाह :	-	-
यस वर्षको खूद नगद प्रवाह विवरण	१८,५८२.८५	(२५.००)
गत वर्षको नगद तथा बैंक मौज्दात	११,००९,९४५.००	११,००९,९७०.००
यस वर्षको जम्मा नगद तथा बैंक मौज्दात	११,०२८,५२७.८५	११,००९,९४५.००

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु ७

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

[illegible] कुमार श्रेष्ठ
उप निर्देशक(लेखा)

[illegible]न्ति ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख का. अ.

प्रदिप कुमार थिके
सदस्य
सं. समिति

[illegible]कहरि लुईटेल
सदस्य
सं. समिति

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
सं. समिति

सिए आभास गौतम
साझेदार
जि. एण्ड जि. एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेट्स

बामदेव शर्मा अधिकारी
उप-महालेखापरीक्षक

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

२०७८.०४.०१ देखि २०७९.०३.३२ सम्म

इक्वीटिमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी बिवरण

रकम रु.मा

बिवरण	शेयर पूजि	संचित नफा/नोक्सान	कोष	कुल रकम
सुरुको मौजदात	११,०७३,२५०.००	(३२४,४५५.००)		१०,७४८,७९५.००
समायोजन	-	-		-
समायोजन पछिको मौजदात	११,०७३,२५०.००	(३२४,४५५.००)	-	१०,७४८,७९५.००
शेयर पूजि थप	-			-
यस बर्षको नाफा		(४६३,९०१.१५)		(४६३,९०१.१५)
अन्तीम मौज्दात	११,०७३,२५०.००	(७८८,३५६.१५)	-	१०,२८४,८९३.८५

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु ७

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

रवि कुमार श्रेष्ठ
उप निर्देशक(लेखा)

बसन्त ध्वज श्रेष्ठ
प्रमुख का. अ.

प्रदिप कुमार थिके
सदस्य
सं. समिति

लोकहरी सुईटेल
सदस्य
सं. समिति

कुलमान घिसिङ
अध्यक्ष
सं. समिति

सिए आभास गौतम
साझेदार
जि. एण्ड जि. एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेट्स

वामदेव शर्मा अधिकारी
उप-महालेखापरीक्षक

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि.
DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD.
ESTD. 2017

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

आ.ब. २०७८.७९

शेयर पुंजी — अनुसुची १

विवरण	२०७९.०३.३२ को (रु.)	२०७८.०३.३१ को (रु.)
अधिकृत पुंजी	१०,०००,०००,०००.००	१०,०००,०००,०००.००
जारी पुंजी	३,०००,०००,०००.००	३,०००,०००,०००.००
चुक्ता पुंजी	११,०००,०००.००	११,०००,०००.००
कल्स इन एड्भान्स	७३,२५०.००	७३,२५०.००
जम्मा	११,०७३,२५०.००	११,०७३,२५०.००

नाफा नोक्सान हिसाव — अनुसुची २

विवरण	२०७९.०३.३२ को (रु.)	२०७८.०३.३१ को (रु.)
गत बर्षको	(३२४,४५५.००)	(२५९,२८०.००)
यस बर्षको	(४६३,९०१.१५)	(६५,१७५.००)
जम्मा	(७८८,३५६.१५)	(३२४,४५५.००)

चालु दायित्व तथा व्यवस्था — अनुसुची ३

विवरण	२०७९.०३.३२ को (रु.)	२०७८.०३.३१ को (रु.)
लेखापरिक्षण शुल्क	५५,७५०.००	८३,६२५.००
आयकर व्यवस्था	-	-
कर कट्टी	१०,२००.००	१०,५७५.००
दूधकोशी ज.ज.वि.आ.	६७७,६८४.००	१६६,९५०.००
जम्मा	७४३,६३४.००	२६१,१५०.००

G & Associates ★ Chartered Accountants

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि. स्थापित २०७४ ESTD: 2017 DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD.

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

२०७८.०४.०१ देखि २०७९.०३.३२ सम्म

स्थिर सम्पतिको विवरण **अनुसुची ४**

सम्पतिको नाम	कार्यालय उपकरण	अन्य	जम्मा
गत वर्षको बाँकी	-	-	-
यस वर्षको थप	-		-
सम्पत्तिको निसर्ग	-		-
ह्रास योग्य मूल्य	-	-	-
ह्रासकट्टी दर	२५%	१५%	
यस आ.व को ह्रासकट्टी	-	-	-
बाँकी मूल्य	-	-	-

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौ, नेपाल

आ.ब. २०७८.७९

नगद तथा बैंक मौज्दात — **अनुसुची ५**

विवरण	२०७९.०३.३२ को (रु.)	२०७८.०३.३१ को (रु.)
नगद मौज्दात		
एभरेष्ट बैंक लि.	११,०२८,५२७.८५	११,००९,९४५.००
जम्मा	११,०२८,५२७.८५	११,००९,९४५.००

कार्यालय संचालन खर्च — **अनुसुची ६**

विवरण	२०७९.०३.३२ को (रु.)	२०७८.०३.३१ को (रु.)
बैठक भत्ता	३०,०००.००	–
लेखा परिक्षण शुल्क	२८,२५०.००	२८,२५०.००
लेखा परिक्षण खर्च	२२,६००.००	३,०००.००
परार्मश खर्च	५०,८५०.००	३३,९००.००
बैक शुल्क	–	२५.००
भत्ता तथा सुबिधा	३५०,७८४.००	–
जम्मा	४८२,४८४.००	६५,१७५.००

G & G Associates * Chartered Accountants *

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि. स्थापित २०७३ ESTD 2017 DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD.

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु आ.ब. २०७८।७९ **अनूसुची ७**

१. **सामान्य जानकारी**

देशमा जलाशय युक्त जलविधुत आयोजना निंमाण र व्यवस्थापनलाई अझ प्रभावकारी वनाउने उद्देश्यले वि. स. २०७३।११।२० मा कम्पनी ऐन २०७३ अनुरुप दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडको स्थापना भएका छ।

२. **वित्तीय विवरणमाथिको उत्तरदायित्व**

वित्तीय विवरणमाथिको उत्तरदायित्व संस्थाको व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समितिमा निहित रहेको छ । संलग्न वित्तीय विवरणहरु संस्थाको सञ्चालक समितिको वैठकबाट स्वीकृत भएको छ । प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरु संस्थाको अविच्छिन्न सञ्चालन (Going Concern Assumption) मान्यताको आधारमा तयार पारिएको छ ।

३. **वित्तीय विवरण तयारीका आधारहरु**

संस्थाको आर्थिक विवरणहरु ऐतिहासिक लागत अवधारणा (Historical Cost Concept) अनुरुप अन्यथा उल्लेख भएकोमा वाहेक प्रोद्‌भावी आधारमा तयार गरिएको छ । संलग्न वित्तीय विवरणहरु लेखाको सर्वमान्य सिद्धान्त तथा प्रचलन अनुसार तयार पारिएका छन् । वित्तीय विवरण तयार पार्दा लेखा सिद्धान्तमा आधारित रहेर केही अनुमानहरु गर्नुपर्ने तथा लेखा नीतिहरु लागू गर्ने क्रममा व्यवस्थापनपक्षले स्वविवेकको समेत प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ । यस वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा व्यवस्थापनले गरेका लेखा अनुमानहरु विवेकसम्मत र उचित रहेको कुरामा व्यवस्थापन विश्वस्त छ । लेखा अनुमानहरु तत्कालीन अवस्थाको यथोचित विश्लेषणअनुरुप निर्धारण गरिने भएकोले भविष्यको परिणाम फरक पर्न सक्ने हुन्छ । लेखा अनुमानमा भविष्यमा हुने परिवर्तनहरु प्रचलित लेखामानअनुरुप तत्काल तथा त्यसपछिको अवधिमा Prospectively समायोजन गरिन्छन् । स्वविवेक तथा अनुमानहरु समयसमपेक्ष तथा उचित रहिरहुन् भनेर नियमित रुपमा पूनरावलोकन गरीएका छन् ।

४. **प्रमुख लेखा नीतिहरु** (Principle Accounting Policies):

संस्थाको वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा आधार लिईएका लेखा नीतिहरु तल उल्लेख गरिएको छ। अन्यथा उल्लेख गरिएको अवस्थामा वाहेक अटुट रुपमा नीतिहरुको पालना गरिएको छ ।

४.१ **जेथा(Equity)**

सम्पत्तिवाट सम्पूर्ण दायित्व घटाए पश्चात् वाँकी रहने शेयरधनी सदस्यको स्वार्थ नै जेथा (Equity) हो । यस अन्तर्गत शेयरधनी सदस्यले लगानी गरेको शेयर रकम, सञ्चित मुनाफा तथा सञ्चित मुनाफावाट विनियोजन गरिएको जगेडा कोषहरु पर्दछन् ।

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौ, नेपाल
प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु आ.ब. २०७८।७९ अनूसुची ७

४.२ **सम्पत्तिहरु**

सम्पत्ति भन्नाले विगतका घटनाक्रमहरुले गर्दा निकायको नियन्त्रणमा आएको त्यस्ता आर्थिक श्रोतहरुलाई जनाउँछ जसको उपयोग बाट निकायले भविष्यमा आर्थिक लाभ प्राप्त गर्नसक्ने सम्भावना आङ्कलन गरेको हुन्छ । वासलात मितिमा कम्पनीको नियन्त्रणमा रहेको तथा भविष्यमा आर्थिक लाभको आङ्कलन गरिएको नगद, बैंक खाता, लगानी, कर्जा तथा सापटी, स्थिर सम्पत्ति लगायतकासम्पूर्ण सम्पत्तिहरुलाई कम्पनीको वासलातमा समावेश गरिएको छ ।

४.२.१ **स्थिर सम्पत्ति**

(क)प्रारम्भिक मूल्याङ्कन

स्थिर सम्पत्तिहरु लागत अवधारणामा आधारित रही लागतमा सञ्चित ह्रास कट्टी रकम तथा impairment loss घटाई वासलातमा प्रस्तुत गर्ने नीति लिइएको छ ।स्थिर सम्पत्तिको लागतलाई देहायका दुई अवस्था पूरा गरेको खण्डमा मात्र सम्पत्तिको रुपमा लेखाङ्कन गर्ने नीति लिइएको छ :

क) त्यस सम्पत्तिसँग सम्बन्धित भविष्यमा प्राप्त हुने आर्थिक लाभहरु कम्पनीलाई प्राप्त हुने यकिन आधार भएमा, र

ख) त्यस सम्पत्तिको लागत एकिन भएमा

स्थिर सम्पत्तिको निर्माण वा खरीदको अवस्थामा खरीद मूल्य तथा सोमा लागेको प्रत्यक्ष खर्चहरु जोडी मूल्यांकन गरिएको छ ।

स्थिर सम्पत्तिको बिक्री वा अपलेखनबाट नोक्सान भएमा अपलेखन खर्च शीर्षकमा र फाईदा भएमा विविध आम्दानी शीर्षकमा लेखाङ्कन गरिएको छ ।

(ख) सुरुवाति लेखाङ्कन पछि गरिने खर्चहरु (subsequent costs)

स्थिर सम्पत्तिको सुरुवाति लेखाङ्कन पछि गरिने खर्चहरु (subsequent costs) लाई स्थिर सम्पत्तिको पहिचान गर्ने मापदण्ड पूरा गरेकोअवस्थामा मात्र सम्पत्तिको रुपमा पहिचान गरिन्छ । सम्पत्तिमा पहिचान गर्न मापदण्ड पूरा नगर्ने त्यस्ता खर्चहरुलाई नाफा नोक्सानहिसाबमा खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.२.२ **लगानी**

नियमित रुपमा व्याज तथा लाभांश आर्जन गर्ने, वा विक्रि गरी पूँजीगत लाभ आर्जन गर्ने उद्देस्य राखी धारण गरिएको बैंकमा राखिएका मुद्धति निक्षेपहरु, संगठित संस्थाको शेयरहरु लगायतका उपकरणहरुलाई वासलातमा "लगानी" शीर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरिन्छ ।लगानी

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु आ.ब. २०७८।७९ **अनूसुची ७**

उपकरणहरुलाई लागत मूल्यमा खरीद गर्दा वेहोरेको खर्च समेत समावेश गरी गणना गरिएको हुन्छ। कम्पनीले गरेको लगानीलाईदेहायमा उल्लिखित तीनवटा वर्गमा विभाजित गरेको छ।

(क) भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानी (Held To Maturity Investments)

भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने प्राथमिक उद्देश्य सहित यस्ता लगानीहरु गरिएका हुन्छन् र यसलाई लागत मूल्यका आधारमाभुक्तानी मितिसम्म नै वासलातमा देखाइएको हुन्छ।

(ख) व्यापारिक लगानी (Held For Trading Investments)

यी लगानीहरु बजारमा बिक्री योग्य लगानी हुन् र छोटो समयावधिमा बिक्री गरि पूँजिगत लाभ आर्जन गर्ने मुख्य उद्देश्य सहितधारण गरिएका हुन्छन्। यी लगानीहरुलाई शुरुमा लागत मूल्यका आधारमा गणना गरी तत्पश्चात् बजार मूल्यका आधारमागणना गरिन्छ। कारोबार तथा पुनर्मूल्याङ्कनबाट सिर्जित लाभ वा हानीलाई नाफा-नोक्सान हिसाब खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ।

(ग) बिक्रीको लागि उपलव्ध लगानी (Available For Sale Investments)

यी लगानीहरु भुक्तानी मिति सम्म धारण गर्ने लगानी तथा व्यापारिक लगानी बाहेकका लगानीहरु हुन्। यी लगानीलाई शुरुमा लागत मूल्यका आधारमा गणना गरी तत्पश्चात् बजार मूल्यका आधारमा गणना गरिन्छ। मूल्यमा हुने उतारचढावका कारण लगानी अवधिसम्ममा सिर्जित लाभ वा हानीलाई सिधै लगानी समायोजन कोषमा लेखाङ्कन गर्ने गरिन्छ र यस्ता उपकरण बिक्रीगरेको बखत नगदमा आधारित भई लाभ वा हानीलाई आय व्यय हिसाब खातामा प्रस्तुत गरिन्छ।बजार मूल्य निर्धारण गर्ने समयमा धितोपत्र बजारमा भएको कारोबार गतिविधिलाई ध्यानमा राखिन्छ। धितोपत्र बजारमा सूचीकृत भएका तर सक्रिय रुपमा खरिद बिक्री नभएका लगानीहरुको गणना लागतमा गरिन्छ।

४.२.३ अन्य सम्पति

अन्य सम्पत्ति अन्तर्गत अग्रिम भुक्तानीहरू, पेश्की तथा पाउनुपर्ने हिसाबहरू लेखांकन गर्ने गरिएको छ।

(क) मौज्दात

संस्थाले खरिद गरेको सबै किसिमको स्टेशनरी, छपाई तथा अन्य बिबिध सामाग्रीहरुलाई खपतको आधारमा FIFO (First In First Out) प्रणालीबाट हुन आउने रकम खर्च लेखी मौज्दात रहेकोलाई अन्य सम्पत्तिमा देखाईएको छ।

(ख) अग्रिम भुक्तानी(Prepayments)

भविष्यमा प्राप्त गरिने सेवाहरु जस्तै वीमा, भवनको वहाल, सञ्चार सेवा, करार अन्तर्गतका मर्मत सम्भार सेवा र अन्य विविध सेवाहरुकोआपूर्तिका लागि तथा अग्रिम रुपमा भुक्तानी गरिने

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु आ.ब. २०७८।७९ **अनूसुची ७**

रकम नै अग्रिम भुक्तानी हो । अग्रिम भुक्तानी गरिएको रकमलाई भुक्तानी मितिमा पूर्णमूल्यमा सम्पत्तिका रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ र सेवाको आपूर्ति भएको मितिमा वा सेवाको समयावधि समाप्त भएको मितिमा नाफा नोक्सान हिसाबमा खर्च जनाईन्छ ।

४.३ दायित्व तथा व्यवस्थाहरु

कम्पनीको दायित्व तथा व्यवस्थाहरु अन्तर्गत सापटीहरु, निक्षेपहरु, कर दायित्वहरु,सम्भावित कर्जा नोक्सानी व्यवस्था, विविध साहुहरु तथा अन्य दायित्वहरु पर्दछन् ।

अन्य बक्यौता खर्चहरु जसको भुक्तान समय तथा भुक्तान गर्नुपर्ने रकम यकिन हुँदैन जस्तै व्यवसायिक सेवा खर्च, संचार खर्चहरु इत्यादि, त्यस्ता अन्य बक्यौता खर्चहरु विगतको खर्च तथा उपभोगको मात्रा, दोस्रो पक्ष सँगको समझदारि आदिको आधारमा अनुमान गरेरलेखाङ्कन गरीएको छ । यस्ता खर्चहरु विजकको प्राप्ति वा बिलका आधारमा पछि फर्छ्यौट गरीने गरिन्छ ।

(ग) आयकर तथा अन्य कर दायित्व

संस्थाको आयकर दायित्व आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम व्यवस्था गरिएको छ ।चालु आयकर दायित्व भन्नाले चालु आर्थिक वर्षमा गरिएको मुनाफाबाट तिर्नुपर्ने आयकर रकम हो । आयकर गणना गर्ने प्रयोजनका लागि उपयोग हुने करका दर (तथा कर सम्बन्धी कानून) वासलात मितिमा लागू भएका दर हुन् । सोहीअनुरुप चालु आयकरको गणना गर्दा आयकर ऐन २०५८ (संशोधन सहित) मा गरिएको व्यवस्था बमोजिम यस वर्षको नाफालाई आधारमानी गणना गरिन्छ ।अन्य कर दायित्वमा आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्टगरे बमोजिम विभिन्न भुक्तानीमा गरिएको कर कट्टी रकम समाविष्टछ ।

४.४ सम्भावित दायित्वहरु

सम्भावित दायित्वहरुमा देहाय बमोजिमका विषयहरु समावेश गरिएका छन् ।
विगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न हुन सक्ने त्यस्ता संभावित दायित्वहरु जसको अस्तित्व भविष्यका एक वा एकभन्दा बढी अनिश्चितघटनाक्रमहरुले निक्यौल गर्नेछ, जुन कम्पनीको नियन्त्रणभन्दा बाहिर रहेको हुन्छ, वाविगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न भएका तर देहायका कारणले गर्दा हाल लेखाङ्कन नगरिएका दायित्वहरु ।

- दायित्व निसर्ग गर्नका लागि आर्थिक लाभ हुने श्रोत बाहिरिने सम्भावना नरहेको,
- दायित्व मापन गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएको ।

यस आर्थिक बर्षको अन्त्यमा त्यस्तो कुनै सम्भावित दायित्वहरुरहेको छैन ।

४.५ वासलात मिति पछिका घटनाहरु

वासलात मिति पछिका घटनाहरु त्यस्ता अनुकुल वा प्रतिकुल घटनाहरु हुन्, जुन वासलात मितिदेखि वित्तीय विवरण जारी गर्नका लागिअनुमोदन गरिएको मितिका बीच घटित हुन्छन् ।यस परिप्रेक्षमा, वासलात मितिपश्चात घटित सबै सारभूत तथा महत्वपूर्ण घटनाहरुलाई

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौ, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु आ.ब. २०७८।७९ **अनूसुची ७**

ध्यान दिईएको छावासलात मिति पश्चात वित्तीय विवरणमा समायोजन गर्नुपर्ने वा प्रस्तुत गर्नुपर्ने गरी कुनैपनि घटनाहरु सिर्जना भएका छैनन् ।

४.६ आयको लेखाङ्कन

आर्थिक वर्षको कार्यसम्पादनका दौरान सम्पत्तिमा वृद्धि वा दायित्वमा कमी भई शेयर सदस्यहरुको जेथाको वृद्धि गराउने आय, शुल्क, सम्पत्ति तथा दायित्वको निसर्गबाट प्राप्त लाभ इत्यादि शिर्षकहरुलाई सो वर्षको आयमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.७ खर्चको लेखाङ्कन

आर्थिक वर्षको कार्यसम्पादनका दौरान दायित्वमा वृद्धि वा सम्पत्तिमा कमी भई शेयरसदस्यहरुको जेथामा ह्रास आउने कर्मचारी खर्च, कार्यालय संचालन खर्च, इत्यादि शिर्षकहरुलाई सो वर्षको नाफा नोक्सान हिसाबमा खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

४.७.१ कर्मचारी तथा अन्य सञ्चालन खर्च

कर्मचारीको तलब, भत्ता लगायतका सुविधाहरू र कार्यालय सञ्चालन सम्बन्धी खर्चहरू प्रोदभावी (Accrual) आधारमा लेखाङ्कन गर्ने गरी आर्थिक वर्षको अन्त्यमा भुक्तानी गर्न बाँकी खर्चको सम्वन्धित शीर्षकमा खर्च जनाई दायित्वको व्यवस्था गरिएको छ ।

कम्पनीको कर्मचारीहरुबाट प्राप्त गरेको सेवा वापत व्यहोर्नु पर्ने सबै किसिमका व्ययलाई कर्मचारी खर्चमानिएको छ । कर्मचारी खर्चमा तलब, भत्ता,कर्मचारी सुविधा बापतका खर्चहरू, नाफामा आधारित बोनस, सञ्चय कोष आदि खर्चहरू समाविष्ट छन्।

श्रम ऐन २०७४ बमोजिम संचित बिदा बापतको व्यवस्था, कर्मचारी उपदान बापतको व्यवस्था, कर्मचारीको लागि व्यक्तिगत दुर्घटना तथा औषधोपचार बिमा खर्चको व्यवस्था गरिएको छैन ।

४.७.२ ह्रासकट्टि तथा प्रतिशोधन खर्च (Amortization) खर्च

स्थिर सम्पत्तिहरुमा घट्दो शेष प्रणाली अनुसार आयकर ऐन २०५८ ले निर्दिष्ट गरेको दर र पद्धति अनुरुप ह्रासकट्टि गर्ने नीति लिइएको छ । यस्तो नीति नेपाल लेखामान १६ "Property, Plant & Equipment" ले निर्धारण गरेको मान्यता अनुरुप छैन जसले सम्पत्तिको उपयोगी आयुको आधारमा व्यवस्थित तरीकाले ह्रासकट्टि गर्नु पर्ने कुरा निर्दिष्ट गर्दछ ।

कम्प्यूटर सफ्टवेयर लगायतका अन्य अदृष्य सम्पत्तिहरु (Intangible Assets) प्रयोगमा आएको मितिले प्रत्येक वर्ष २० प्रतिशतका दरले खर्च लेखाङ्कन गर्ने नीति लिईएको छ ।

४.७.३ आयकर खर्च

दुधकोशी जलबिद्युत कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु आ.ब. २०७८।७९ **अनूसुची ७**

आयकर खर्चमा यस वर्षको कर व्यवस्था तथा विगत वर्षको कुनै थप कर दायित्व आएमा सो समेत समावेश गरिन्छ ।

५. लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु

५.१ शेयर पूँजी

संस्थाको यस वर्षको चुक्ता पुंजी रु. ११,०००,००० र कल्स इन एड्भान्स रु ७३,२५० रहेको छ । गत बर्ष पनि संस्थाको चुक्ता पुंजी रु. ११,०००,००० र कल्स इन एड्भान्स रु ७३,२५० रहेको थियो ।

५.२ जगेडा तथा अन्य कोषहरु

संस्थाको यस वर्षको अन्त्यमा जगेडा तथा अन्य कोषमा जम्मा रु. (७८८,३५६.१५) रहेको छ ।

५.३ आयकर ब्यवस्था

यस आर्थिक बर्षमा कम्पनी नोक्सानी भएकोले आयकर व्यवस्था गरिएको छैन ।

५.४ पुनर्वर्गीकरण तथा पुनसमूहिकीकरण

गत वर्षको रकमहरुलाई आवश्यकता अनुसार पुन समूहिकरण तथा पुनर्वर्गीकरण गरिएको छ ।

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लि. DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LTD. ESTD: 2017

G. & G. Associates Chartered Accountants

Salient Features of Dudhkoshi Storage HEP

Installed Capacity	635 MW (600 + 35 = 635 MW)
Average Annual Energy	3,442 GWh (Dry Season = 1,358 GWh and Wet Season = 2,084 GWh)
Hydrology	
Catchment Area	3,857 Sq.km
Average Annual River Flow	209 Cumec
Design Flood (PMF)	12,638 Cumec
Reservoir	
Area	19.7 Sq.km
Length	31.5 km
Gross Storage	1,581 Mm^3
Live Storage	1,342 Mm^3
Full Supply Level (FSL)	640 masl
Minimum Operating Level(MOL)	530 masl
Dam	
Type of Dam	Concrete Face Rockfill Dam (CFRD)
Height	220 m
Crest Length	630 m
Main Powerhouse	
Design Discharge	224.4 Cumec
Design Head (Rated)	294.0 m
Headrace Tunnel	Length = 13.2 km; (9.8 m dia.)
Penstock	Length = 410.5 m; (7.85 m dia.)
Underground Powerhouse	117 m x 24.75 m x 48 m
Turbine Type, Numbers	Francis, 4 x 150 = 600 MW
Dam ToePowerhouse	
Design Discharge	21.3 Cumec
Design Head (Rated)	182 m
Headrace Tunnel	Length = 929.5 m (3.6 m x 3.6 m. D-Shape)
Penstock	Length = 345 m (3.6 m dia.)
Surface Powerhouse	35 m x 18.3 m x 39.0 m
Turbine Type, Number	Francis, 1 x 35 = 35 MW
Transmission Line	81 km long 400 kV Double Circuit (up to Dhalkebar Substation)
Estimated Cost	2.2 Billion USD (Including Interest of Construction Period) (Base Year 2020 A.D.)
Construction Period	7 years

टिपोट :

मानननीय अर्थमन्त्रीज्यू एवं उर्जा मन्त्रीज्यूको उपस्थितिमा अर्थ मन्त्रालयमा
मिति २०८० भदौ २६ गते सम्पन्न लगानी बैठक।

ओखलढुङ्गा जिल्ला, संघिय सांसद एवं राज्य व्यवस्था तथा सुसाशन समिति सभापति माननीय श्री रामहरि खतिवडाज्यूबाट अध्यक्ष श्री कुलमान घिसिङ तथा आयोजना टिमसँग आयोजना सम्बन्धि विस्तृत छलफल ।

खोटाङ जिल्लाको प्रमुख जिल्ला अधिकारीज्यू एवं अन्य अधिकारीसँग आयोजना सम्बन्धि समसामयिक विषयको छलफल ।

आयोजना प्रभावित क्षेत्रको जनतासँगको समसामयिक विषयक सार्वजनिक सुनुवाई ।

आयोजना प्रभावित क्षेत्रको जनतासँग EIA सम्बन्धि सार्वजनिक सुनुवाई ।

Project presentation with Mr. Priyantha Wijayatunga Director, Energy Division, South Asia Department, ADB & Mr. Jiwan Acharya, Principal Energy Specialist, South Asia Team, Energy Sector Office, Sectors Group.

मिति २०८० असार १५ गते सम्पन्न प्रथम साधारण सभा ।

ADB Safeguard
Mission
May-June 2023

Social Safeguard Workshop

Workshop on Environmental
& Social Safeguard
Studies at
2080 Bhadra 5

Mr. Arnaud Cauchois, ADB Country Director
Mr. Bimal Gurung CEO
Mr. Pushkar Manandhar
Senior Project Officer (Energy)
ADB & Mr. Hari Om Aryal
Company Secretary

Workshop on Environmental
& Social Safeguard
Studies at
2080 Bhadra 5

कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङज्यू एवं ए.डि.बि.का महानिर्देशक
Mr. Ramesh Subramanian ज्यू, ए.डि.बि.को Country Director Arnaud Cauchois ADB
लगायत अन्य पदाधिकारीबाट मिति २०८० कार्तिक १५ गते आयोजनाको अवलोकन ।

Site Visite by Project Team

Sampling for e DNA

EIA Discussion at Salleri Solukhumbu District

Noise Quality Measurement

Interaction Program on FIDIC Contract Models

Interaction Program on FIDIC Contract Models

Consultation with Affected Indigenous People

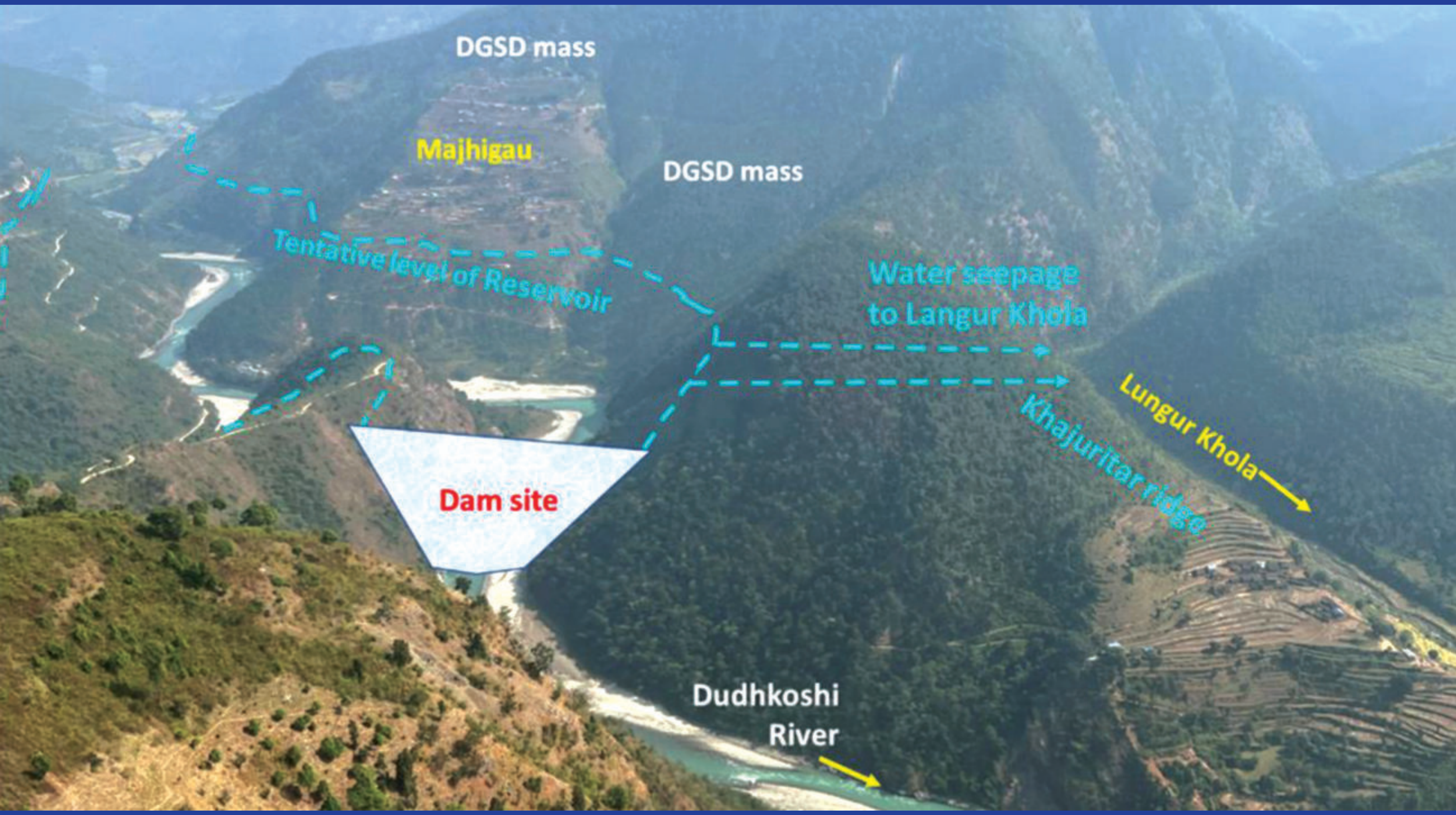

दुधकोशी जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड

DUDHKOSHI JALVIDYUT COMPANY LIMITED

का.म.न.पा. वडा नं. ३१, काठमाडौँ, बागमती प्रदेश, नेपाल
फोन नं. ९७७-०१-५९१७१३७
इमेल : dkoshi@nea.org.np